

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

Fél rendszabályok átka.

Budapest, július 9.

Régi igazság az, hogy nagyobb hibát kormányférfiú el nem követhet, mint fél rendszabályokat. A quieta non movere nagy bölcsesség, főleg azok számára, akik vagy azt nem tudják, hogy mit akarnak, vagy azt, hogyan akarják s akikben vagy a szándék, vagy az erő nincs meg a szükséges reformok gyökeres keresztülviteléhez. Abban a kavardásban, amely hetek óta a végrehajtási novella körül és miatt politikai és gazdasági életünkben dúl, nem lehet Günther Antal igazságügyminiszterünket egészen ártatlannak mondani. Sőt nem egészen alaptalan az a vád, hogy minden bajnak ő az oka. Az eddigi végrehajtási törvény rossz. Az kétségtelen. Olyan korban készült, amikor a mozgó tőke hatalmának tetőpontját élte s amikor az inkompatibilitásról szóló törvény még nem vetett gátat annak, hogy Tisza Kálmán teletömje a bankokat, pénzüzeteket, vállalatokat csatlósáival, akik aztán a végrehajtási törvény brutalitására

val akarták meghálálni kenyéradóiknak azt a konczot, amit részükre juttattak.

Huszonhét éve állandó a panasz, hogy ez a törvény több embert tett földönfutóvá Magyarországon, mint a tatárjárás, több existenciát tett tönkre, mint a mennyit a dédelgetett pénzüzetek 1881 óta teremteni tudtak, hogy tehát ez a törvény reformra szorul. A régi kormányok ígéreteknél maradtak, Günther vállalkozott rá, hogy a reformot keresztül is viszi. De úgy látszik, maga sem volt tisztában a kérdés összes vonatkozásaival, vagy tulbecsülte a maga erejét. Tény, hogy egy gyökeres, radikális, maradandó értékű reformtól visszahökkent, folytonos alkudozások és transzakciók terére lépett és ezzel vakmerővé tette azt az ellenzékét, amelyet a javaslat humánus, sőt egyenesen nemzetmentő reformjai ellen a pénzüzetek és a nagy tőke szervezett.

Ennek következménye lett az, hogy kereskedelem-ellenesnek merik mondani a bankok, pénzüzetek és nagy iparvállalatok a javaslatot azért, mert ezentul lehetlenné fogja tenni existenciáik tönkretételét, s nem fog az adósok feje fölött állandó Damokleskard függni, amely talán nem mindig oly megbecstelenítő, amint azt Zola a Germinaljában festi, de épp úgy családok életét dúlja föl. Ha a magyar kereskedelem és a magyar hitelügy maga

ellen való merényletnek tartja ennek lehetlenné tételét, ha ebben a reformban érdekeinek sérelmét látja, akkor az egész magyar társadalomnak össze kell fognia a magyar kereskedelem és a magyar pénzüzetek ellen, mert azok nemcsak hogy nem életképesek, de nem is méltók arra, hogy életképesek legyenek. És ha a magyar kereskedelem a maga boldogulásának feltételét abban látja, hogy minden adósának egész életerejét, életkedvét kezében tartsa, hogy akkor tehesse őt tönkre, amikor kedve támad, akkor a szoliditás és a becsület hiányzik a magyar kereskedelemről s akkor a magyar pénzüzetek a maczedon komitácikkal helyezhetők egy sorba.

Főleg most jogosult ez az álláspont, mikor a hazai pénzüzetek a közönség kiszípolozására kartelt kötnek, s mikor az Osztrák-Magyar Bank vezetése mellett egész szövetséget terveznek arra, hogy a nemzetnek amugy is gyenge gazdasági erejét hogyan tegyék saját érdekük szolgáivá. Azok a pénzüzetek, amelyek erre a merényletre képesek voltak, azok igazán nem érdemlik meg azt, hogy az országgyűlés az adósok védelmére legalább annyit ne tegyen, amennyit ez a végrehajtási reformjavaslat tenni akar, s a hiba éppen a félrendszabályban van. Kötelessége volna az országgyűlésnek követelnie, hogy a törvény azonnal életbe lépjen minden

A nők helyzete a középkorban.

Írta: Dr. Nagyiványi Fekete Gyula.

Az európai barbárok megvették az asszonyt, de nem adhatták el. Vettek pedig annyi feleséget, mennyire vagyon tel. A jobbágy és a kismester egy feleség mellett maradt, de nem erkölcseknél fogva, hanem szükségből: ellenben, amint azt Tacitus tanúsítja, a germán nemesek és királyok poligámiát üzték. Thierry király elűzte országából szent Columbánt, Nagy Károly stb. több törvényes feleséget birtok és sok ágyvast tartottak. Dagobert királyt Gallia Salamonjának gúnyolták, kinek hétszáz felesége volt. Gontran a „jó király” előbb Venerandát, aztán Merkatudot, végül Osztrechildet imádtá. A nő az őseurópai barbároknál csak háziállatnak tekintették. Strabo állítja, hogy az irlandiak nővéreiket és anyáikat vették nőül. Julius Césár pedig arról tanuskodik, hogy a britteknél egy asszonynak 10–12 férje is volt, rendszerint fiúvérek voltak ezek, ugyanazon polyandria Thibet hegyei közt is honos, volt. A zaporog-kozákok közt is fennállott a nőközösség; egyébként az őszlávok is megvették az asszonyt és üzték a többnejűséget. (K. Bramcki.) Még a mai Albániában is, hol a férfiak feleséget vesznek, valóságos deszpotikus hatalmat gyakorolnak fölöttük. Montenegróban is a nő a férfi háziállata, akit botozni és elcsapni szabad. Általában az összes társadalmakban a nő a férfi által kihasznál, kizsákmányolt s elnyomott lény volt. De keressük fel a Középkor asszonyait. A római birodalmat tönkretévő barbárokat lassanként a latin civilizáció meghódította. A császári szervezett Egyház maga is latinizált. Itáliában éppugy, mint Róma szép ide-

jében a leányokat kizárták az apai örökségből s csak hozományt kaptak. A feudálizmus kizárta a birtokok megosztását, ehelyett a férfiak részére biztosította az elsőszülöttségi jogot. A hübéer címén adott föld elidegeníthetetlen vala, melyet védeni kell. A hübéer ura követelhetette a 12 éves leánytól, hogy menjen férjhez, miután férjierőre volt szüksége. Csak hatvan éves korában nem kényszerítették házasságra az asszonyokat politikai és vallásos okokból, miután a nő azért van, hogy bünnözés nélkül szaporítsa a fajt, — hangzott a tan. Ha aztán férjhez ment a leány, akár mint parasztasszony, vagy urnő volt legyen, férje hatósága alá került, ki büntetőhatalmat is gyakorolhatott felette. A Kodex szerint a férj megverhette feleségét, ha: „rosszul bánik vele, ha testét prédának adja, ha férjét meghazudtolja, ha józan parancsainak — mint jó asszonyhoz illik — nem engedelmeskedik.” A törvény csak annyit kötött ki, hogy „észszerűen” és nem hálálra kell verni az asszonyt.

Ámde a középkori társadalom a házasságot illetőleg néposztályok szerint járt el. A polgárt nem érintette a szuverén tekintélye, ő szabadon rendelkezett személyével és vagyonával, mert hübéres birtoka nem volt. A nők olyképp rendelkezhetek javaikkal, mint azt a római jog megengedte. Nálunk azonban saját nemzeti magánjogunk volt irányadó.

A jobbágyok gazdasági állapotok módjára adás-vevés tárgyát képezték. Ezekkel a földesurak mindenütt korlátlanul rendelkeztek. A nemes özvegyek éppugy, mint görög és római elődeik az özvegytartás tárgyával szabadon rendelkeztek. De ha hűtlenek voltak, ha a férj nejt a házasságtörésen tetten érte, szeretőjével együtt megölhette. A boszu eme jogát az egész

Középkor elősmerte. A germánok és a francziák a XIV. század óta a házasságtörő nőt csupaszon az utcán való menéssel, mely alatt korbácsolták — megbüntették, azonkívül bizonyos összeget fizetett a királynak. Ha a hübéres szuverénje nejjével házasságtörést követett el, elvesztette hübéri birtokát és megfordítva a szuverén elvezítette uri hübérijogát; de ha nem volt szép a menyecske, pénzzel elintézték a dolgot.

A középkori nők társadalmi állását illetőleg, az idő és hely szerint változott. Általában mondhatjuk, hogy a nők alárendelt helyzetben éltek, esetenként azonban csodás jogokat gyakoroltak. Polgári és kánon-jog egyaránt a nőt alsóbbrendű lénynek tekintette. Sőt magát a nőnemet korrumpálnak vették, azért tanácsosnak tartották a korai házasságokat, hogy a nő mielőbb megszokja a házi foglalkozást és az áhitatosságot. A nevelést feleslegesnek tartották, elég, ha a leány olvasni tud, de írni ne tudjon. A hercegnő is legyen előzékeny és engedelmes férje iránt, akár fiatal, vagy öreg, írja Christine de Pisan a XIV. században a „Livre des trois vertus” művében. A paraszt nő ne viseljen olyan ruhát, mint a polgárasszony, ez pedig ne utánozza az urnőket. Az urileány legyen óvatos, ne nézzen a férfiak után, ha kimegy az utcára, a földre nézzen, bálókban ne menjen a férfiak után, hanem csak az anyja s más hölgyek körében tartózkodjék, sokat kell imádkoznia és házi munkákat végeznie, hogy ne unatkozzon. Némely gazdag polgári család leányai azonban magas tudományos nevelésben részesültek, ezek azonban az egyházi életnek szánták magukat.

Lassanként azonban javult a nők helyzete. Idővel már hübéres birtokokat örökölhettek, azokat pénzen megvehették, sőt hübéreként is

átmeneti intézkedés mellőzésével, nemcsak azért, mert ha a törvény nem lép azonnal életbe, akkor a balassagyarmati példa tanúsága szerint országos pusztulás lesz az eredménye, hanem azért is, mert ez volna az egyetlen méltó felelet a bankkartzelre.

Bernát Géza, a Kuria másodelnöke, aki mögött a bírói székben eltöltött tapasztalatokban gazdag múlt van, a törvénynek azonnal való életbeléptetését követelte. Lehetetlen, hogy ez a szó, tekintve azt a helyet, melyről elhangzott, hatás nélkül maradjon. Nem szerzett jogok konfiskálásáról van szó, de nem lehet védelemben részesíteni olyan jogot, amely a nemzet zömét a züllés fertőjébe viszi. A törvény szentesítéséig foganatosított végrehajtásokra ám terjedjen ki a régi törvény hatálya, de függőben levő és még meg sem ítélt követelések számára is biztosítani az egy évi időt, olyan gyengeség, amely tulmegy az okos opportunizmus határán s egyenesen illuzóriussá teszi a reformot, s még nagyobb pusztulást okoz, mintha a régi törvény maradt volna életben. Szóval, a fél rendszabályok átkától kell megmenteni a nemzetet. A kereskedelem és ipar nem fog tönkremenni, de egzisztenciák mentetnek meg.

Budapest, július 9.

A képviselőház holnap, pénteken, déli tizenkét órakor ülést tart, melynek tárgya a förendiházi üzenetek átvétele és tárgyalása.

A förendiház holnap, pénteken, délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen a kuriai bíraskodás meghosszabbításáról, a birtokrendezésről és a végrehajtási törvény módosításáról szóló törvényjavaslatokat tárgyalja.

Wekerle hazaérkezése. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök holnap, pénteken reggel érkezik vissza dányosi birtokáról a fővárosba.

megkapták oly feltétellel, hogy a katonai szolgálatról gondoskodnak. Most már változott társadalmi állásuk, amennyiben mint hűbér urnői, azon az összes szuverén jogokat gyakorolták. Látnuk őket a magas bírói székben, mint szuverén ítélkezőket, kik döntő határozatokat hoznak. A francia nők a XVI. században Anjouban és Touraineben az „États Généraux” számára képviselőket választottak. Már a X. század óta a francia hölgyek hűbéres birtokokat örökölhettek. Amit ma a „Code Civil” megtagad a férjes nőktől, a XIII. században meg volt engedve, vagyis a kereskedő (marchande publique) férjétől függetlenül birt perelhetőségi joggal. Miután az európai lovagok a kereszties hadiáratok során előkelő műveltségű keleti gavallokkal érintkeztek, azoktól eltanulták a műveltebb szokásokat, visszatérve hazájukba, a feudális nemesség megkezdte a hölgyek kultuszát s bekövetkezett a lovagkor virágzása. Aragóni II. Jakab elrendelte, hogy minden férfi, akár lovag, vagy közönséges ember, ha hölgyet kísért és emberölést el nem követett, — szabadon mehesse, tehát le nem tartóztatható. Csatakban a lovagok, hölgyeik tisztelésére, fegyverzetükön övet viseltek. De a lovagkor morálja az volt, hogy a nő személye két részből áll, az egyik a gonosz anyag, a teste, mely a férjé; ellenben a lélek, a szív a szeretőnek volt fenntartva. Igaz, hogy ez csupán elméleti tétel volt, de miután igen kényes e meghatározás, a gyakorlatban szomorú következményei voltak. Az egész középkorban a lovagi elmélet ezen kvintesszenciája előidézte a legdurvább immorálitást. Odáig ment az életnézet, hogy a közvélemény megengedte a szépségnek és a vitézségnek a közönséges házassági törvények megsértését. (Hallam.) A lovagok osztálya egyébként kegyetlen, a kisembert megvető, üldöző osztály volt, mely csak maga

A horvátországi helyzet. A horvát-szlavon-dalmát országos kormány Horvát György titkárt kormánybiztosnak küldte Károlyvárosba. A kormánybiztos, akinek kiküldésére Károlyváros tanácsának a bánnal szemben való sértő viselkedése adott okot, valószínűleg holnap érkezik rendeltetése helyére. Károlyváros községtanácsának szombati ülésén dr. Lukinics Ede megkérdezte Banjavics Iván polgármestertől, igaz-e, hogy báró Rauch báró vasárnap a város vendége lesz, s mivel tudja ezt a lépést megokolni. A polgármester, mondta Lukinics, ezzel a tétellel meggyalázta a várost. Erre a beszédre az összes községtanácsosok letették mandátumukat és elhagyták a termet, de előbb még elhatározták, hogy a községtanács nem képviselteti magát a báró látogatásánál. A báró azért nem is látogatta meg a várost, hanem a durva sértésekre királyi biztost küldött. A szigorú rendelkezés nagy meglepetést okozott Károlyvárosban, sőt Zágrábban is. Báró Rauch horvát báró tegnap Gluin, Jezeragne és Zsuta-Lokvában szép fogadtatásban részesült. Mindhárom községben küldöttségben járultak a báró elé; Pringben különösen szép volt a fogadtatás, a házak fel voltak lobogóva, a nép harsány zsvivó-kialtásokkal üdvözölte a bárót. A leányiskolában csokrot nyújtottak át a bárnak. Petrinje község képviselőtestülete elhatározta, hogy a hídvár eltolásának ünnepélyes kihirdetésénél nem vesz részt. E határozat elé a báró ellen irányul. Dr. Mich horvát kultuszügyosztály-főnök elnökle alatt — mint Zágrábról jelentik — ma ílt össze a középiskolai igazgatóknak a középiskolai reform tárgyában összehívott értekezlete. A tanácskozások három napig fognak tartani.

A végrehajtási törvény novellája. A végrehajtási törvény novellája holnap ismét megjárja a maga kalváriáját. A förendiház tagjai között mozgalom indult meg, hogy a törvény a szentesítés után nyomban életbeléptetessék, mert a most megállapított átmeneti idő alatt a hitelezők az adókat teljesen tönkretelhetik, amit egyes vidékeken a pénzügyintézeteknek tömegesen megindított pörei bizonyítanak. A képviselőházban viszont a balpártiak szándékoznak erőlyesen megvédelmezni a hetedik szakaszban Nagy György-féle módosítását, amely a nyugdíjakat mentesíti, de amelyet a förendiház visszaváltoztat eredeti formájára. Szóval a végrehajtási novella körül még mindig nem csillapodott le az izgalom.

A szeb patriarchaválasztás. A kormány környezetéből jelentik, hogy a szerb egyházi kongresszust, amelyen a karlóczai patriarchát fogják megválasztani, már legközelebb megtartják. Az összehívó királyi kézirat a hivatalos lap holnapi számában fog megjelenni.

számára követelt jogot, a többi néposztályok, mint nemtelenek, csak az ő kedvtelése érdekében léteztek a világon. A középkori iratokból, költeményekből, elbeszélésekből, korrajzokból tudjuk, mily végtelen immorálitást takart el a szép érzelmek külső palástja. A közös fiúrdés, az obszczen házi multságok, sőt a lovagiátékok is a legkirívóbb immorálitást szolgálták. Az összes társadalmi osztályokat durvaság, ledérség, jogtíprás, okatlan életmód jellemezte, csakhogy e helyütt nem akarjuk egészen öszintén feltárni ama sötét kor képét. A nők a férfiaktól vettek példát s az antik görög és római orgiák újra feléledtek.

De hát a kereszténység nem volt képes e bűnökét utjokban megállítani? Nem, mert feslett erkölcsű népek törtek ama római birodalomra, melynek társadalmi teljesen korrumpált volt. A hódító germánok oda hozták barbár szokásaikat és állati ösztöneiket. S ime a kereszténység ezen durva, erkölcstelen, kicsapongó, csak szenzuális élvezetekre vadászó hordáknak tanította ugyan az önmegtartózkodást, a megtartózkodást, a nőimádást a szó nemes értelmében; de a szó nem talált termékeny talajra, a lovagkor kicsapongásai s összes bünei virágoztak a 17-ik századig. A keresztény nevelés igen hosszú és fáradságos volt, de aránylag csak kisszámú esztétikus lelkeknél hódított. De nevezetes hatással volt a nők sorsára az Egyház ama intézménye, melynél fogva a házassági egyesülés megszünt polgári szerződés lenni és szentséggé avatták. Miután csak a lelkek házasodtak, de a lelkek halhatatlanok, egyesülésük a menyben tovább tart, ebből folyólag az Egyház eltörölte a házasság-bontást, ennek helyét az ágy- és asztaltól való elválasztás helyettesítvén. Sőt bigámiának tekintett az, ha egy nőtlen férfi özvegyasszonyt vitt el feleségül. Már az apostolok hirdették a

Uj főrendek. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király a minisztertanács előterjesztésére Chernel Gyula és Meczner Béla országgyűlési képviselőket élethossziglan a főrendház tagjává nevezte ki.

A királyi kinevezés az országgyűlési függetlenségi és negyvennyolcas párt két érdemes tagját emeli a főrendek sorába. Chernel Gyula ezen a cikluson negyed ízben képviselte függetlenségi programmal a nagyatádi kerületet. Előadója volt a földmivélségi bizottságnak. Régi, vasmegevei nemzet-ségből származik; Somogyban nagybirtokos. Tevékeny részt vett a vármegyei közéletben. Meczner Béla szintén a függetlenségi párt kötelékébe tartozik; a királyhelmecei kerületnek volt a követe. Abaujból származik. Résztvett a boszniai hadjáratban, amelyből mint főhadnagy tért haza. Husz éven át jelentős szerepet játszik Zemplén vármegye közéletében, az ottani gazdasági egyesület munkásságában és a református egyházi életben is. Tagja volt a képviselőház közoktatásiügyi és számvizsgáló-bizottságának. Körülbelül egyidős Chernellel.

Szentesítés előtt. A legfelsőbb szentesítés a terjesztendő törvényjavaslatok átvizsgálására a házszabályokban előirt bizottság július hó 10. napján délután egy órakor a főrendház elnöki értekezleti termében ülést tart, melynek tárgya: 1. A kuriai bíraskodásról; 2. a végrehajtási eljárás módosításáról; 3. a birtokrendezésről szóló törvényjavaslatok.

A román miniszterelnök Bécsben.

Budapest, július 9.

Sturdza Demeter Románia miniszterelnöke a napokban hosszabb kurára Karlsbadba utazik, mely alkalommal rövid időre Bécsbe is érinteni fogja, hogy ott Aehrenthal báróval találkozhassék. E találkozásnak különösen az ad fontosságot, hogy a Balkán-kérdés ismét abba a stádiumba lépett, mely szükségessé teszi, hogy az érdekelt hatalmak külügyi vezetői behatóbb eszmecsere-t váltsanak. Románia pedig kétségkívül egyike azoknak a hatalmaknak, melyet nemcsak földrajzi fekvése, hanem macedóniai fajrokonai révén elsőrangú érdekek fűznek Macedóniához. Ily körülmények között mi sem természetesebb, minthogy a román kabinet feje felhasználja az alkalmat, hogy Ausztria-Magyarország külügyminiszterével megbeszélje az aktuális kérdéseket, annál is inkább, mert a Balkán-kérdés már régen nem volt szinhelve akkora kulisszaharcoknak, mint most. Anglia minden törekvése, hogy Ausztria-Magyarországtól el-

nőimádást, mondván, hogy a világ végéről hozott kincs értéktelen dolog a nővel szemben, aki egész életén át boldogítja férjét. Mégis kevés érte volt az asszonynak a középkorban, melyet az erőszakosság és durvaság szelleme jellemez. Nagy szolgálatot tett a nőnek a felviruló polgárság, melynek a vagyonyüritésnél szüksége volt a hazahozott javakat őrző és gondozó asszonynak; ki csakhamar egyenjogúvá lett civilis szempontból a férfival, közszerzőnek tekintetvén nálunk is. Csakhogy a nők helyzetének javulása lassan és nehezen ment végbe s e javulás csakis az uralkodó osztályok asszonvaira terjedt ki. A jobbágyok körében a nő háziállatnak vétetett, akire elsőbbségi joga van a földesurnak, kinek kutyakölykeit szoptatta. Amde a nők alárendeltsége még ma sem szűnt meg egészen, mert a férfi nem sok tekintetben még mindig előjogokat élvez és a mai világnézet sem minden irányban kedvező a nőkre nézve.

Nem csoda tehát, hogy az egész világon az egyenlőség elvének alkalmazásáért küzdenek. Ma jelszavuk: egyenjogúság a kormányzásban való részvételnél a szavazati jog követeléseivel.

Negyedszázados harcuk sikerhez vezetett az amerikai Unió négy államában, Ausztrália hat államában, Norvégiában, Izlandban, Kanada kienlenc tartományában és Finnországban. Azontul azonban elzárva a határok, magyarok, németek, angolok, franciák, amerikaiak hallani sem akarnak a nők végleges felszabadításáról. Legelőzékenyebbek az orosz gavalloerok, kik a nőekkel karöltve küzdenek az általános politikai szabadságért. És a nők harca most igen sokáig fog tartani, mert a nagy társadalomban való térhódításuk ezredes előitéletekbe ütközik.

szakítsa Or
dést közel
többi Balká
zetet teren
politikai he
hogy Rom
sabbja, a k
álláspontot
eseménynek
és Aehren
zást.

Román
idején, hogy
támogatta
melyet fajro
ben a hatal
kori kérése
mint oltalm
kapásai elle
mánoknak
mot. Román
tettek Golu
hogy a rom
renthalt, B
Románia c
archiánkkal
felhagy G
Ausztria-M
attól, hogy
oláhokat tá
barátságát,
jának nagy
Ily érte
férfiai, miké
Strudza bec

Az osztr
trák minisz
szági német
nyaikat viss
lyozza azt, h
a jövő hét
kot bezárják
némbet-cseh
fogják bírni,
vissza. A cse
dal szemben
elnök hamis
latkozatot in
telességüket
miniszterekk
lentették az
szakosság és
ják. E megí
hogy a kép
grammját el
nek megfele
A két kato
szétosztották
dítványok e
A mai ülés
látóására a
ják megvita
lami szolgál
marad és m
gyorsabban
rival képvis
szolgák fize
nyújtják, vi
bizottsága r
gramm egy
szünetre vo

A képv
totta meg,
visszavontál
Hein és B
a csehorszá
szóltak.

A képv
vaslatát, am
szükséges e
elkészítése
csehek és
német agrá
lene foglalt

szakítsa Oroszországot és hogy a Macedón kérdést közékelje a monarchia, Törökország és a többi Balkán-hatalmak közé, igen komoly helyzetet teremtett. Ausztria-Magyarországnak e politikai helyzet közepette igen fontos kérdés, hogy Románia, a Balkánállamok leghatalmasabbja, a külpolitikai átalakulás folyamán minő álláspontot foglal el. Ezért kell elsőrangú politikai eseménynek tekintenünk a román miniszterelnök és Aehrenthal külügyminiszter közötti találkozást.

Romániában nagy elkeseredést szült annak idején, hogy az akkori külügyminiszterünk nem támogatta eléggé Romániának előterjesztését, melyet fajokonainak, a kucsóoláhoknak érdekében a hatalmakhoz intézett. Pedig Románia akkori kérése jogosult volt. Nem követelt egyebet, mint oltalmat fajokonaink részére a bandák tulajdonságai ellen és hogy a szultán respektálja a románoknak adott amugy is szerény privilégiumot. Román politikusok azóta gyakran emlékeztek Goluchowskynak eme politikáira és most hogy a román miniszterelnök meglátogatja Aehrenthal, Bukarestben erősen hangoztatják, hogy Románia csak akkor haladhat karöltve monarchiánkkal a Balkánon, ha Aehrenthal teljesen felhagy Goluchowsky politikáival. Szerintük Ausztria-Magyarország még most sem készt el attól, hogy a békés és törekvő macedóniai oláhokat támogassa, mivel megnyerné Románia barátságát, mely esetben ez hatalmas szomszédjának nagy szolgálatokat tenne a Balkánon.

Ily értelemben nyilatkoznak Románia államférfiai, miközben nagy kíváncsisággal tekintenek Strudza bécsi utja elé.

KÜLFÖLD.

Az osztrák válság megszűnt. Báró Beck osztrák miniszterelnöknek sikerült rábírnia a csehországi német képviselőket, hogy sürgősségi indítványokat visszavonják. Most már semmi sem akadályozza azt, hogy a még hátralévő munkaprogrammot a jövő hét végéig letárgyalják és ezzel az ülészakot bezárják. Politikai körökben azt hiszik, hogy a német-cseh képviselők után a többi pártokat is rá fogják bírni, hogy sürgősségi indítványokat vonják vissza. A csehországi német képviselők azzal a váddal szemben, hogy túlságosan bíztak a miniszterelnök hamis ígéreteiben, a választópolgárokhoz nyilatkozatot intéztek, melyben kijelentik, hogy ők kötelességüket mind a miniszterelnökkel, mind a szakminiszterekkel szemben teljesítették. Együttal kijelentették azt is, hogy a német nemzetet fenyegető veszély még nem olyan nagy, mint azt sokan gondolják. E megjegyzés után már nincs akadálya annak, hogy a képviselőház nyári ülészakának munkaprogramját elintézzék. Azt hiszik, hogy a napirendnek megfelelő tárgyalást már holnap megkezdhetik. A két katonai javaslatra vonatkozó jelentést már szétosztották és a második olvasásnak a sürgős indítványok elintézése után többé nem lesz akadálya. A mai ülésben mindenekelőtt a sajtószabadság korlátozására vonatkozó két sürgősségi indítványt fogják megvitatni és akkor még a víziutakról és az állami szolgák fizetéseiről szóló sürgősségi indítvány marad és még két sürgős indítvány; melyeket, hogy gyorsabban menjen a dolog, együtt tárgyalnak. Búrival képviselő sürgős indítványát, miután az állami szolgák fizetéséről szóló javaslatot időközben benyújtják, visszavonja. A német pártok végrehajtóbizottsága ma délben ülést tart, hogy a munkaprogram egyes pontjaihoz állást foglaljon és a nyári szünetre vonatkozó intézkedéseket megbeszélje.

A képviselőház mai ülését az elnök azzal nyitotta meg, hogy a német-cseh sürgős javaslatokat visszavonták. A ház azután rövid vita után elvetette Hein és Breiter sürgősségi javaslatát, amelyek a csehországi és galicziai sajtószabadság védelméről szóltak.

A képviselőház elfogadta Dascinsky sürgős javaslatát, amely felszólítja a kormányt, tegye meg a szükséges előkészületeket, hogy a bess-krakói víziút elkészítése 1909. évben megkezdődjék. A lengyelek, csehek és szociáldemokraták a javaslat mellett, a német agráriusok és az alpesi vidék képviselői ellene foglaltak állást. Ezután a cseh radikális Gurival

az állami alkalmazottakra vonatkozó sürgős javaslatát indokolta, amelyet azonban később visszavont. Legközelebbi ülés holnap.

Külügyminiszterek találkozója. Tegnap délután megírtuk, hogy Tittoni olasz külügyminiszter a nyár folyamán találkozni fog Aehrenthal osztrák külügyminiszterrel, sőt az olasz lapok azt a hírt is kolportálták, hogy Tittoni még a nyár folyamán Norderney északnémetországi fűrdőben találkozni fog Bülow birodalmi kancellárral. A bécsi lapok most egy újabb külügyminiszteri találkozásról adnak hírt. A „N. W. T.” illetékes helyről nyert értesülés alapján azt írja, hogy Iswolsky orosz külügyminiszter szeptemberben Karlsbadba utazik s a kura befejezése után Bécsben találkozni fog Aehrenthal báró külügyminiszterrel. Egy másik berlini távirat szerint, bár a berlini diplomáciai körökben semmit sem tudnak Iswolsky és Aehrenthal báró tervbevetett találkozásáról, viszont semmi okot sem találnak arra, hogy azt megczáfolják. A két államférfiu régi barátsága alapján legjobban szereti a függő kérdéseket személyesen elintézni. A találkozást mindeztideig csak sejténi lehet s valószínű, hogy a két államférfiu találkozója alkalmával az angol-orosz reformtörekvéseket fogja megbeszélni, amelyekre nézve Iswolsky személyesen akarja Aehrenthal báró beleegyezését megnyerni. A bécsi „Fremdenblatt” illetékes helyről vett értesülése alapján mindkét találkozás hírére megerősíti. Az említett lap szerint Tittoni a nyár folyamán vadászkirándulást tesz Ausztriába s ebből az alkalomból találkozni fog Aehrenthal báróval is. A találkozás helye egyelőre még nincs megállapítva. Iswolsky orosz külügyminiszter pedig hosszabb kúrára Karlsbadba utazik s onnan visszatérve, Bécsben találkozni fog Aehrenthal báróval.

A Stefani-ügynökség jelentése szerint Tittoni olasz külügyminiszter augusztus havában külföldi utazást tesz, amennyiben elfogadta Frasso herceg szenátor meghívását annak morvaországi birtokaira. Igen természetes, hogy Tittoni miniszter morvaországi utazásában báró Aehrenthal közös külügyminiszterrel is találkozni fog. E találkozás, tekintettel arra, hogy Tittoni nem megy hivatalosan és hogy a hivatalos megbeszéléndők tárgyalására a múlt évi desői és semmeringi találkozásakor bőszes alkalom kínálkozott, intim barátságos jellegű lesz.

A szerb kormányválság. Péter király nem fogadta el Velimirovics lemondását a kabinetalakításra vonatkozó megbízásról. Milovanovics, akit a király tegnap fogadott, koalíciós kabinet alakítását javasolta, amelynek feladata volna az apanage nélküli költségvetés és az Ausztria-Magyarországgal való kereskedelmi szerződés elintézése után új választásokat kiírni. A király ma az ifju-radikális pártvezéreket palotájába hívta meg. Kiszivárgott hírek szerint Ljuba Sztjojanovics akként gondolta az ó-radikálisokkal való megegyezést elérhetőnek, hogy az ó-radikálisok a házsabályrevíziót az új skupsztinának engedjék át, amely esetben az ifju-radikálisok lemondának két ó-radikális képviselő-mandátum megsemmisítésére irányuló követeléseikről. Együttal kijelentette Sztjojanovics, hogy ha Pasics tényleg óhajti a kompromisszumot, pártklubja pedig nem követi őt, vonja le a konzekvenziákat ebből. Ebben az esetben hinni lehetne őszinteségében. Máskülönb nyilvánvaló volna, hogy az ó-radikálisok nem államérdekből, hanem csak pártérdekekből vannak a kompromisszum ellen és a helyzet így is tiszta volna. Több órai tanácskozás után az ó-radikális párt meghívta klubjának választmányát, hogy az ifju-radikálisokkal ismét lépjen tárgyalásba és legjobb belátása szerint kösse meg vele a kompromisszumot.

Az ifju-radikálisok szintén felhatalmazták delegátusait, hogy a párttal való előzetes tárgyalások nélkül kössenek kompromisszumot az ó-radikálisok megbízottaival. E határozat következtében azt hiszik, hogy a kedden zátonyra jutott kompromisszum mégis megkötik, annál is inkább, mert a válság hosszadalmassága miatt az országban már feszült hangulat uralkodik. A türelmetlenség annál nagyobb, mert úgy a mezőgazdák, mint a kereskedők már biztossá szeretnének tudni a monarchiával kötött szerződést illetően.

Belgrádból jelenti tudósítónk: A király parancsára folytatni fogják a tárgyalásokat az új-radikáli-

párt és az ó-radikálisok bizalmi-férfiai. A király tegnap kijelentette az ó-radikális-párt vezéreinek, hogy az ország érdekében feltétlenül szükségesnek tartja a békés megegyezést a két radikális csoport között. Az ó-radikálisokat a királynak ez az üzenete tegnap este nagyon izgatott vita közben lepte meg és azonnal megváltozott az addig felette harcziás hangulat. A klub felhatalmazta a választmányt, hogy az új-radikálisokkal tárgyaljon és esetleg létrehozza a megegyezést. Ma az új-radikálisok vezereit hívatta a király a palotába, hogy megnyerje őket a békés megegyezés számára. A két párt delegátusai ma este konferenciára gyűlnek össze. Általános az a vélemény, hogy létre fog jönni a kibékülés és a Velimirovics-kabinet meg fog alakulni, hogy a királynak, aki vasárnap üli meg születésnapját, ezt a nehéz gondot levegyék a válláról.

Fallières utja. A francia szenátus Fallières északi utazásának költségvetését tárgyalta. Laissieres szociálista tiltakozik a pétervári látogatás ellen és a költségek leszállítását követeli. A francia-orosz egyezmény hasznos a békének. Elnök felszólítja a szónokot ne avatkozzék Oroszország belpolitikájába. Pichon külügyminiszter tiltakozik Laissieres szenátor által az orosz belügyi politika tárgyában mondottak ellen s ezután 282 szavazattal 1 ellenében megszavazták az utazás költségeire kért 400.000 frank hitelt.

A perzsa válság. Teheránból jelentik, hogy az új géppuskákat még nem adták hivatalosan a kozákdandárnak, mert a sah nem akarja fokozni a nép elkeseredését azzal, hogy mindent olyan gyorsan átadnak az oroszok kezébe, de a géppuskák átadása elhatározott dolog. Naponkint újabb katonákat toboroznak a kozák-dandár számára, minthogy azonban az ország anyagi helyzete nagyon rossz, a dandár vezérei katonai terveiket nem tudják megvalósítani. A perzsa katonák fegyelmezetlenségükkel naponkint bajokat okoznak. Tegnap egy bazárban katonák és mézárosok között verekedés támadt; kozákok érkeztek oda, a kik tizenhatsz katonát letartottak és megkötözve a katonai kormányzóhoz vitték őket. A katonákat nagyon szigorúan fogják megbüntetni. Pétervári jelentések szerint Liakov ezredesnek az volt az instrukciója, hogy politikai pártviszályokban való minden résztvételtől tartózkodjék. A perzsa népképviselő ellen való aktív eljárás esetére utasítva voltak az orosz tisztek, hogy funkcióikat a perzsa tiszteknek adják át. Liakov instrukciója és állása alapján kötelezve volt minden eszközzel védeni a saht, akinek személyét veszedelem fenyegette. A mecsenek június 23-án történt elfoglalásakor Liakov a sah közvetlen parancsára cselekedett, amely alól nem vonhatta ki magát. Liakovnak teheráni főkormányzóvá való szándékolt kinevezése ellen azonban az ottani orosz követ tiltakozott. A midőn Liakov a sah parancsára a sah által aláírt, a rend fönntartására célzó proklamációt közzétette, az orosz követ arra kérte a saht, hogy a perzsa hatóságtól kiinduló rendeletekkel helyettesítse. Normális viszonyok közt is feladata a kozákdandár fejének a főváros védelme, amit az ostromállapot kihirdetésekor reája ruháztak és szintugy rendes feladata a követéségek, valamint a többi külföldiek biztonságáért való gondoskodás.

A perzsa kormány még eddig nem teljesítette az angol követéségnek azt a követelését, hogy a követéségi épület őrizete miatt bocsánatot kérjen. A tárgyalás ebben a dologban még folyik és egészen bizonyos, hogy a sah az angol kormány követelését teljesíteni fogja.

Ujabb jelentések szerint Zill es Sultaneh hívei tovább fegyverkeznek és a vidékről egyre kapnak erősítő csapatokat. Sirasban az asszonyok tiltakozó gyűlést tartottak a parlament bombázása ellen. Egy perzsa hercegnő rendezte a meetinget. Tebriszből a tehető lakosság s különösen a kereskedők még mindig tömegesen menekülnek s hátrahagyják minden vagyonukat. Azt beszélük, hogy 570 embert öltek meg s a sebesültek száma meghaladja a hétszázat. A fosztogatásnak az lett az eredménye, hogy megszűnt az üzleti forgalom és nagy kenyérhiány állott be. A rablók az orosz iskolát sem kímélték meg. Tebrisz környékén egy nagy bombagyárat fedeztek fel s találtak fegyver- és lőszerraktárakat. Néhány perzsa képviselő Bakuba menekült. Urmiában egy hónap óta anarchia uralkodik, a táv-

íróvonalak meg vannak szakítva és hirt onnan csak a konzuláris jelentések után lehet kapni. A török csapatok folytonosan előrenyomulnak északkelet felé és Samen-kerület már teljesen az ő hatalmukban van. A kerület kormányzója hivatalosan is elismerte a török fenhatóságot. Északnyugaton a Sudach-tó vidéke szintén a törökök hatalmában van.

Beresford memoranduma. Beresford lord tengeri és hangu memorandumot intézett az admirálishoz, a melyben megállapítja, hogy a vezérlet alatt álló elégtelen flottával nem volna képes megőrizni Nagy-Britannia biztonságát idegen támadásokkal szemben.

Franciaország deficitje. A költségvetési bizottságnak a póthitelekkel ma benyújtott jelentése ismertetésében Doumer előadó kifejtette, hogy a folyó költségvetési évben július 1-éig az előiránnyal szemben 59,364,200 franknyi utólagos kiadások merültek fel. Tekintettel arra, hogy a bevételek az előiránnyal szemben 49,689,156 frankot tesznek ki, 91,675,044 franknyi nem jelentéktelen deficit marad. A tényleges deficit, amennyiben a marokkói kiadásokat és más kiadásokat számításba vesszük, 96,175,045 frankra rug. Doumer azt a nézetét fejezte ki, hogy a folyó pénzügyi év végéig újabb póthitelek egyáltalában nem engedélyezhetők, hogy a költségvetési év végén legalább félig-meddig helyreálljon majd az egyensúly.

Az amerikai elnökválasztás. A demokrata konventtagok mandátumainak megvizsgálására kiküldött bizottság még nem fejezte be munkáját. A konvent ma formai ügyeket intézett el. Bryan képevel ellátott zászló felmutatása ismét viharos rokonszenvennyilvánításra adott alkalmat. Ezután New-York, Delaware, Georgia, Minesota, Connecticut, Maryland és New-Yersey kivételével az összes államok kiküldöttjei zászlóikkal a Bryan-zászló köré csoportosultak és valamennyi küldöttség, amely Bryan mellett van, körmenetet tartott a teremben, amelyhez sok unszólásra Maryland küldöttsége is csatlakozott, míg minden kísérlet New-York s Georgina küldöttségeinek bevonására meghiúsult.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Pest vármegye közigazgatási bizottsága ma délután Gulner Gyula főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen megjelentek: Fazekas Ágoston alispán, Agoraszó Tivadar főjegyző, Tökés Gyula árvaszéki elnök, Cottely Ernő pénzügyigazgató, gróf Teleki József, Szemere Huba, dr. Székely György tiszti főügyész, Grázló János kecskeméti kir. tanfelügyelő, Györgyi Kálmán tiszti főorvos, leleszi Kovács Gáspár megyei közgazdasági előadó, Török János segéd-tanfelügyelő, stb. A bemutatott jelentések során Török János segéd-tanfelügyelő javaslatára, aki a szabadságon levő Petri Mór kir. tanácsost helyettesítette, kimondta a bizottság, hogy Tököl községben második ovodát létesít s Abonyban két új tanítói állást szervez. A jövő iskolai tanév megnyitására vonatkozólag a bizottság igen szigorú rendelkezéseket bocsát ki valamennyi községi előjárásához és városi tanácshoz. A rendelkezések a beírásra, a szünetnapokra, a ragályos betegségekre s a tanulók igazolatlan elmaradására vonatkoznak. Ez utóbbi a szülők fokozatos megbírságolásával jár. Minthogy végül iskolalátogatásai során a tanfelügyelő meggyőződött arról, hogy némelyik iskolában a taneredmény alig éri el a középértéket, a bizottság felhívja az igazgató-tanítókat, hogy egyrészt fokozottabb ellenőrzést gyakoroljanak, másrészt tegyenek rendszeres jelentést a taneredmény biztosítását gátló körülményekről. Ezután Grázló János kecskeméti kir. tanfelügyelő tett javaslatot a jövő tanévi tankötelesek összeírása dolgában. Beterjesztette továbbá 26 iskolának államsegély iránti kérvényét s végül bejelentette, hogy szabadságideje alatt Sándor István, Kecskemét város főjegyzője fogja helyettesíteni. A bizottság ezután egy csomó felebbezést intézett el.

Székelyudvarhelyt a közigazgatási bizottság július havi ülését tegnap tartották meg, mely alkalommal Kuliszeki Ernő kir. tanfelügyelő arról tett jelentést, hogy a székelykeresztúri áll. tanítóképzőintézetben az elmúlt tanév végével tartott tanképe-

sítő vizsgálat alkalmával Moldován Demeter segesvári gör. kel. esperes a hittanból oláh nyelven tette fel a kérdéseket. A tanfelügyelő felszólította, hogy a magyar nyelvet használja, azonban ezt Moldován megtagadta. Ennek következtében a tanfelügyelő az esperest a további kérdésektől eltiltotta és a hittani vizsgálat folytatását felfüggesztette. A közigazgatási bizottság a tanfelügyelő eljárását helyeselte és jelentését meleg elismeréssel vette tudomásul.

Arad város közgyűlése Müller országos képviselő indítványára elhatározta, hogy feliratot intéz a képviselőházhoz és kultuszminiszterhez, hogy a második megyei Aradon létesíttessék. A közgyűlésen Andrányi Károly aradi nagykereskedőt, ki az aradi gyermekkórház czéljaira kétszáz ezer koronát adományozott, a város díszpolgárává választották.

Sötét bűnök.

— Az Eulenburg-pör. —

Budapest, július 9.

A mai tárgyaláson megint levelekről volt szó, nevezetesen azokról, amelyekben Eulenburg herceg pénzt küldött Ernstnek. Egy ilyen levél borítékján a tartalom hatszáz márkának volt jelezve, holott tényleg 800 márkát küldött benne a herceg. Erről megkérdezve, a vádlott azt mondta, hogy ez a pénzküldemény tévedésből ment Ernstnek, mert tulajdonképpen gróf Moltke Kunónak volt szánva. Egy másik levél a boríték jelzése szerint 600 márkát tartalmazott, valójában pedig 2000 márka volt benne. A herceg ezt azzal iparkodik megmagyarázni, hogy meg akarta takarítani a nagyobb portóköltiséget.

A mai tárgyalás kezdetén Ernst starnbergi halász majdnem sírva kérte az elnököt, hogy bocsássa haza, látni akarja gyermekeit, mert nem bírja tovább és az izgalmak megőrítik. Erre Isenbiel e szavakkal fordult a vádlotthoz:

— Könnyítsen lelkiismeretén, tegyen töredelmes vallomást.

Eulenburg herceg némán szögezte tekintetét a földre, lehorgasztotta fejét és nem válaszolt. Az elnök pedig teljesítette Ernst kérését.

A Berliner Zeitung am Mittag a következő jellemrajzát adja Dohna-Schlobitten Richard hercegnek. Nem afféle ember, aki estszürkülletkor édeskés, szentimentális dalokat peng a gitáron, nem hízlekedéssel, hanem férfiasan és bátran beszél urához, a császárhoz, akinek hűséges szolgálója. A külseje olyan, mint egy vidéki junkeré, erőteljes, zömök, arca napbarnított, körszakáll marcsona kifejezést ad neki, egyszerű, vastag szarukeretes szemüveget visel, akárcsak egy mecklenburgi uradalom inspektora. 1900. január elsején lett herceg, egy napon Eulenburggal s éveken át a császár udvartartásához volt beosztva. A potsdami testőrségnél szolgált Eulenburg herceggel együtt s abban az időben a porosz király fővadászmestere is volt. Ő vezette a porforce-vadászatokat. Ebben a minőségben a császár különösen kedvelte Dohna herceget. Mikor felvirradt a Hubertus-vadászatok első napja, Dohna-Schlobitten herceg az erdő tisztán jóízű humoros beszédet intézett a vadásztársasághoz. Megkérte az urakat, hogy adjanak neki eleve abszolúciót gorombáskodásaiért, de nemcsak erre az egy napra, hanem a vadászatok egész tartamára, mert ő bizony gomba lesz, mint a pokrócz, miközben a vadászatokat vezeti. A császár és környezete szerette benne a jó fiút, a becsületes, egyenes, szókimondó fickót. És ez az egyenes lelki férfi — milyen furcsa játék a sorsnak — vezette be Eulenburg Fülöpöt a császár legintimebb környezetébe s ily módon ő nyitotta meg előtte az emelkedés útját. Dohna herceg kastélyában ismerte meg II. Vilmos császár Eulenburg Fülöpöt és egyszerűen megkedvelte.

A tárgyalás további során több építkezési munkát hallgattak ki Riedl szavahihetősége felől, aztán Gerkené, a herceg egykori gazdasszonya, állott a bíróság elé, aki elmondta, hogy gazdája maga volt a jószág, ő pedig sohasem hallott semmi olyast, mintha a herceg természetellenes hajlamu lett volna. Még egy gazdasszonyt, Schönfeldnét hallgatta ki a bíróság, aki azt vallotta, hogy a kastélyba sohasem jártak katonák és fiatal emberek a herceghez. A következő tanu Schwulst öreg szabómester volt, akit a felől kérdezett az elnök, vajon tudták-e homo-

szekszuális körökben, hogy a herceg perverz. A jámbor szabómester egykedvűen mondotta, hogy ő — mi tagadás benne — szintén homoszekszuális. Berlinben és Münchenben sokat forgolódott homoszekszuálisok között, a vádlottat személyesen sohasem ismerte, de az említett körökben mindenki tudta, hogy a herceg homoszekszuális. Hallotta nem egyszer ő is a kérdéses berlini társaságokban, hogy Eulenburg herceg többször hozott a liebenbergi kastélyba a 3. ulánus-ezredből katonákat, állítólag azért, hogy a hajtóvadászatokon hajtók legyenek. A tanu aztán elbeszéli, hogy Berlinben és Münchenben homoszekszuális emberek jól ismerték gróf Lónyay osztrák-magyar követségi titkárt, Stefánia özvegy trónörökösne férjének unokabátyját s tudták róla, hogy természetellenes hajlamu. A tanu egy berlini borozóban ismerkedett meg vele, ahová a homoszekszuális tévelygők szoktak járni. Arról nincs tudomása, vajon vendége volt-e Eulenburg herceg Münchenben gróf Lónyay teastélyeinek, amikor együtt volt a homoszekszuális nagyurak társasága.

A vádlott erre a vallomásra csak annyit jegyez meg, hogy soha a harmadik ulánus ezredből hajtókat nem hozott, hanem a környékbeli falvak népe volt a hajtóvadászatokon.

A következő tanu Laemmel igazságügyi tanácsos Neu-Rupinből. Évek hosszú során jogtanácsosa volt a hercegnek. Elmondja, hogy Gnesebeck tartományi tanácsostól hallott először a herceg felől Berlinben elterjedt híresztelésekről s akkor két más személy jelenlétében szóváltta a dolgot Eulenburg herceg előtt. A herceg egészen meg volt rökönnyedve s kérdezte őt, hogy mit lehetne ez ellen tenni. Mikor aztán a „Zukunft“-ban megjelentek Harden cikkei, még egyszer beszélt erről a herceggel s azt mondta neki, hogy ezt nem szabad szó nélkül tűrni. Eulenburg pert akart indítani Harden ellen, de ő (a tanu) erről lebeszélte. Azért tette, mert ilyen magánperben a vádlott széleskörű bizonyítással élhet s nagyon gyakran megesik, hogy a vádló vádlottnak látszik. A herceg megfogadta ezt a tanácsot s a tanu azt ajánlotta neki, hogy tegyen önmaga ellen feljelentést az ügyészségnél. Ebben az eljárásban, amely meg is indult, Harden megtagadta a tanuskodást és az eljárást becsüszte.

Azt beszéli végül Laemmel igazságügyi tanácsos, hogy a herceg vele szemben a homoszexuális cselekvéseket, akár büntetendő, akár nem, visszatartó dolgoknak mondta. Mikor megindult Bülow herceg pöre Brand ellen, a tanu azt ajánlotta Eulenburg hercegnek, hogy csak az általános kérdésekre valahogy ne válaszoljon, csak pozitív kérdésekre feleljen, mert különben baj lesz. Nagyon ügyeljen, ha a homoszekszuális hajlamról kérdezik. Ne feleljen, mert ez a fogalom nagyon általános. A második Harden-pörben nem tartotta szükségesnek jogilag kioktatni a herceget.

Most az államügyész és a védők fogták keresztkérdések alá a tanut, aki megmaradt amellet, hogy sohasem jutott fülébe semmiféle híresztelés a herceg természetellenes hajlamairól.

A mai tárgyalás délután négy órakor végződött. Holnap Treschkow büntügyi biztost, Titze büntügyi rendőrt, gróf Moltke Kunót és Todey masszőrt fogják kihallgatni.

A Berliner Tageblatt gróf Wedel Edgard afférjéről a következőket közli: Mikor a vizsgálóbíró motozást tartott a liebenbergi kastélyban, egy csomagot talált, amelyben homoszexuális tartalmu könyvek voltak. A csomagolópapírosra Eulenburg herceg sajátkezűleg írta fel Wedel Edgard nevét. Ezért a vizsgálóbíró kihallgatta a gróft s ő eskü alatt vallotta, hogy az eldobott könyvek nem az övéi, még csak tartalmukat sem ismeri s nem tudja magának megmagyarázni, hogy miért írta a csomagra az ő nevét a herceg. Gróf Wedel nem tagadta, hogy ő homoszexuális hajlamu, de a leghatározottabban tiltakozott az ellen az állítás ellen, mintha a hercegnői palotában teastélyeket rendezett volna, amelyeken az udvarnak homoszexuális hajlamu tagjai is megjelentek.

A Pan című berlini illusztrált folyóirat 1896. évi december és január havi, gazdagon illusztrált kettős számában Jessen Péter érdekes cikket írt az Ex libris-ekről és bemutatva egynehány különösen művészi ex librist, a pálmát báró Wendelstadt és

Eulenburg reprodukálta librist.

Az Eulenburg leányos az tágranyitott fogja össze a cimere. A olyan, min A mo kus a herc

Egy s

A sz rom emb törté, há sebesült, remény. I derült, h szál gyuj valamely földre s a zat lába s amikor álltak, ak műhely n külni, a elzárva, a lakat. Eg hiába ost ökle. A s volt más tűznek, v Megkísér kat s a r és három

Ha ö ha lecsap nek az e felebbezés ugvis hiá hatalmasa ség-utca föllázad a miért hog kell mult látszik, a nyelmisé hogy a z gyult a b zetes sze azóta sze kutassák? héz faait? szedelmes lakat? Te tak volna rongy biz sem lett koczkára

Dr. K zunk. Dr. az életcé mező és s reség-perc szolgálker vesznek, árusok, a saik életé huszkoron kást, aki Leikiismer közzökkel azonban mindenkir meret egy

Eulenburg herceg ex libriseinek ítélte. A folyóirat reprodukálta e cikk keretében a két művészies ex librist.

Az Eulenburgé göndörfürtü görög ifjut ábrázol: leányos az arca, szája kicsiny, szeme kerek, félénk, tágranyított. Dus fürtjeit homlokán babérkoszoru fogja össze, jobb mellén díszleg az Eulenburgok ősi címere. Az egész kép alapszíne rózsaszín s egészen olyan, mint valami cukorka-etikett.

A mostani botránypör alkalmából karakterisztikus a hercegre nézve ez az ex libris.

Egy szál gyújtó és egy lakat.

Budapest, július 9.

A szövetség-utczai tüzyészben tegnap három ember részben megégett, részben a nyakát törte, három másik pedig olyan súlyosan megsebesült, hogy az életbenmaradásához kevés a remény. Ma pedig a hivatalos tüzvizsgálaton kiderült, hogy mindezt a szerencsétlenséget egy szál gyújtó és egy lakat okozta. A szál gyújtó valamelyik tisztásra küldött ruhából esett a földre s a kőpadolaton meggyult az egyik áldozat lába alatt. Ez a buta véletlen okozta a tüzet s amikor már az összes benzintartályok lángban álltak, akkor lépett akcióba a lakat. A tisztító-műhely munkásai a fölépcső felé akartak menekülni, a fölépcsőt azonban egy faajtó tartotta elzárva, a faajtót pedig szilárdan csukta — egy lakat. Egy letörhetetlen, erős aczéllakat, melyet hiába ostromolt a sok kétségbeesett menekülő ökle. A szegény halálra riadt embereknek nem volt más választásuk, mint hogy nekimenjenek a tüznek, vagy pedig megkísérelték a halálugrást. Megkísérelték s egymásután törték ki a nyakukat s a medenczecontjukat. Három temetői sír és három kórházi ágy így lett népesség.

Ha összedől egy hegy, ha megnyílik a föld, ha lecsap egy villám, érti az ember, hogy ezeknek az elemi erőeknek a hatalma ellen nincsen felebezés. Emberi előrelátás, óvatos vigyázás ugyanis hiába szegülne ellenük. Az elemek ereje hatalmasabb, mint az ember okossága. A szövetség-utczai esethez hasonló alkalmakkor azonban föllázad az emberben a haragvó méltatlankodás, miért hogy egy szál gyújtón avagy egy lakaton kell mulnia eleven emberek életének? Amint látszik, a Szövetség-utczában fölháborító könnyelműséggel bántak az emberélettel. Mondják, hogy a zsebben maradt gyújtótól máskor is meggyúlt a benzin, csak nem okozott ekkora végtetes szerencsétlenséget. Mért nem csináltak azóta szabályt abból, hogy a ruhák zsebeit átkutassák? És miért volt zárva a főkiárón a nehézsúlyú, miért tette egérfogóvá a gyár legveszedelmesebb műhelyét az a makacs, aczélezerű lakat? Tolvajoktól féltek? Lakat helyett állították volna öröket az ajtóba, néhány pecsétes rongy biztonsága kedvéért azonban semmi esetre sem lett volna szabad az emberek biztonságát kockáztatni.

Dr. Kovald uron még kevésbé csodálkozunk. Dr. Kovald ur üzletember, akinek a profit az életcélja, az effajta emberek virányos tavaszi mező és szerelmes galambok bugása helyett nyereség-percentagekról álmodnak. Ha vannak rab-szolgakereskedők, akik eleven embereket adnak-vesznek, miért ne lennének burkolt emberhus-árusok, akik naponta kockára teszik embertársaik életét azért, hogy megtakarítsanak egy huszkoronás mentőkészüléket, avagy egy munkást, aki naponként két koronáért dolgozik. Leikiismeret és izlés dolga, hogy ki milyen eszközökkel szaporítja a vagyonát, kulturállamban azonban a hatóságok kötelessége volna, hogy mindenkire rákényszerítsék az izlés és a leikiismeret egy bizonyos mértékét.

A hatóságok... Ez külön fejezet a Szövetség-utczai tüzkatasztrófa bünkrónikájában. Hatósági engedély alapján a Kovald-gyárnak kétezzer liter benzin tartására van jogosultsága. A hatóság tehát először engedélyt ad arra, hogy a főváros szívében egy olyan gyár dolgozzék, mely bármelyik pillanatban a város felét levegőbe röppetheti. Másodsor elnézi, hogy ez a gyár ugy tartsa be a biztonsági szabályokat, ahogy neki tetszik, zárt ajtók mögött, pokolnaknák fölépült dolgoztasson embereket, akik sohasem tudják mikor, milyen vigyázatlansággal hivatják ki maguk ellen a halált. Mire való akkor a tüzvizsgáló bizottság, mire való a kerületi iparfelügyelő? Ha ez lehetséges, mire valók egyáltalában azok a korlátok, amelyek az iparüzemeket a közérdek s az emberek javára szabályozzák. Ha dr. Kovaldnak szabad kétezzer liter benzint tartani a Szövetség-utcza közepén, miért nem szabad nekem az Oktogon-tér közepén puskaport gyártani?

És nem lenne a könnyelmű mulasztások sorozata teljes, hogyha itt nem említenék meg a derék telefon központot. Mindjárt, ahogy a tűz kitört, egy rendőr hivni akarta a tüzoltóságot. A tisztító-helyiség alatt ott volt a kétezer liter benzin mely bármelyik pillanatban levegőbe röppülhetett. Fönn az emeleti ablakokban pedig ott szorongtak a félig megégett emberek, akik segedelemért kiáltoztak. Mint a megváltó Messiások, úgy várta mindenki a tüzoltókat, hogy jöjjenek a tüzet irtó jó, finom gőzszivattyukkal, a hosszú tolólétrákkal, amelyek felérnek egészen a halálveszedelemben szorongó emberekig. A lelkiismeretes közrendőr azonban hiába emelte füléhez a kagylót, hiába rázta kétségbeesetten a telefonhorgot, benn a központban a hölgyek vagy szálamiztak, vagy az ellenőr urakkal csevegtek, nem volt Isten, aki a tüzörséget figyelmeztetni tudta volna a halálos veszedelemre. Percz percz után mult el így, az emeletre szorult emberek mind megégték vagy leugrottak a mélységbe. Amikor végre, a tizenkettedik perczben kegyeskedett jelentkezni a központ, megadván a szükséges összeköttetést.

Sokszor volt alkalmunk írni arról, hogy a budapesti telefon mennyire rossz, a kezelés mennyire hanyag, a vezetés mennyire lelkiismeretlen. Igazán, nem telik örömiük benne, hogy ennyire frappáns bizoyitékot kaptunk arra, hogy a közérdeknek mekkora sérelmével jár ennek az intézménynek a folytonos fokozatos züllésé. Ha a mi szavunknál csattanósabb mementő kellett, itt vannak a Szövetség-utczai hullák és vérbeágyzott sebesültek.

TÁVIRATOK.

Stolypin kihallgatása.

Pétervár, július 9. (Saját tudósítónktól.) Stolypin miniszterelnök tegnap a cszárnál volt kihallgatáson a finn vizeken s egy óra multán visszautazott Pétervárra. A csár aláírta azt a rendeletet, amelylyel bezárja a дума nvári ülészakát. Szombaton lesz az utolsó ülés.

Osztrák vasutak államosítása.

Bécs, július 9. (Saját tudósítónktól.) Ma este a kormány és lovag Taussig elnök között újabb konferencia lesz az államosítás körül.

Török tiszték áthelyezése.

Konstantinápoly, július 9. A hadügyminisztérium köréből származó hírek szerint irádé jelenik meg amely a szalonikij 3. hadtest összes tisztjeinek, számra mintegy 6000 tisztnek áthelyezését rendeli el. Igen bizonytalan, hogy ezen felette nehezen keresztülvihető intézkedés tényleg keresztülvitetett-e.

Vihar a portugál kamarában.

Lisszabon, július 19. (Saját tudósítónktól.) A képviselőházban az elhunyt királynak adott előlegek tárgyalása során nagy vihar volt. Egy monarchista szónok beszéde közben a disszidensek olyan lármát csaptak, hogy az ülést fel kellett függeszteni.

Az angol hajóraj parancsnoka Ischlben.

Trieszt, július 9. Drury, az angol hajóraj parancsnoka és Battemberg herceg altengernagy ma Ischlbe utaztak, ahova este érkeztek meg. A vendégeket a pályaudvaron gróf Hoyos szárnysegéd fogadta s azokat az Erzsébet-szállóba kísérte, hol üdvözlésükre báró Brom szárnysegéd is megjelent. A két tengernagy holnap délelőtt 11 órakor audiencián jelenik meg az uralkodó előtt, majd résztvesznek az udvari ebéden.

Francia költségvetés.

Páris, július 9. A kamara a külügyi, belügyi, földügyi és tengerészeti pót költségvetéseket, ugyszintén a tisztí ujoncsozásra vonatkozó javaslatokat elfogadta. Utóbbi kimondja, hogy a saint-cyri, valamint a polytecbikumi növendékek egyéves katonai szolgálat és az iskola két évi látogatása után altisztekké nevezendők ki. Ezután folytatták a jövedelmi adótörvényjavaslat tárgyalását.

A párbaj ellen.

Bukarest, július 9. A hadseregben dühöngő párbajokban véget vetendő, királyi dekrétum tisztí ügyesületbiróságot állított fel.

Közgazdasági táviratok.

Newyork.	jul. 9.	jul. 8.
Buza	locobuza 98 ³ / ₈	99
	juliusra 98 ⁵ / ₈	98 ³ / ₈
	szeptemberre 97	96
Tengeri	juliusra 81 ¹ / ₂	82
	szeptemberre 80	81 ¹ / ₄
Csikagó.		
Buza	juliusra 89 ¹ / ₄	88 ¹ / ₄
	szeptemberre 90	88 ⁵ / ₈
Tengeri	juliusra 71 ³ / ₄	72 ³ / ₈

New-York, jul. 9. Gyapot New-Yorkban helyben 11²/₂ (— tegnap), gyapot augusztusra 9³/₅ (— gyapot októberre 9²/₂ (—), gyapot New-Orleansban helyb. 11. (—), petroleum stand white Filadelfiában 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, július 9. (Zárlat.) Zsir juliusra 9.40 (tegn. 9.37), zsír szeptemberre 9.50 (tegnap 9.45), szalonna short clear, 8.93 (tegnap 8.93), sertészsír szeptemberre 15.75 (tegnap 15.72)

A német birodalmi bank állása.

Berlin, jul. 9. A német birodalmi bank állása jul. 7-én: Aktivák: Érczkészlet árfolyamképes német pénzben, aranyrudakban, vagy külföldi érmékben, fontját 1392 márkával számítva 1.059,505.000 (+27,706.000) M. birodalmi pénztárjegyek 63,269.000 (+123.000) márka, más bankjegyek 21,806.000 (+12,757.000) márka, váltótárca 1.012,365.000 (—114,733.000) M. lombarkövetelések 87,532.000 (—76,532.000) márka, értékpapírok 151,410.000 (+9,622.000) márka, egyéb aktivák 203,255.000 (+43,092.000) márka. Passzívák: Alaptőke 180,000.000 M változatlan, tartalékalapok 64,814.000 M változatlan, bankjegyforgalom 1.666,886.000 (—125,737.000) M, napról-napra esedékes kötelezettségek 644,027.000 (+28,890.000) M, egyéb passzívák 43,415.000 (—1,118.000) M.

Berlin, július 9. (Saját tudósítónktól.) A birodalmi bank körülbelül tizenöt millió márkával van adókötelezettségben. A mult év hasonló időszakában az adóköteles bankjegyállomány 200 millió márkát tett ki.

A Banque de France aranynövedéke.

Páris, július 9. (Saját tudósítónktól.) A Banque de France heti kimutatása 23,138.000 frank aranynövekedést és 3,099.000 frank ezüstcsökkenést tüntet fel.

A szövetség-utcai katasztrófa.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 9.

A Kovald-féle gyárban borzalmas vész pusztított tegnap. Három munkás életét vesztette, három igen súlyosan és sokan könnyebben sérültek meg. A katasztrófa híre fölverte az egész fővárost, a gyár környékét ellepte a kíváncsi tömeg. Tűzoltók, mentők, rendőrség és katonaság vállaltva dolgoztak a tűz lokalizálásán, az emberek megmentésén.

A vész elült, az utcák lecsendesedtek, az emberek még beszélnek a katasztrófáról és annak szerencsétlen áldozatairól és ezzel a katasztrófa emberi, hogy ne mondiuk érzelmi része lezárattott, hogy helyet adjon a hivatalos apparátusnak, melynek most az a hivatása, hogy kikütsassa a katasztrófa előidézésének okait.

Lázás világot élünk. Nem tarthatunk hosszú pihenőt egy-egy eseménynél — legyen az bár a legnagyobb, vagy legérdekesebb.

Tegnap tombolt a vész a Kovald-gyárban és ma már ugyanott dolgoztak a munkások a mindennapi kenyéréért. Hogy milyen érzés lakott bennük, azt talán el tudja gondolni mindenki, aki érez, akinek szíve, lelke van.

Ma tartották meg a hatóságok a hivatalos tűzvizsgálatot. Mielőtt azonban azzal foglalkoznánk, kötelességünk néhány olyan dologra rámutatni, amelyek a katasztrófa közvetlen és közvetett okozói voltak.

— Ime egy gyár, az első ilyen nagyszabású magyar gyár, — mondják a nagy sovíniszták, — engedélyezni kellett az üzemet. Kedvet kell csinálnunk az ilyen merész vállalkozónak!

Hogy mennyire felel meg ez az igazságnak, azt a legélénkebben illusztrálja az a nyilatkozat, amelyet Janicsék Andor tűzfelügyelő ma egy hírlapíró előtt tett:

— Ez a tűz, — mondotta a tűzfelügyelő, — egyáltalában nem hasonlítható össze a Párisi nagyáruház katasztrófájával, mert amíg a Párisi áruház égésénél a folyosókon tényleg nem lehetett a szabadba jutni, a Kovald-gyárban a folyosók láng- és füstmentesek voltak. A baj oka nagyrészt a munkások fegvélmeztlenségében és a közönség zavarában keresendő. Benzin-robbanások, — sajnos, napirenden vannak Budapesten és minduntalan akadnak újabb és újabb áldozatok. De a jelek esetében egy kis higgadság mellett csak egy áldozat lett volna és pedig Kustván András, aki a robbanás következtében szénné égett. Hallatlan dolog, hogy az emberek ezrével tolongtak a szűk utcában, hogy szinte lehetetlen volt hozzáférni a tűzhöz és a közönség soraiban történt a buzdítás, hogy a szerencsétlen emberek leugrálnak az emeletekről. A fejetlenséget legjobban jellemzi, hogy elmulasztották értesíteni a rendőrséget és az emberek egy keskeny, szűk és rohadt ponyvát feszítettek ki és abba ugratták a menekülőket. Csoda, hogy ez a ponyva a beleszó súly következtében át nem szakadt. Természetesen a város belsejében ilyen tűzfészket nem szabad engedélyezni. Az a körülmény, hogy a Kovald-gyár kis tisztítóintézetéből fejlődött hatalmas gyári vállallattá és közben folyton hozzáépítettek, eredményezte, hogy a város belsejében ilyen tűzveszélyes hely keletkeztek. A gyárra vonatkozó szabályrendelet értelmében, ha hozzáépítenek, nem feltétlenül szükséges a helyszíni szemle, de egy olyan helyről lévén szó, ahol annyi robbanékony anyag van felhalmozva, a hatóság mindazonáltal tarthatott volna helyszíni szemlét. Hasonló tűzveszélyes gyártelep a főváros belsejében egész csomó akad. Ezen a szomorú példán okulni kell és nem szabad azokat tovább megtűrni. Az a nézetem, hogy bár az üzemet még tegnap, nyomban a tűz eloltása után folytatták, az építkezés körül szükséges javításokat most már nem fogják engedélyezni és a gyárat kitelepitik. Egy belügyminiszteri rendelet értelmében, ame-

lyet már 1870-ben adtak ki, de amely ma már teljesen elavult, ötven liternél több benzint egy helyen tartani nem szabad. Ezt a rendeletet úgy játszották ki, hogy a vállalatok folvamodtak mindig a kontingens szaporíthatásáért.

— Tudomásom szerint Kovald-nak kétezer liter benzintre van engedélye. Hogy mennyire nagy volt tegnap a zavar, arra nézve az is nagyon jellemző, hogy a gyárban tűzjelző-állomás van, nem is kellett volna tehát a telefon-központot felhívni. A gyár emberei azonban csak lóttak-futottak, ahelyett, hogy a tűzjelző-csapat kinyitották volna. Így történhetett aztán, hogy az előhívott rendőr csak 11 óra 56 perczkor jelezhete a tüzet és a saját vallomása szerint tizenkét perczig kellett várakoznia, amíg a telefon-központtól végre összeköttetést kapott.

Ime egy igazi szakértő véleménye. Minden szava csupa vád. Vád a hatóságok, a telefon és maga a gyártulajdonos ellen.

A hatóságok a sovínizmus lobogója által megengedik egy élelmes vállalkozónak, hogy a város közepén gyárat létesítsen. Még pedig olyan gyárat, mely minden pillanatban légbepőpüléssel fenyeget egy egész városrészt. Van szabályrendelet, de azt nem hajtják végre. Ilyenformán azután teljesen fölösleges az állandó tűzvizsgáló bizottság és az iparfelügyelőség intézménye. Hisz még csak vita tárgya sem lehet az, hogy fontos hatáskörrel bíró intézményeknek mindig a törvények és szabályrendeletek értelmében kell eljárniok. Érzelmi momentumoknak helye nincs és nem is lehet.

A másik szembeötölő és igazán döntő mulasztás a sokat emlegetett telefonterhelést. Tizenkét perczig kellett a rendőrnek várakoznia, amíg végre összeköttetést kapott a központtól. Ez egy fölesketett hatósági közeg vallomása. Czáfolatnak ebben az esetben tehát helye nincs. Ha a telefon-központ azonnal jelentkezik és kapcsol, úgy a tűzoltók tíz perczel előbb érkeznek meg és megakadályozhatják a megrémült munkásokat attól, hogy leugorjanak a mélységbe. Ki felelős a telefon-központ mulasztásáért? Szigorú vizsgálatot kell ebben az ügyben indítani, mert elvégre mégis megdöbbentő, hogy a modern élet egyik létkető szerve — joggal mondhatjuk — gyilkostársa legyen a tomboló vésznek.

És végül oka maga a gyár tulajdonosa, dr. Kovald Emil. Nagy gaude-val jelentették néhány héttel ezelőtt a lapok, hogy Kovald Emil letette a doktorátust. Akkor boldog volt mindenki.

— Ime, egy magyar iparos, aki nem röstel doktor letéte iparosnak maradni. Ő maga így nyilatkozik a katasztrófáról:

— Valószínű, hogy a tüzet egy gyufaszál okozta. Az egyik férfiruhából, amely tisztítás előtt állott, gyufaszál esett ki a padlózatra. Itt rálépett valaki, meggyuladt és ettől hamarosan tüzet fogtak a tisztított ruhák. A helyiségben csak két embernek volt szabad tartózkodnia: Krustyánnak és Mezeinek. A boldogtalan leányok áthágták a tilalmat, amikor egyenes rendelkezésemre állították a mosógép-helyiséget. Mindkét leány lent a földszinten, a csomagolásnál volt alkalmazva. Ismétlem, hanyagság vagy könnyelműség nem fordult elő. Az egész katasztrófa a kegyetlen véletlenség műve volt...

„Hanyagság vagy könnyelműség nem fordult elő” — mondja dr. Kovald Emil. Igaza van, több volt az, mint hanyagság: vétkes könnyelműség. A gyárnak kétezer liter benzint tartására van engedélye. Hogy mennyit tartottak, azt mi pozitíve nem állapíthatjuk meg. Nos, az ilyen veszedelmes tűzfészkekben, ahol jóformán kimenni sem lehet, ott nem szabad a munkásokat zárt ajtó mögött dolgoztatni. Pedig ez történt. Kertai Antal látta, hogy Kovács Irma égő hajjal, sikoltozva menekül a kijárat felé, de amikor az üvegajtóhoz ért, ez be volt zárva. Erre rémülten rohant vissza. Hogy azután mi történt, arról neki sincs tudomása, mert ő is elrohant. Az emeleten még igen sok leány dolgozott, de a ház utcai részében, a vasalóosztályban, ahonnan az utczán kifeszített ponyvába vetették magukat. Annyi kétségtelen, hogy ha a műhely üvegajtóját nem tartják bezárva, a szerencsétlenség nem lett volna olyan nagy. Érdekes, hogy az ajtót állandóan azért tartották zárva, mert attól féltek Kovaldek, hogy a

drága csipke- és selyemruhából, amit tisztítanak, könnyen eltűnhetne egyik-másik. Kovald Emil azzal védekezik, hogy a kulcs az ajtó mellett egy szögön volt. Kérdés már most, miért zárták be az ajtót. A Rókusban az egyik sebesült leány elmondta, hogy ezzel akarták kényszeríteni a munkásnőket, hogy ne járjanak a fölépcső oldalán, ahol a czég főnökének a lakása van.

Ime, ez a gyártulajdonos által ugynevezett „kegyetlen véletlen műve.”

Ez a katasztrófa talán megmozgatja a hatóságokat és talán kényszeríti is őket arra, hogy első sorban a Kovald-féle gyárat és utána a többi ilyen veszedelmes tűzfészket a lehető legrövidebb idő alatt kitelepitse a főváros területéről.

A tűzvizsgálat.

A tűzvizsgáló bizottság ma délelőtt tizenegy órakor járta be a gyárat. A bizottság tagjai voltak: Kiss Ferencz hetedik kerületi előljáró, Emőd József helyettes előljáró, Kégl Árpád főmérnök, Nagy Géza kerületi mérnök, Köllner János mérnök, Madrovits Ede fővárosi vegyész, Janicsék tüzfelügyelő és Sajó Sándor rendőrtanácsos. A bizottságot dr. Kovald Emil, a gyár igazgatója vezette végig a katasztrófa helyén. Sok szemtanút meghallgattak, déli egy óráig vizsgálódtak, de a tűz keletkezésének okát teljes biztossággal nem bírták megállapítani, csak annyi kétségtelen, hogy a benzin gyuladt meg.

A bizottság azonban mindent egybevetve, a következő föltevést fogadta el a tűz keletkezése okára és módjára vonatkozólag:

Valamelyik, a benzinmosó műhelybe tisztítás végett föl vitt ruhadarabnak a zsebében egy szál gyujtó volt. Amikor ezt a ruhát forgatták, a gyujtó kiesett a zsebből, le a műhely talajára, amelyen mindig el van öntve egy kis benzin. Valószínű, hogy erre a gyujtóra, melyet senki sem látott, a szakmatisztítás végett ott időző két leány egyike, vagy Oszakovics Etel vagy Kovács Margit rálépett. A gyujtó a tőrától lángra kapott, meggyujtotta a földön elcsöpögtetett benzint. Mindebből még nem származott volna katasztrófa. A két munkás, Mezei Imre és Krustyán János egy nyitott edényben benzint hozott az alsó nagy tartókból, hogy beletöltse a mosógépbe. A láng belekapott ebbe a benzinnel telt edénybe, amely szintén lángra lobbant, mire a két munkás rémületében eldobta. Aztán menekülni akartak. Krustyán megcsuszott, elesett és odaveszett a lángözönben. Mezei, bár a ruhája égett, fölzaladt a padlásra, belevetette magát egy viztartóba, aztán visszajött, hogy megmentse társát. De már elkésett. Erre aztán a háztetőre menekült. Mulasztásnak tekinthető, hogy az a körülbelül tizenöt literes edény, amelyben a munkások a benzint hozták, nyitott és nem zárt edény volt. A bizottság megállapította azt is, hogy az udvar felől a harmadik emeleten a fölépcsőre szolgáló faajtó csakugyan zárva volt.

Az egészre csak egy megjegyzésünk van. Hogy szabad annak megtörténni, hogy a tisztítandó ruhadarabban gyufa marad. Talán annyi elővigyázatossággal lehetne dolgozni egy olyan gyárban, ahol a legkisebb szerencsétlenség kényszerítő és egynéhány munkás életébe kerülhet. Dr. Kovald Emil, a gyáros, talán kiadhatta volna a lehető legszigorubb parancsban, hogy a tisztítandó ruhadarabokból vegyenek ki minden tárgyat. Vagy talán ki is adta az utasítást, de elfelejtette megmondani, hogy gyufát sem szabad a zsebekben hagyni. Egy kis körültekintést csak megérdemel pár száz munkásember élete. Doktor Kovald urnak talán nem, de a köznek igen.

A rendőri vizsgálat.

A katasztrófa dolgában a rendőrség is megindította a vizsgálatot. Eddig összesen hat tanút hallgattak ki. Legérdekesebb köztük Mezei Imre előmunkás vallomása. Ez a munkás, mint már ismeretes, éppen a benzinmosó műhelyben dolgozott.

Mezei előadta, hogy a katasztrófa áldozataival, Krustyán András mosólegényével, Oszakovics Etel és Kovács Irma mosóleányokkal együtt volt a mosóhelyiségben. Néhány perczel tizenegy óra után Krustyánnal együtt husz kilogramm benzint akartak egy edényből az egyik mosógépbe önteni. Egyszerre észrevették, hogy a dolgozó leányok lába

alatt tűz támadt s ettől Krustyán anynyira megijedt, hogy kiejtette kezéből az edényt s a benzint szétfolyt. A következő másodperczben robbanás reszkettette meg a levegőt s utána az egész helyiség, amely úgy is tele volt meleg benzinnel és gőzpárával egy-két pillanat alatt lángban állott. Mezeinek első gondolata a menekülés volt. Ruhája tüzet fogott, futva menekült s beleugrott egy viztartóba. Később ismét visszatért, hogy a többieket megmentse, de már késő volt, tehát kinyitotta a vízcsapot s azután a hátsó lépcsőn az udvarra rohant.

Mezeinek nézete szerint a tűz úgy keletkezett, hogy a mosásra szánt ruhadarabokból, illetőleg azok zsebeiből kieshetett egy-két gyújtó, ami gyakran történik, a lányok ráléptek. Valamelyik gyújtó meggyulladt és ettől az elcsöpögtetett benzinnel lángba kapott. Elmondja, hogy ily módon körülbelül három héttel ezelőtt is keletkezett tűz a mosóhelyiségben, de akkor hamarosan eloltották. A hiba az volt, hogy Krustyán úgy megijedt a föllobbanó gyújtóláttára, hogy elejtette a benzinnel telt edényt és az ebből szétfolyó benzinnel volt a okozója a borzalmas szerencsétlenségnek.

A kórházban.

A rémes katasztrófnak három halottja van. Három súlyosan sérült munkás a Rókus-kórházban fekszik.

Az egyik a tizenhárom éves Kohn Margit, akinek állapota igen veszedelmes. Korona nagyságu darabon bezúródott a koponyája; a bal karja eltört. Heves sebláz gyötri. Iszonyu fejfájása van és Herzelt tanár, aki a három sebesültet maga gyógykezeli, vizes tömlőt rendelt a homlokára, hogy kinyírt csillapodjanak.

A mellette levő ágyon Kratki Mariska fekszik. Jobb szeme körül súlyos zúzódás látható.

A vasaló-műhelyben dolgoztam, amikor a tűz kitört — beszélte tudósítónknak. — Hirtelen nagy lármát hallottam és füst tödült a műhelybe, amely a gyár második emeletén volt. Menekülni akartam, de a kijárat be volt zárva. A hátulsó lépcső felé se mehettem, mert nekikötöttek a lépcsőket. Kénytelen voltam az ablakon kiugorni.

Alul ponyvát feszítettek ki a munkások és én beleugrottam. Mindenre jól emlékszem. Hogyan zúgott körülöttem a szél, amikor lezuhantam. Arra is emlékszem, hogy az emberek rosszul fogták a ponyvát. Nem volt jól kifeszítve, mert amikor beleestem, az emberek leejtették a földre. A szemem beleverődött a kövezetbe és a jobb lábam is nagyon megsebesült.

Bálint Jolán a harmadik sebesült. Nagyon rosszul volt, amikor munkatársunk a kórteremben időzött. Alig hallhatóan és szaggatottan mondotta el szomorú élményét. Ő is a második emeletről ugrott le és nála is az volt a baj, hogy a ponyvát avatatlan kezek tartották. Ajkán és jobb térdén sebesült meg.

Mozgó képek.

Holt-szezon.

A képviselőház holnap még egyszer megnyílik, hogy átvegye a főrendektől az elfogadott novellát, azután az elnöklő Návay boldog szünetét kíván a képviselő uraknak, ezek megélezzik az elnököt, elbucsznak egymástól és elutaznak aratni, vagy fürdözni, vagy beszámolni.

A főváros csendesebb lesz... hiszen a színházak is bezártak, az iskolai vizsgáknak is vége, versenyek sincsenek, a lapok is unalmasak — jöhet a fűmél czápa és a csendes óceán tengeri kigyója — beállt a holt-szezon.

Inkább is legyen a szezon holt, mint hogy a szoboszlói és kováldgyári holtak élénkítsék azt. Drága ár a természetellenes, időszerűtlen galvanizálásért. Mert hát minden évadnak meg van a maga karaktere; a kánikuláé a dolce far niente.

Alkalmazkodjunk a természet törvényeihez, melyek ellen nem adhatunk be se határozati javaslatot, se módosítást, se pótlást, s amelyeket le nem szavazhatunk, ha a fejünk tetejére állunk is.

Csendes szunyókálás illik hozzám. Védkezem a napsugarak ellen és türom megadással Zsenkó barátom fecsegéseit.

A jó fiu, — mint mindig — ilyenkor is tele van eszmékkel, tervekkel, ábrándokkal. Iparkodik kapacitálni s nem bánja ha nem fogadjuk el tanácsait, sőt azzal se törődik, ha közben elnyom az álom.

— Tudod-e — kezdi Zsenkó — hogy, ilyenkor, uborkasavanyításkor, min jár az eszem?

— Nos?

Hogy a múlt — kimúlt s a volt — holt.

— Ne beszélj!

— Nem érdemes újságírónak lenni! a szegény, addig lo-holt, addig ko-holt, amíg megholt.

— Hm!

— A végén olyan, mint egy szoborleplezés.

— Micsoda?

— Hát csak voltál már ilyen ünnepségen? A költő zengi: „Hullj, hullj!”, (a mit a közönség „hujh, hujh”-ra magyaráz), — a fenséges vendég elrendeli: „hulljon le a leppi” és a lepet — lehul. A halott újságíró is ilyen hull.

— Kellemetlen vagy.

— Jaj, pajtás; tudnék én kellemesebb is lenni, ha ez a kéz itt nem élne.

— Mit locsogsz?

— Naja! Ha enyém lenne a holt kéz, sokkal okosabban beszélnék. Nem emlegetnék holtat, hullát, legfeljebb a tetem-mel foglalkoznám.

— Miféle tetem-mel?

— Azt mondanám: Ezt a palotát épít-tetem, ott azt az ezer holdat buzával bevet-tetem...

— Valóságos tetemre hívás!

— Sajnos ez csak ábránd. Ez éppen úgy nem valósulhat meg, mint az, hogy a Holt-Duna a Holt-tengerbe folyjon.

— Valószínű.

— De azért még se csüggedek. Elmegyek Olaszországba és feleségül veszem egy milliomos marchese lányát.

— Kinek a lányát?

— A marchese di Mortefiore lányát.

— És megkapod?

— Oh, ez — holtbiztos!

Meglehet, hogy még tovább is beszélt, de azt már nem hallottam, mert szerencsére elaludtam.

Rosta.

Az olvasóhoz.

Az új félév kezdetén új előfizetést nyitottunk az „Egyetértés”-re, a legrégibb s legtekintélyesebb magyar függetlenségi napilapra.

Az „Egyetértés” úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hű marad eddigi nagy multjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományaihoz híven, eddig irányította, ezentúl is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés” ezentúl is törhetetlenül és megújuló intenzívitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedül erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabbban és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely úgy irányelveinek szigorú betartásával, mint a napl események részletes és pontos feltárásával ezentúl is a vezető helyen fog állani.

Olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja” című, gyönyörűen kiállított mellékletet is megkapják vasárnaponként. Nyolcz oldalas, számos reprodukcióval tarkított mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességeit, a külföldi és belföldi nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karczolatokat, színházi történeteket.

A magyar közönségnek az „Egyetértés” a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentúl csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra 2 kor. 40 fill.

Negyedévre 7 kor. — fill.

Félévre 14 kor. — fill.

Egész évre 28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Gyilkosság a vadonban.

— Orozva előtt főmérnök. —

Budapest, július 9.

Hosszasan megemlékeztünk már arról a megdöbbentő gyilkosságról, melyet Nyitra vármegyében követett el egy elvetemedett ember. Handlova községben Remenyik Károly bányafőmérnököt Kracsun János bányakezelő orozva lelötte. A veszedelmesen megsebesült főmérnököt egy budapesti szanatóriumba hozták. A szerencsétlen ember a szanatóriumban meghalt. A gyilkos, aki fogságban van, a vizsgálóbíró előtt bevallotta, hogy előre megfontolt szándékkal követte el tettét és hogy megakarta ölni a főmérnököt. A merényletről ma a következő részletek érkeznek Handlováról:

Handlova községben nagyarányú közszenkutatás folyik és az üzem vezetésével Remenyik Károly főmérnököt bízták meg. A közszenkutatás előbbi tulajdonosa, gróf Pálffy János az egész bányakezelést Kracsun Jánosra bízta, akit a bányamunkások gyűlöttek, mert rosszul bánt velük. Zsarnokoskodott mindaddig, amíg a salgótarjáni részvénytársaság Gyurják Miklós bányamérnökre bízta a vezetést. Remenyik főmérnök sok jóindulatot tanúsított Kracsun Jánossal szemben olyankor is, amikor fejelemi vétséget követett el, elengedte büntetését és jóindulatulag figyelmeztette, hogy óvakodjék a munkások bánalmazásától. Kracsun nem tudott belenyugodni alárendelt állásába s úgy látszik, régen készült tettének végrehajtására.

Hétfőn, július 6-án Remenyik főmérnök értesítette a bányamestert, hogy új fejelemi vétség miatt négy korona bírsággal büntetik s midőn fizetéséből a bírságot levonták, Kracsun kijelentette, hogy ha ezt neki meg nem térítik, az ügyet mésképp fogja elintéztetni. A fenyegetőzést nem vették komolyan. Később Hoffmann igazgató, Gyurják bányamérnök és Remenyik főmérnök a Handlovától egy órányi távolságra fekvő gőzfurugóhoz indultak és odaérkezvén, a szűrőszita tartalmát vizsgálták. Eközben mintegy harmincz lépésnyi távolságban lévő bokorból durranás hallatszott és Remenyik főmérnök súlyosan megsebesülve terült el a földön. Kracsun János tíz lépésnyi távolságból a legnagyobb nyugalmi-mal nézte áldozatát. Amikor Remenyik szemét felnyitotta, csak annyit mondott:

— Meglőtt a gazember!

A golyó a jobb váll alatt hatolt be, ahol rettenetes sebet szakítva, magával vitte a kabát és ing foszlányait is. Az orgyilkos nyugodtan visszament lakásába, bezárta az ajtókat, lefeküdt az ágyba, hatlövétű revolvért tett párnája alá, puskáját ujjra meg-

töltötte és azt is az ágy mellé állítván, várta a további fejleményeket. Dr. Natonek Jenő handlovai körorvos megállapította, hogy a golyó nem hatolt keresztül a testen, hanem a váll fölött befuródva, a lapoczká alá a gerincbe hatolt. A munkások gyaloghíntóra helyezték az áldozatot és Handlovára vitték, ahol a gyógyszerházba szállították. Handlován aznap éppen vásár volt és a privigyei csendőrök tartózkodtak ott, kik, amidőn megtudták, hogy a gyilkos a lakásra ment, azonnal elfogására indultak. Ez azonban nem ment könnyen, mert Kracsun bezárkózott és lelővéssel fenyegetett mindenkit, aki közelébe mer fönni. Néhányszor ki is lőtt az ablakon. A csendőrök azonban behatoltak a szobába és elfogták a gyilkost. Kracsun János a legnagyobb hidegvérűséggel beismerte tettét és nevetve mondta, hogy megfontolt szándékkal ölte meg Remenyiket és tettét a legkevésbé sem sajnálja. Arra a kérdésre, hogy mi indította rá tetteinek véghezvitelére, ezt felelte:

— Meg akartam mutatni neki, hogy nemcsak az Isten van fölöttem, amint ő gondolta, hanem én is itt vagyok, akinek nem lehet parancsolni. De, ugye, jól eltaláltam?

Amikor megtudta, hogy Remenyik nem halt meg, nagyot káromkodott és azt mondta:

— Pedig minden jól el volt készítve, csak a szemem gyöngye már egy kissé. De nem baj, ha nem hal most meg, akkor meg fog halni akkor, ha kiszabadulok.

A gyilkos a vizsgálóbíró előtt is bevallotta tettét és azt sem tagadta, hogy előre megfontolt szándékkal hajtotta végre.

Remenyik Károlyt kedden délelőtt a Grünwald-szanatóriumban megoperálták és egyben kijelentették, hogy semmi remény sincsen a folyógyógyításához. A golyó rettenets roncsolást végezett és kedden éjjel kioltotta a munka vértanújának fiatal életét.

Az orgyilkos a vizsgálóbíró előtt is bevallotta tettét és azt se tagadja, hogy előre megfontolt szándékkal végezte borzalmas tettét.

Remenyik Károly 38 éves volt és szerencsétlen neje kívül egyetlen fia gyászolja borzalmas halálát. Mintaképe volt a páratlan kötelességérzésű hivatalnokoknak és kiváló szakértő volt a köszöntés terén. Éjjelt nappallá téve fáradozott és most, amikor sok évi fárasztó munka után végre mint igazgató nyugalmasabb állásba jutott volna, egy elvetemült gazembernek golyója kioltott egy tevékeny életét, amely a magyar köszöntéstan terén oly sok hasznos tudásnak értékesítésével biztatott.

UJDONSÁGOK.

Az agár.

* * *

Ma még a ló a primadonna, finom arisztokratikus kezek az ő szőrűket simogatják s az ő bokszjuk kerül többbe, mint egy polgári család lakásberendezése. De ugylátszik, hogy a pünkösdi királyság égboltozatán megjelent az első homályos pont — az agár „személyében.” Az agár már eddig is comme il faut állat volt: bejáratos volt a legjobb társaságban, hanem eddigi szereplése közönséges hamupipókei szerepnek mondható a mellett, melyet a jövő tartogat számára. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy az agár-versenyeket fölkapta a divat szele. Rendes, becsületes, tisztességes versenyekről van itt szó s nem holmi vadászatokkal, mikkel egybekötött futásokról.

Egyelőre Londonban, Brüsszelben és Lilleben rendeztek ilyen agár-versenyt. Az agároknak éppen olyan pályát készítettek, mint a lovaknak — sík pályát és akadályokkal tarkított pályát. A befutandó területek hossza ötszáz és ezer méter között váltakozik. Természetesen, nem akármelyik agarat lehet a starthoz állítani (mert start is van); hosszas, fáradságos tanulás előzi meg a nyilvános bemutatkozást. Mivel trénernek oktatják őket, hogyan kell elindulni, hogyan kell szökellő ugrásokkal előretörni, hogyan kell a nyelvet futás közben tartani, hogyan kell

az erővel takarékoskodni s végül alkalmasint azt is, hogy hogyan kell győzni.

A versenyzőket előre be kell jelenteni; s aki nem indítja a maga agarát, bánatpénz fizetésére köteles. A győztes tulajdonos díjat kap, még pedig elég nagy summát. Londonban már totalizateurok is vannak az agár-gyepen. A verseny előtt elvezetik a kutyákat a közönség előtt, hadd gyönyörködjék a formákban. Aztán a start-szalag előtt szép rendbe sorakoznak: ezalatt a tulajdonosok ugyanolyan sorrendben a czélnál sorakoznak. Mikor mindenki elhelyezkedett, a start-szalag és az agarak elrohannak. A czélnél lévő tulajdonosok füttyszóval, zsebkendőbogatással, karmozdulatokkal biztatják az állatokat és minden elképzelhető módon ösztökélik őket arra, hogy minél gyorsabban száguldjanak hozzájuk.

Azt mondják, hogy a gomolyagban rohanó agarak gyönyörű látványosság és még jobban megfogják az idegeket, mint a ló-finisek. Jellemző erre egy angol lady nyilatkozata, aki arról nevezetes, hogy gyarmatiügyi miniszter volt a férje és hogy a hitvesi esküit sohase vette komolyan. Ez a hölgy, mikor először asszisztált ilyen kutyafuttatásnál, ezt mondta:

— Ez volt életemnek legizgalmasabb pillanata.

Ez a nyilatkozat most száírói-száíra jár a londoni társaságban s úgy tekintik, mint szakértő nyilatkozatot. Tréfának lehetne ezt csak tekinteni, ha nem konstatálták volna, hogy az agár-versenyek kezdik elhódítani az angol arisztokráciát a lóversenyektől. Egy-egy agárnak a neve már oly közkeletű Londonban, hogy népszerűség dolgában versenye a Derby-győztesével. Agár-klubok is alakultak már, melyek rezerváltág dolgában vetekednek a jockey-klubokkal.

Még csak az hiányzik, hogy Edvárd király is nevezzen néhány agarat s akkor azután a ló pályája alighanem fordulóhoz ér.

NAPIREND. Naptár. Péntek, július 10. — Róm, kat.: Amália. — Prot.: Amália. — Görög-orosz: jun. 27. Sámson pap. — Zsidó: Tham. 11. — A nap két reggel 4 óra 13 perczkor, nyugszik este 7 óra 56 perczkor. — A hold két délután 4 óra 28 perczkor, nyugszik éjjel 12 óra 39 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. A főrendiház ülése 10 órakor. — A képviselőház ülése 11 órakor. — Allandó nyári kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában Nagymező-utca 37. Nyitva egész nap. Belépő-díj nincs. — Nyári kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9—6-ig. Belépő-díj 1 korona. — Az Uránia Kigyórtéri szalonja nyitva 9—8-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum nyitva 9—6-ig. — A Fővárosi Múzeum nyitva 9-től fél 2-ig. — A fővárosi könyvtár zárva. — Az Iparművészeti Múzeum zárva. — A történelmi képesarnok nyitva 10—1-ig. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9—12-ig és 2—6-ig. — Az aqincumi múzeum nyitva egész nap. — A Széchenyi múzeum zárva. — A Technológiai Iparmúzeum zárva. — A Ráth György Múzeum (Városligeti-fasor) zárva. — Az Erzsébet-Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára zárva. — Az Akadémia könyvtára zárva. — Az Egyetemi könyvtár zárva. — A Kereskedelmi Múzeum zárva. — A pedagógiai könyvtár zárva. — A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára július és augusztus hónapokban a közönség előtt zárva marad.

— **Személyi hír.** Báró Dóczy Lajos ny. külügyi osztályfőnök, a kiváló író, az idei nyarat Ischiben tölti. — Mándi Mándy Lajos miniszteri tanácsos, a Magyarországi Pénzügyintézet Országos Szövetségének elnöke, néhány heti üdülésre Karlsbadba utazott.

— **Herczegi pár Sopronban.** Hohenlohe-Schillingfürst Gottfried herceg és neje, Mária Henrietta főhercegnő ma délután automobilon Sopronba érkeztek. A herzegi párt Sopron határában erős zivatar érte utol, de minden baj nélkül érték be a városba, hol megérkezésük után felkeresték Baán Endre főispánt, kinek társaságában megtekintették Eszterházy Miklós herceg Templom-utcai házát, mely a herzegi párnak lakásul van kiszemelve. A herzegi pár a lakást megfelelőnek találva, elhatározta, hogy már az ősz folyamán Sopronba költözik, hol a herceg a Nádasdy-féle 9. huszárezredben mint őrnagy szolgál. Hohenlohe herceg és neje a délutáni vonattal visszautaztak Badenbe.

— **Magyar nemesség.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király Jellie József nyugalmazott ezimzetes honvédőrnagynak és törvényes utódainak Gradistei előnévvel a magyar nemességet adományozta.

— **Kossuth Ferencz állapota.** Karlsbadból sürgönyzik nekünk, hogy Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter az éjszakát jól töltötte. Dr. Áldor kezelőorvost az éj folyamán nem hívták és csak reggel kilenc órakor, a rendes időben látogatta meg a minisztert.

Éjjel jelentik: A miniszter állapota a mai nap folyamán lényegesen javult és az izületi heves fájdalmak enyhültek. Az izületekben képződött izzadmány felszívódása hosszabb időt igényelhet. Kezelőorvosa dr. Áldor Lajos fürdőorvos, aki a beteg miniszternél minden nap látogatást tesz, teljes nyugalmat ajánlott. A karlsbadi fürdőközönség élénk részvétellel értesült Kossuth Ferencz miniszter megbetegedéséről és nagy érdeklődéssel várja naponta az állapotáról szóló híreket.

Karlsbadból jelentik még éjjel: Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter állapota a mai nap folyamán lényegesen nem változott. Az intenzív fájdalmak jobb vállának izületeiben a legerősebbek s különösen jelentkeztek az elmúlt éjszaka, ma délután azonban enyhültek, de még mindig gyötrők. Az izületekben exsudatum lépett fel, amelynek felszívódása nyilván hosszabb ideig fog tartani s addig a miniszter kénytelen lesz ágyban maradni.

— **A berlini interparlamentáris konferencia.** Az idei interparlamentáris konferenciára Berlinbe menő interparlamentáris tagok vasuti szabadjegyeiket kapnak a német birodalom határától Berlinbe és vissza a határállomásig. A magyar csoport titkára, Dessewify Arisztid képviselőházi elnöki tanácsos, ez uton kéri fel a tagokat, hogy azok, akik a berlini konferencián részt venni szándékoznak, ezen szándékukat neki a f. hó végeig bejelenteni sziveskedjenek; valamint azt is, hogy vasuti jegyeiket mely utirányra öhajtsák kiállíttatni. A díjtalan utazás kedvezményében csakis az interparlamentáris tagok részesülnek. Azt sem családtagjaik, sem esetleges más czimen való kísérőik nem élvezhetik. A konferencia tartama alatt különféle ünnepélyek fognak rendeztetni, amelyeknek sorozatát a berlini rendező bizottság később fogja tudatni. A napirend már közöltetett a tagokkal, de ilyen még mindig kapható a magyar csoport titkáranál is. A konferencia tudvalevőleg ez év szeptember hó 10., 11. és 12-én fog a berlini Reichsrath palotájában megtartatni.

— **Az új gyógyszerész törvénytervezet.** Az aradi és vidéki gyógyszerészek Bayer Antal, az Országos Gyógyszerész-Egylet elnökének részvételével tartott aradi gyűlésükön elhatározták, hogy felírják gróf Andrássy Gyula belügyminiszterhez az új gyógyszerészeti törvénytervezet azon részét ellen, melyek a közjogi gyógyszerházak és a munkásbiztosító pénztáraknak adandó gyógyszer-tári jogokról szólnak.

— **Egy főherceg vizsgálja.** Frigyes főherceg fia, az ifju Albrecht főherceg vasárnap este tette le a vizsgálatot a bécsi Tereziánumban a gimnázium első osztályának tárgyaiból, a latin kivételével. A vizsgálat a németből, földrajzból és természetrajzból német nyelven, a magyarból, vallástansból és matematikából magyar nyelven folyt. A vizsgálaton jelen voltak Izabella, Gabriella és Alice főhercegnők is. A kis főherceg valamennyi tárgyból jelesen megfelelt, sőt a magyar nyelven adott feleletei talán még jobbak, szabatosabbak a németnél. Az ifju főhercegnék két nevelője van; az egyik német, a másik magyar nyelven oktatja a fiatal fenséget, aki különös érdeklődést tanusit a magyar dolgok iránt és pompásan beszél magyarul. Érdekessége volt a vasárnapi vizsgának az is, hogy az magyar vizsgálati biztos előtt folyt le.

— **Égő tárnák.** Borislávbán az Oil City tárnában pusztító tüzet eddig nem sikerült eloltani a belőle kiömlő gáz és olaj nagy mennyisége miatt. A vállalat által kezdett munkálatokat a hatóság mint olyanokat, amelyek nem szakszerűek és veszélyesek a biztonságra, betiltotta. Homan miniszteri tanácsos elnöklésével és a kerületi bányahatóság, valamint a bányakapitányság képviselőinek és több naftaérdekelt jelenlétében tanácskozás volt, amelyen megállapították, a tűz eloltását célzó tervet, amelynek keresztülvitelével a bányakapitányság ily ügyekben jártas két bányamérnököt bizott meg.

— **Hajós-sztrájk.** Az Ungaro-Kroata hajóstársaságnál az alkalmazottak és az igazgatóság közti egyezkedés ma új stádiumba jutott. Az igazgatóság délután igazgatósági ülést tartott, amelyen foglalkozott a kapitányok és gépészek második memorandumával. A vezetőség arra az elhatározásra jutott, hogy ez új memorandum alapján hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni és eddigi rideg elutasító álláspontját feladni. A kapitányok és gépészek a Bonavia-szállóban ma este tartott értekezletükön a szolgálat abbanhangyása mellett határozta. A sztrájkot este 1/8-kor proklamálták. A sztrájk kiterjedésének híre a városban nagy izgalmat keltett. A molón óriási sokaság hömpölyög. A hajók forgalma teljesen szünetel. Az idegenek Abbáziába csak vasuton vagy kocsin juthatnak Fiuméből. A sztrájkolókka! a fűtők is szolidaritás vállaltak és kijelentették, hogyha a társaság a munkát abbanhagyott kapitányok és gépészek helyébe idegeneket állít be, akkor ők is azonnal otthagyják a gőzösöket és csatlakoznak a sztrájkolókhöz. Rendezavarás nem történt.

Fiuméből jelentik éjjel: Az Ungaro-Croata hajóstársaság igazgatósága két órai tanácskozás után elhatározta, hogy a fizetésemelés és a választott bíróság kivételével a kapitányok és gépészek összes követeléseit teljesíti. A kapitányok és gépészek erre rövid tanácskozás után visszautasították az igazgatóság ezen határozatát és kimondták a sztrájkot. A hajók gépeiből most a gőzt kieresztik, a hajókat rendbehozzák és szétoszlának. Este hét órakor a társaságnak egyetlen hajója sem indul. Az igazgatóság a sztrájk ellenére hajlandó a nyolczdik pontról tárgyalni, esetleg azt teljesíteni. A társaság raktáraiban nagymennyiségű felhalmozott áru van. Az ügynökségek a sztrájkról értesítve lettek. Az időjárás erős szirokkó mellett esős. Az Ungaro-Kroata egyik igazgatója hétfőn a kereskedelmi minisztérium utján segítséget kért a pápai haditengerésztől. A társaság szándéka az, hogy velencei és ankonai hajókkal, áldozatok árán is fenntartja a postajáratokat a haditengerészeti tisztek és legénység segítségével. Ezek a tisztek és legények holnap reggel érkeznek Fiuméba. A sztrájkolók azt mondják, hogy mihielyt megérkeznek a tisztek és legények Pólából, a fűtők, a matrózok és a kikötő-munkások azonnal csatlakozni fognak a sztrájkolókhöz.

Fiuméből jelentik éjjel: Este hét órakor az Ungaro-Croata valamennyi hajói beszüntették a forgalmat. A kapitányok és gépészek eltávoztak a hajókról, a legénység azonban ott maradt olyan feltevéssel, hogy ha idegen kapitányokat és gépészeket nem vesznek fel. Ezidőszent 18 hajó van a kikötőben. Az abbaziai és lovranai fürdővendégek nem tudtak visszatérni s emiatt nagy volt az izgatottság.

— **A tudomány nyomorultja.** Simonidesz Gyula kolozsvári jogszigorló nyomorában gyalog sógorához Kebele községbe (Marostordamegye) menekült. Éjjel érkezett sógora lakásához, de ez nem akarta a kapun bebocsátani. Simonidesz elkeseredésében fölbölte magát és meghalt. Simonidesz uzsorások kezébe került és már kétszer kísérelt meg öngyilkosságot. Az öngyilkos családja iránt általános a részvét.

— **A csár kegye.** Napoleon Murat herceget tudvalevőleg kettős párbaja miatt a csár nyugdíjaztatta. Ma a herceg, aki kapitány volt a testőrségben, alezredessé lépett elő és a csár kabinet-rendelettel beosztotta a 9. ulánus ezredbe, amelynek Ferencz Ferdinánd trónörökös a tulajdonosa.

— **Tábornok és rendőrök afféja.** Pétervárt a városkapitány a belügyminiszter rendeletére megdicsérte azt a két közrendőrt, akik feltartóztatták Gurko tábornokot, mikor egy olyan hidon akart erőnek erejével kocsin átmenni, amely javítás miatt el volt zárva. Emlékeztet, hogy a tábornok az egyik rendőrön végigvágott az ostorral, amelyet kiragadott kocsisának kezéből. Ezért az erőszakosságért a vezérkari főnök a tábornokot megróta a csár egyenes parancsára.

— **Párbaj képviselők között.** Pétervárt ma ment végbe Pergament és Markol képviselők között a pisztolypárbaj, amelyet tegnapelőtt a rendőrség megakadályozott. Huszonöt lépésről kétszeres golyóváltás volt sebesülés nélkül és az ellenfelek megbékülve váltak el.

— **Cleveland hagyatéka.** Cleveland, az Egyesült-Államok volt elnöke, bizalmas barátainak állítása szerint a princetoni házában és a Buzzard-öbölben levő villáján kívül semmit sem hagyott családjának. Ez annál meglepőbb, mert Clevelandot mindig igen gazdag embernek ismerték. Amikor elhagyta a Fehér-házat, az ő és a felesége jövedelme csak tízezer dollár volt évenként. Állítólag azért is telepedett le Princetonban, mert a társas élet követelményeinek Newyorkban nem tudott volna megfelelni. Mint az „Equitable” igazgatóságának tagja, évi ötezer dollár jövedelme volt és amióta az életbiztosítótársaságok szövetségének elnöke lett, jövedelme 25 ezer dollárra emelkedett. Azért még sem volt egészen olyan szegény, mint ahogy azt barátai állítják. Még ez év januárjában írta az egyik newyorki lapban: „Nem szorultam közadakozásból folyó segélyre, mert azt hiszem, hogy magamról és hozzátartozóimról eléggé gondoskodtam. Remélem, hogy azok, akik legközelebb állnak hozzám e földön, nem fognak szükségeket szenvedni, ha én már nem leszek”.

— **A boldogtalan szerelem miatt.** Az Orosháza felől Szegedre tartó személyvonat az állomástól pár kilométernyire egyszerre nagy zökkenővel hirtelen megállt. Az utasok, akik a debreczeni katasztrófa hírének hatása alatt álltak, rémülettel rohantak az ajtókhöz, hogy megtudják a megállás okát. Elöl a podgyászokocsinál egy halottravált leány élesztgetésével foglalkozott a személyzet. A leány a kerék alá dobta magát, de az utolsó pillanatban egy arra járó munkásnak sikerült elkarnia. Az ájultan fekvő leányt élesztési kísérletekkel magához térítették és ekkor elmondta, hogy Hódmezővásárhelyről való, jómódú szülők gyermeke és Veres Ilonkának hívják. Azért akart megválni az élettől, mert vőlegénye, akivel évek óta jegyben jár, most, amikor pályáját befejezte: ügyvéd lett, cserben hagyta. A szerencsétlen fiatal teremtést hazavitték szüleilhez.

— **Bedőlt hid.** Kölnben az épülőfélben levő déli rajnai hid ma délelőtt bedőlt. Tízennégy személy a vízbe fullt, többen súlyosan megsebesültek.

Kölnből jelenti tudósítónk: Ma délelőtt tízezer órakor beszakadt a Rajnában épülő vashid középső része, amelyet a dortmundi Union-vállalat épít. A vasgerendák iszonyu robajjal omlottak össze s a hidon dolgozó nyolczvannégy munkás a folyóba esett. Szerencsére hamarosan kéznél volt a segítség, a gőzhajók és csónakok felvették az elmerült munkások legnagyobb részét, de tizenhárom ember még hiányzik. A megmenekültek közül kilencen súlyosan megsebesültek. A katasztrófa után nyomban a helyszínén teremt a tűzoltóság és az utászrezd legénysége. Még borzasztóbb lett volna a szerencsétlenség, ha a hid akkor szakad le, amikor személyszállító gőzösök mentek el alatta, amilyenek ezen a helyen sűrűn közlekednek. Az okozta a katasztrófát, hogy a fa-alépitmény nem bírta meg a vasgerendákat, amelyek még nem voltak egymáshoz erősítve. Ezt idejében észrevették ugyan, ki is cserélték a faalkotmány egy részét, de még nem az egész s így történt a szerencsétlenség a hid déli felén.

A tizenhét hiányzó munkás közül estig egy sem jelentkezett az építés vezetőségénél s így valószínű, hogy a Rajnába fulltak. A hid hirtelen szakadt le. Két személyszállító gőzhajó éppen a nyílás elé ért, mikor a katasztrófa történt, egy gőzös pedig néhány percczel előbb haladt el az épülő hid alatt. Olyan nagy volt a robaj, hogy a város legtávolabbi részén is hallották. A megmenekült munkások majdnem mind megsebesültek. Eddig holttestet nem halásztak ki a folyóból.

— **Sikkasztó ispán.** A nagybecskereki postahivatalban a csendőrség ma letartóztatta Csirity Koszta uradalmi ispánt. Csirity azzal van vádolva, hogy egy barátai földbirtokostól, akinél alkalmazva volt, a legelőpénzeket elsikkasztotta és megszökött. Szökése közben Nagybecskerekre jött és itt abban a perczben ismerték fel, amikor a postahivatalban egy táviratot adott föl.

— **Öngyilkos földbirtokos.** Báró Bánhid Antal földbirtokos József nevű huszonhárom éves fia tegnap este lökösházai birtokukon agyonlőtte magát. Tette nek oka ismeretlen. Temetése szombaton lesz és a családi sírboltban helyezik le.

— **Öngyilkos fiatal báró.** Az Arad közelében lévő Lökösháza községben tegnap este báró Bánhid József, aki mindössze huszonhárom esztendő volt, agyonlőtte magát a Bánhidyak ősi kastélyában. Az öngyilkosság híre futótüzként terjedt el a megyében, mert az öreg báró Bánhid nagy népszerűségnek örvendett s egyetlen fia volt a szerencsétlen. Télviz idején benn laktak Aradon s az elegáns aradi korzónak kedves alakja volt a széptermetű, fess bárófiu, ki a Hadik-huszárok szép uniformisában gyakorta mutogatta magát az utcán. Három esztendővel ezelőtt sokat beszélték a báróról, mert egy szerelmi ügyből kifolyólag afféja volt s pisztolypárbajt vívott egy magánhivatalnokkal. Az öngyilkos báró jókedvű, hevesvérű fiu volt. Rajongó szeretettel csüngött rajta az apja s egy aradi szerkesztőt provokáltatott is azért, mert a fiáról becsmerőleg nyilatkozott. Hogy mi adta a szerencsétlen fiatalember kezébe a végzetes fegyvert, nem lehet tudni, mert egy sor irást sem hagyott hátra s az utóbbi időben nem lehetett észrevenni semmit se rajta, amiből az öngyilkosság okára lehetne következtetni. A teória az, hogy hirtelen felindulásában követte el megdöglőn tettét. Ischlben nyaraló édesanyját és nővérét táviratilag hívta haza a fájdalomtól lesújtott apa. Pénteken délután temetik az öngyilkost s most készítik a helyet a család sírboltjában.

— **Küzdelem a tüdővész ellen.** Szombathely a tuberkulózis ellen védekező dunántúli szövetség gróf Batthyány elnökle mellett ma tartotta nagygyűlést a dunántúli vármegyék nagy érdeklődése mellett. Az évi jelentés felolvasása után a dunántúli egyházfejedelmek a szövetség tiszteletbeli elnökeivé választottak. Gróf Batthyány elnök tanulságos záróbeszéd után a közgyűlés véget ért s a tagok megtekintették a Szombathely közelében létesített első erdei iskolát, hol Ruzicska tanfelügyelő üdvözölte a megjelenteket.

— **Semzi basát meggyilkolták.** Röviden jelentettük, hogy Semzi basa tábornokot, a Mitroviczán állomásozó török sorsyalog-hadosztály parancsnokát tegnap délután Monasztirban, mikor a táviróhivatalból kijött, egy török tiszt orozva lelőtte. A tábornok holtan esett össze, a merénylő pedig megszökött s még most sem tudják, ki lehetett. Semzi basa bosnyák származású ember. A katonai szolgálatot mint közkatona kezdte, de csak felebbvalói szerették mindig, a legénységgel nem bánt jól. Rendes állomása Mitrovicza volt, Monasztirba azért hozták, mert a helyőrségben zendülés ütött ki, amelyet vele akartak megfékeztetni s egyuttal kétszáz megszökött zendülő üldöztetését is rábízták. Küldetése nagy felűnést keltett, mikor nyilvánosságra került, mert Monasztirig negyvenkét órát kellett utaznia vonaton, holott Szalonikiból is, meg Üszkübből is sokkal gyorsabban lehetett volna nagyobb számú csapatot vinni a monasztiri zendülés leverésére. A gyilkosság első órájában azt hitték, hogy a merénylő valamely utótrök szövetség műve, most azonban valószínűnek tartják már, hogy magánboszúból követték el, vagy pedig a zendülő katonák megbízásából. Semzi basa nagyon harcias ember volt s néhány nappal ezelőtt ezt mondta egy angol újságíróknak:

— Nyeregben jöttünk Európába és nyeregben ülünk ma is. Macedóniát, amelyet fegyverrel szereztünk meg a Rigómezőn, csak addig tarthatjuk meg, amíg kardunk éles, karunk erős.

Egy bécsi újságíróknak ezt mondta a gyilkosság-ról egy török diplomata:

— Semzi basa meggyilkolásának híre nemcsak nagy meglepetést, hanem nagy fájdalmat is okozott a török vezető körökben. Arra a feltevésre, hogy a gyilkosságot politikai okból követték volna el, semmi okunk sincsen. Valószínű, hogy boszu műve, ami olyan nyugtalan földön levő hadseregben nem is ritkaság. Bármilyen sajnálatos is az eset, nyugtalanosságra nem ad okot, sem rendkívüli intézkedések megtevésére.

— **Házasság.** Róder Frigyes községi jegyző (Bulkeszi) jegyet váltott Petry Károly újsóvei ág. ev. alesperes leányával, Olgával.

— **Nászajándékok.** jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műőrs ékszertelepén, Budapest, VII., Erzsébet-körut 29. l. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **A szoboszlói vasúti katasztrófa halottja.** A hajdusoboszlói vasúti katasztrófa halottját, dr. Bakos Ödön ügyvédet ma délelőtt fél tizenegy órakor temették el Nagylakon. Az egész környék népe elzarándokolt az általánosan tisztelt és szeretett férfiú koporsójához. A csanádmezei függetlenségi körök, az ügyvédi kamara, a vármegye tisztikara küldöttséggel vett részt az impozáns, megható végtisztviselésen. Az elhunyt családja és rokonsága teljes számmal jelent meg. Rövid gyászszertartás és bucsubeszéd után a nagylaki temetőbe vitték a halottat. Gyalog kísérte utolsó útjára a falu apraja-nagyja. A megye tisztikara, a nagylaki függetlenségi párt külön gyászjelentést adott ki. Bakos Ödön tetemét a katasztrófa első borzalmas pillanataiban megrabolták. A nyomozást energikusan vezeti a szoboszlói csendőr-őr. Dr. Balassa Ármint, az elhunyt sógorát és dr. Bleyer Márk halmi orvost, Bakos testvérbátyját, százával keresték föl részvétükkel a borzalmasan elpusztult ügyvéd tisztelői.

Dr. Bakos Ödönnek, a hajdusoboszlói vasúti összeütközésnél szerencsétlenül járt ügyvédnek temetése ma délután folyt le Nagylakon nagy részvét mellett. A koporsóra nagymennyiségű koszorút helyeztek. A temetésen a csanádmezei függetlenségi párt küldöttségileg képviseltette magát.

— **Törvényjavaslat a napvilágról.** Az angol parlamentben most egy rendkívül fontos törvényjavaslaton dolgoznak, amelynek a címe: „Daylight Saving Bill”; magyarul: „A nappali világossággal való takarékoskodás törvénye”. A különös című törvény lényegében nagyon okos és hasznos intézkedéseket tartalmaz. Az eszme egy Willet nevű közgazdasági írótól származik, aki egy brosúrában azt fejtette, hogy a gyári és egyéb munkáknál mily nagy pazarlást visznek végbe az által, hogy a nappali világítást nem használják ki eléggé. A munkát ugyanis későn kezdik, későn végzik, úgy, hogy az utolsó munkaórákban már mesterséges világítást kell használni. Ilyen módon évenként kerek 210 óra marad kihasználatlanul és hatvan millió koronát fecsérelnek el gáz- és villamos világításra. Az eszme az angol alsóház tagjai között beható vitára adott alkalmat és alapos megfontolás után Pearce benyújtotta a Daylight Saving Billt. A törvény természetesen csak a nyári hónapokra szól, amikor a nappali világossággal való takarékoskodás egyáltalán lehetséges. A törvény áprilisban lép életbe. A hónap első négy vasárnapján az éjfél utáni harmadik óra csak negyven perczig tart, úgy, hogy május elsején már nyolcvan perczet nyernek a reggeli munkaidőből. Ha tehát reggel 8 órára van kitűzve a munkaidő kezdete, akkor a valóságban 6 óra 40 perczkor veszik kézbe a szerszámokat. Természetes, hogy ennek megfelelően, korábban is végződik. Szeptemberben aztán megfordítják a dolgot. Ettől kezdve az óra 80 perczet tartalmaz egész októberig, amikor a téli rend ismét helyreáll.

— **Életunt járásbíró.** Forster Antal járásbíró, a sárbogárdi járásbírósg vezetője, tegnap lakásán föbelépte magát és azonnal meghalt. Az életunt járásbíró ötvenkilenc esztendő volt. Hosszabb idő óta súlyos ideggyógyulást szenvedett, amelyre nem talált gyógyulást. Hozzá tartozói előtt gyakran hangzott, hogy nem bírja tovább a szenvedést. Tegnap délután bezárkózott a szobájába és halántékába lőtt. A lövés zajára rátörték az ajtót, de már akkorra halott volt. Tragikus halálát özvegye és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Általános sztrájk terve Párisban.** A munkás-szindikátusok a prefektus tilalma ellenére megtartották gyűlésüket a munkáztörszén és pedig, miután a nagyterem bejáratát a rendőrség elállotta, az udvarra néző helyiségekben, nyitott ablakok mellett, ahonnan számos tiltakozó beszéd hangzott el a tiltó határozat ellen. A gyűlés egyhangulag napirendet fogadott el, amely hangsúlyozza, hogy a szindikátusok szilárdan el vannak határozva érdekeiket érintő ügyek felet a tilalom ellenére is tanácskozni a birtokukat képező házban és amelyben kötelezik magukat, hogy alkalmas időpontban a 24—48 óras általános sztrájkot mondják esetleg ki. A napirend végül hangsúlyozza, hogy a szindikátusok mindenkor egyöntetű határozottsággal állást fognak foglalni a prefektúra önkényes rendelkezéseivel szemben.

— **Lengyel gimnazisták.** Kocmánban tegnap a gimnáziumi tanulók föllázadtak igazgatójuk ellen. Az igazgató két diák árulása által nyomára jött az összeküvésnek s erről értesítette a rendőrséget, amely több helyen házkutatást tartott, számos forradalmi iratot elkobozott és öt diákot letartóztatott. Az összeküvést egy galicziai diák szervezte, akit Szcizinszki gyilkosságának magasztalása miatt több hónapi fogságra ítélték. Tegnap este körülbelül hatvan diák bottal és kövel fölfegyverkezve, az igazgató lakásához vonult, az ablakokat betörték és követ hajigált be a lakásba. Még mielőtt a rendőrség megérkezett, a tüntetők elmenekültek.

— **Ludovikások a Tátrában.** A budapesti honvéd Ludovika-Akadémia végzett növendékei augusztus hó elején tanulmányi kirándulásra mennek a Tátrába. Először Szepesváralján szállanak ki, megtekintik a szepesi várat, a branyiszkói hegyet és a többi nevezetességet. Onnan Iglóra mennek, ahol egy hétig állomásoznak. Az akadémisták részére a vasuti internátusban rendeznek be lakást. Iglóról augusztus közepén tanáraik vezetése mellett két heti tanulmánykirándulásra mennek a Tátrába.

— **Drótnélküli telefon.** Két angol fizikus, dr. Horel Manders és A. W. Sherman Barnesben kísérleteket tett az általuk feltalált drótnélküli telefonnal és a kísérletek teljes eredménnyel jártak. A kísérleteknél $\frac{1}{4}$ ampéres áramot használtak és egy mértődnél nagyobb távolságra a beszéd teljesen tisztán érthető. Dr. Manders kísérleteinél az érintkező pontok horganyt és alumíniumot, illetve ezüstöt és alumíniumot alkalmazott. Az új drótnélküli telefont egyik előnye, hogy az adó és elfogadó állomás csak egymással vannak összekötöttségben és kívülről jövő hangok felvétele ki van zárva.

— **Elrontott mozdony.** Hódmezővásárhelyen a Csaba felől reggel hét órakor esedékes személyvonat három órai késéssel tíz órakor futott be a pályaudvarra. A késés oka az volt, hogy Oroszáza alatt a nyílt pályán a mozdonynak egy alkatrésze eltört. Az utasok a hatalmas zökkenésre leugráltak a vonatról. Távirati kérésre Szegedről küldtek segélyvonatot a megrongált és megviselt mozdony pótlására.

— **Társadalomtudományi előadások.** A nagyközönség tájékoztatására azon előadások sorozatáról, amelyet a Szabadgondolkodás Magyarországi Főosztálya rendez, a rendező bizottság még a következőket teszi közzé: A tanfolyam előadásai teljesen ingyenesek; a hallgatóktól semmiféle czímen semmi nemű díjat nem szednek. Belépőjegyeket az előadásokra nem bocsátanak ki; bárki részt vehet a tanfolyamon. Az előadások mindenkor kedden és pénteken tartatnak az egyesület Károly-körút 14. szám alatti helyiségében. Az előadások minden egyes alkalommal pontban félhét órakor kezdődnek és félnyolcz óráig tartanak. Az előadások sorozata a következő: Julius 10-én: Bevezető előadás a szabadgondolkodásról, tudomány és vallás. Előadó dr. Székely Aladár. Julius 14-én: A világ fejlődése. Előadó dr. Jánossy Imre. Julius 17-én: Az élet fejlődése. Előadó dr. Madzsar József. Julius 21-én: Az ember származása. Előadó Szerdahelyi Sándor. Julius 24-én: A társadalmak fejlődése. Előadó Timár Miklós. Julius 26-án: A történelmi materializmus. Előadó dr. Rónay Zoltán. Julius 31-én: A modern filozófia. Előadó dr. Benczelics Jácson. Augusztus 5-én: A modern pszichológia problémái. Előadó dr. Benczelics Jácson. Augusztus 7-én: A természettudományi gondolkodás. Előadó dr. Madzsar József. Augusztus 11-én: A modern politika főbb irányai. Előadó dr. Harkányi Ede. Augusztus 14-én: A szocializmus. Előadó dr. Kunffy Zsigmond. Augusztus 18-án: Magyarország helyzete a kultúra fejlődésében. Előadó dr. Szende Pál és végül Augusztus hó 21-én: A nemzetiségi kérdés és a hazafiság. Előadó dr. Jász Oszkár.

— **Ellopott történelmi műkincsek.** Milánóban a Castello Sforcesco muzeumának egyik szolgálója nagyarányú lopást fedezett föl. Eddig ismeretlen tolvajok, nyilván a muzeum látogatói közül valók, elloptak több nagyértékű műkincset, a többi közt Milánó városának régi aranykulcsait is, amelyet üvegszekrényben tartottak. Azt hiszik, hogy a lopást néhány hölgy követte el.

— **Klütött a veszettség.** Nedelyko Velyko maratonosi tizenhat éves parasztiút májusban egy veszett kutya megmarta. A szerencsétlen fiút beszálították a budapesti Pasteur-intézetbe, ahonnan mint gyógyultat bocsátották haza. Hetekig semmi baja sem volt, a napokban azonban kitört rajta a veszettség borzasztó betegsége. A fiút ártalmatlanná tették, összekötötték s így akarták a szegedi kórházba szállítani, utközben azonban a fiú meghalt.

— **Leomlott állványok.** Pétervárt az épülő főtávassági kaszárnyában egy helyen az állványok összeomlottak és maguk alá temették az ott foglalkozkodó tizenegy munkást, akik közül hetet többé-kevésbé megsérülve kihuztak a romok alól. A többieket még nem találták meg.

— **Iskolai kirándulások megkönnyítése a MÁV. vonalain.** A hazai tanintézetek tanulói és az őket kísérő tanárok és tanítók az intézeti tanulmányi kirándulások alkalmával a magyar kir. államvasutakon a hazai vasutak vonalain eddig féláru menetjegyekkel utazhattak. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, figyelemmel az ily utazásokhoz fűződő kulturális érdekekre, az iskolai kirándulások céljaira további könnyítéseket engedélyezett. Elrendelte nevezetesen, hogy a tanulmányi kirándulók részére, ha megfelelő számmal rendelkeznek, lehetőleg külön kocsit bocsátásnak rendelkezésre és amennyiben az utazásnak gyorsvonaton való megtétele indokolt és az illető gyorsvonat terhelési viszonyai ezt megengedik, ahhoz III. osztályú személykocsit kapcsoljanak, amely esetben az illető tanulók gyorsvonatu III. osztályú féljegyekkel utazhatnak. Az eddig is élvezett 50%-os díjmérséklés továbbmenő fokozásaképpen pedig megengedte a kereskedelemügyi miniszter, hogy két tíz éven aluli tanuló egy féljeggyel és minden tíz fizető tanulóval egy szegénysorsu tanuló díjtalanul utazhassék. Mindezek mellett a tanulmányi kirándulások célját szolgálják azok a mérsékelt áru bérletjegyek is, amelyeket június, július és augusztus hónapokban adnak ki a magyar kir. államvasutak vonalaira. Ezek 15 napi érvényességgel a magyar kir. államvasutak összes vonalaira szólnak és az első kocsiosztályban 120 korona, a második kocsiosztályban 80 korona, a harmadik kocsiosztályban pedig 40 korona bérletért válthatók. Ezek a rendkívül olcsó bérletjegyek főleg a magukban utazóknál vannak hivatva a tanulmányi utakat megkönnyíteni és különösen hosszabb utakra előnyösen használhatók.

— **Halálozások.** Massanek Rezső nyugalmazott táblabíró, fővárosi törvényhatósági bizottsági tag 63 éves korában meghalt. Temetése e hó 10-én délután lesz a Kerepesi-uti temető halottasházából.

Sulyos csapás érte Sziklai Kornélt, a Kis-Színház igazgatóját és családját. Édesanyja, öz. Gottesmann Cecília hosszas szenvedés után Budapesten (Aréna-ut 68. szám) lakásán, 66 éves korában meghalt. A megboldogultban Föld Aurélné, sz. Sziklai Szeréna és Fodor Gyuláné az édesanyjukat gyászolják. A megboldogult temetése pénteken délelőtt 11 órakor lesz a rákoskeresztúri temető halottasházából.

Cs. Boróczy Ferenc rövid szenvedés után e hó 7-én életének 66-ik évében elhunyt Szerbesánodon.

Zsitnyánszky Adolf nyugalmazott bálatoni lelkész Borsodnádasdon életének 70-ik, áldozó pap-ságának 48-ik évében elhunyt.

Heegan József, a verseczi tisztviselők nesztora, volt keresett ügyvéd és sok éven át az árvaszék pénztárosa, hosszas szenvedés után ma 88-ik életévében Verseczen meghalt.

Gall János dobsinai állami polgári iskolai tanár életének 37-ik évében Budapesten meghalt.

Wieser Laurián irlalmas nővér huszonhat éves korában meghalt a Vöröskereszt-Egyet Erzsébet-kórházában.

— **Ritka ősemiósi lelet.** A barsvármegyei Ullót-on az ottani tanító a község mellett levő kőbányában ritka csontokra bukkant. Az orrszarvú egyik rég kihalt fajtajának koponyáját s egyéb csontjait találta meg. A leletet a budapesti földtani intézet muzeumának ajándékozta. A csontok fehéres színűek és meglehetősen ép állapotban maradtak meg a csillámolt homokkőben. A geológusok véleménye szerint a ritka csontok az újabb harmadkori korszakból származnak, az ugynevezett pliocén-korszakból, amelynek vége felé a hazánkat egykor borító tengervíz már tűnőfélben volt s az Alföldet szegélyező domborulatokon hatalmas állatok tanyáztak, közöttük az orrszarvú is. Most föltalált csontjai legalább is százötven ezer esztendő óta hevertek a homokkővé szilárdult rétegekben.

— **Amo**
pesten olya
még nem r
a Moulin-R
vadállatid
den képzelt
nyörködik
300.000 kor
Chorin „A
lával, Edler
rakoztatják
Piccanines
oros, a 10
és Joker ar
hasbeszélők
rikai boxol
nyét Bach
órákor kez

x Zász
Linhart szit
Hunyadi-ut

x Fod
3. szám a
szertel tor
a gyermek

x Bob-

x Börb-

kg macac
Dr. Hóni
roly-körut
sonvalisat
lesznek ez
Jesen fájda
áram a rub

x Min-

bölesen m
megbizhat
tartani az
mán órásn
Budapest.
oly megbiz
hiány nélkül
Megbizhat
kivánatra
küld a cze

x Kül-

Fehér és
ut 84.), a
arató és
nyosabban

Van e

fátsága. Az
soha, a má
nem talál

Az els
háznak az
épült. Órák

lyek az es
sőt adnak
templom

igy a járó
védve van
czek a fol

lyekben li

A vár
szinte fell
idegen. Er

városa ré
ünnep szin

és az illet
madik és

tulajdonk
alkaionma

zát és mé
alább is k

bániák ura
gyermekn

gyermekel
kal feléke
tet a plét
fenn a lak

A ha
Bolognába
magyarzi

— Amerikal Park — Ós-Budavára. Soha Budapestben olyan óriási és magas színvonalon álló műsort még nem mutattak be, mint a park Varietéjében és a Moulin-Rougeban. Havemann Rikárd, a világhírű vadállatidomító izgalmas és csodaszép idomítása minden képzeletet felülmúl. A közönség valósággal gyönyörködik remek állatpéldányain, amelyek közel 300.000 koronát reprezentálnak. Johnson et Dean, Chorin „A napernyő és sétatobról” című báos dalával, Edler Gusztó és György alpesi kettősükkel szórakoztatják a közönséget. Pompások: a 14 Georgia Piccaninies, a Les 4 Farabenis, a 12 Godlevszky orosz, a 10 Bonewszka lengyel tánczesoport, Jesta és Joker amerikai bohócok, Les 3 Freotrad francia hasbeszélők, Reros légkirályok, Rosso Thidget amerikai boxolók stb. A honvédenekar vonóshangversenyét Bachó karmester vezeti. A Varieté esete 3/10 órakor kezdődik.

x Zászlók, czimerek minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII. Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermekorna és vívásra.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Börbajok, hajhullás és kopaszság sokszor évekig makacsul daczolnak minden orvosi kezeléssel. Dr. Hönlög Izso elektroterápiai intézetében (Károly-körút 24.) magas feszültségű árammal (D'Arsonvalisatio) kék fényvel és Röntgen-sugarakkal lesznek ezen és hasonló természetű betegségek teljesen fájdalommentesen és kényelmes módon (mert az áram a ruhán keresztül is hat) sikeresen kezelve.

x Minden órának leszakaszid virágát! Szépen és bölcsen mondja ezt a költő. Amde jól járó pontos és megbízható óra hiányában miként lehessen számon tartani az órákat? A megoldás egyszerű. Polgár Kálmán órásmester (műhelye, raktárak és elárúsítás Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. szám I. em.) órái oly megbízhatók, hogy az aki az ő órái után igazodik, hiány nélkül szakaszthatja le minden órának virágát. Megbízható járású pontos órák és divatos ékszerekről kívánatra nagy képes albumárjegyzéket bérmentve küld a cégvezetés.

x Különös figyelmébe ajánljuk t. olvasóinknak Fehér és Ghimessy fővárosi gépgyárat (Hungária-körút 84.), ahol saját gyártmányu borsajtok, szőlőzúzók, arató és vetőgépek a legjobb kivitelben s legutányosabban szerezhetők be.

Bolognai benyomások.

— Szezon-levél. —

Van ennek a kedves olasz városnak három sajtósága. Az első, hogy az ember nem ízlik meg benne soha, a második, hogy tiszta. Végre a harmadik, hogy nem találja benne magyar embert.

Az elsőnek az az oka, hogy Bolognában minden háznak az utcára néző frontja boltíves folyosóra épült. Órákon át járhat az ember a folyosók alatt, melyek az egész városnak valami karakterisztikus külsőt adnak. A várostól jó órányira fekvő Szent Lukács-templomig ugyanilyen gyönyörű árkdok vezetnek s így a járó-kelők az idő minden viszontagságai ellen védve vannak. Esténként tündéri látványt nyújtanak ezek a folyosók pazarul világított kirakataikkal, melyekben lihetetlen olasz árak csábítják az idegent.

A város feltűnően tiszta. A velencei szag után szinte fellélegzik az északeurópai kultúrához szokott idegen. Ennek pedig igen érdekes oka van. Bologna városa régi idők óta minden tizedik évben sajtószerű ünnep színhelye. Az ünnep neve „la festa del adabbo” és az illető decenniumot június havának második, harmadik és negyedik vasárnapján ünneplik. Az ünnepet tulajdonképpen az összes plébániák ülik meg, de ez alkalommal minden háztulajdonos renováltatja a házat és még a legszegényebb bolognai háziúr is legalább is kifesteti, vagy bemeszelteti a magát. A plébániák urai és gazdag hölgyek negyven-ötven szegény gyermeknek egész új ruházatot ajándékoznak s a gyermekek azután a virágokkal teleintett, zászlókkal felékesített utcákon követik az ünnepi körmenetet a plébániák templomai elé. Ez az ünnep tartja fenn a lakosság érzékét a tisztaság iránt.

A harmadik jelenséget, hogy magyar embert Bolognában nem lehet látni, nem igen lehet megmagyarázni. Olaszországot járó magyaraink sze-

mében Velence a kezdet és a vég! Azon túl nincs Olaszország a magyarnak. Rómába lezarándokol, még Nápolyt is megnézi, de Bolognába nem jut el, pedig csak három órányira esik Velenczétől. Pedig hajdanában, a középkorban, Bologna volt a magyar fiúk külföldi diáktanyája. Középkori jogászaink itt lettek baccalaureusai a tudományoknak és művészeteknek, itt szitták magukba a római jog tanait. Néma kegyelettel jártam végig a régi egyetem (archiginasio) folyosóit és termeit, melyek falain és mennyezetin még ma is láthatók azoknak a diákoknak a czimerei, akik egykor a bolognai egyetem nemzetinek, nációinak (így hívták az egyetemi diáktestületet) prokurátorai voltak. Nem egy czimer felett ékeskedik a „Hungarorum” felirat s ott látni még ma is az Erdődy, Kecskés stb. czimert és nevet. Ez az egyetem volt a mi pozsonyi főiskolánk mintája s annak a Rolandinus Passegerio mesternek, akinek a koporsója ma is künn áll a Szent Domokos temploma előtt, egyik híres művét „Summa artis notariae” (a közjegyzői tudomány sommája) szelvényhosszában tanították a magyar iskolákban a középkorban.

Sétára indultam a kodakommal a kezemben. Megszólt a szállóbeli főpinczér:

— Talán festő az ur?

— Nem én.

— Hát talán író?

— Az már inkább.

— Fog írni Bolognáról is?

— Bizonyosan.

— No és hogy tetszik önnek Bologna?

— Nagyon tetszik, kitűnően érzem magam benne.

A lakossága barátságos, nem a fejős tehenét látja az idegenben, mint sok más olasz város népe.

— Azután nem küldené el nekem is, amit írni fog Bolognáról? Massarenti Norberto a nevem. Csak ide tessék küldeni az albergoba. Nagyon hálás lennék érte.

— Szívesen jó öreg, de hát nem ért abból maga egy betűt sem, mert én magyarul írok!

— Nem baj az, majd összekombinálok már én azt valahogy.

— Jól van, meglesz!

— És hát igazán annyira tetszik önnek Bologna?

— Igazán mondom. Jártam én már Florenzben, Génuban, Rómában, Velenczében, Milánóban, de sehol olyan otthonosan nem éreztem magam, mint itt.

Hitetlenül csóválja a fejét az öreg. — Róma, Génua? De aztán büszkén kiegyenesedik, rám néz, becsületes szemei megcsillannak.

— Hát hiszen nem is vagyunk mi éppen az utolsók. Mert úgy tudja meg, uram, hogy a nagy Iriterius, Foscararius, a tudós Galvani, a világhírű Guido Reni mind Bologna gyermekei voltak, sőt a drótnélküli táviró feltalálója, a nagy Marconi is a mi városunk szülötte. Ugy van uram, a híres Marconi is...

Szólt és vidáman ment a dolga után, én pedig elgondolkoztam azon, hogy milyen lehetett a bolognai polgár önérzete a középkorban, amikor az egyeteme legnagyobb tekintély volt egész Európában, amikor a bolognai pénz büszke jelmondata „Bononia docet” hirdette a világnak, hogy ez a város a tudományok temploma.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) A Népszínház sorsa. A Népszínház kisajátítása ügyében állítólag nehézségek merültek fel, amenyiben gróf Apponyi Albert igen súlyosnak találja a Népszínházbizottság feltételeit. Különösen magasnak tartja az évi bért és ellene van annak, hogy a Népszínház személyzetének végkielégítései a főváros hatósága is képviselje magát. Mint értesülünk a miniszter mielőtt döntene, bevárja Molnár Viktor államtitkár visszatérését, ki jelenleg Gassteinban üdül. E miniszteri elhatározás nagy konsternációt keltett a Népszínház tagjai között, kiknek bizonytalan állapotát csak súlyosítja, hogy fizetésüknek is csak egy részét kapták meg. A városnál különben szombatra várják a miniszter feleletét a Népszínházbizottság határozatára.

(*) A Varázskeringő a Budai Szinkörben. Strausz Oszkár operettje ma este vonult be a krisztinavárosi nyári színházba, mely az esős idő dacára színig megtelt. Az előadásnak voltak hiányai, például a férfienekesek gyöngé hangja, de voltak fényoldalai is. Ezek közé tartozik Bejczyné (Heléna) pompás éneke és Latabár (Lotár) kitűnően sikerült kacagató alakítása. Igen jók voltak még Fóthi Frida (Franczi) és Tábori (nagyherceg). Az ulánus hadnagy szerepét Falussi énekelte, bárha ez a szerep inkább Virágnak való.

(*) Márkus Emilia Aradon. Márkus Emilia, a Nemzeti Színház e kitűnősége Aradon vendégszerepel. Az „Egyenlőség”-ben lépett föl először. Természetesen zsufolt ház előtt; sikere, természetesen zajos volt. Az is természetes, hogy meginterjúvolták, mert az aradi újságírók szemfüleség dolgában semmit sem engednek fővárosi kollégáiknak. A kitűnő művész ez alkalommal néhány érdekes kijelentést tett, amelyeket itt mi is leközlünk. Az aradi újságíró a többek közt megkérdezte, igaz-e, hogy a Népszínház művészei érdekében akciózt indít?

— Dehogyan indítok! — mondotta. — Mit is lehetnék én az érdekükben? Különbben is azt hiszem, nem fognak olyan rosszul járni a színészek, mint azt gondolták. Egy kis pénz jut nekik is abból, amit a kormány költ a Népszínházra, hogy azt a Nemzeti Színház számára megszerezze. Mi, a „Nemzeti” tagjai, kicsit félünk ettől az áttelepítéstől. Ugy halottam, hogy a Népszínház akusztikája rossz és rákényszerít bennünket a tulhangos deklamálásra. Én mindössze egyszer léptem fel a Népszínházban és erre is már alig emlékszem.

Arra a kérdésre, igaz-e, hogy ő is játszani fog Pálmay Ilkával, Török Irmával, Szirmaival és a többi magyar művészszel a londoni magyar színház területén, szintén azt felelte, hogy nem igaz. Szombatiig marad Aradon, azután visszamegy Budapestre, onnan pedig Marienbadba utazik, ahol kisebbik leányával, Romolával találkozik, aki most Párisban egy magánintézetben nevelkedik.

— Romola — mondja — rajong a francziákért. Imádja Napoleont, megkönyezte a Sasiókot, csodálja a francia népet és szorgalmasan tanulja a nyelveket. Mikor még alig gagyogott francziául, be-tanulta kívülről az egész L'Aiglon-t. Ő is azt tartja, amit édesapja mondott: a Pulszky-ak francia vér. A nevét francia szóból származtatja le. Egyik legnagyobb francia színésztől tanul most. Mikor megkérte őt, hogy tanítsa, nem engedte, hogy megmondjuk, kinek a leánya. „Ha megtudják — mondotta — hogy színésznőnek, még pedig Márkus Emiliának vagyok a leánya, akkor vagy tulsokat kívánnak tőlem, vagy nagyon elnézők lesznek irántam. Én pedig egyiket sem akarom. Maig sem tudják Párisban, hogy az én leányom. Pedig én büszke vagyok a leányomra, nagyon büszke!

(*) László Fülöp Amerikában. László Fülöp, Londonban élő festőművész hazánkba, közelebb elhagyja Angliát és pár évre Amerikába költözik.

(*) Világtalan színészhangversenye. Alpár Irén, a Vigaszínház volt tagja egy súlyos betegség következtében elvesztette mindkét szemvilágát; hogy szomorú helyzetén, legalább anyagiakban, segítsen, a nyár folyamán több fürdőhelyen hangversenyt rendez. E hó 16-án, csütörtökön Bártfán tart hangversenyt a fürdőszalon nagytermében. A hangverseny számait a világtalan művészön kívül a fürdő előkelő vendégeinek sorából állította össze a rendezőség. Az érdekes és humánus célú szolgáló hangverseny iránt a fürdővendégek között nagy az érdeklődés.

(*) Caruso körútja. Caruso, a világhírű tenorista, aki a jövő téli szezonra Newyorkba szerződött, az ősszel Németországban körutat tesz. A tourné négy hétig fog tartani s október elsején a wiesbadeni udvari színházban kezdődik és a berlini operaházban ér véget.

AZ EGYETÉRTÉS
szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.
A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

EGYESÜLETEK.

(—) A Vörös Kereszt Egylet kitüntetettjei. A hívatlos lap mai száma közli, hogy Mária Valéria főhercegnő, mint a magyar szent korona országai Vörös Kereszt Egyletének legfőbb védőasszonya, Walseeban kelt magas elhatározásával az egyesület körül szerzett kiváló érdemekért sajátkezűleg aláírt díszokmányokkal a következő egyesületi tagokat tüntette ki:

Ajkai Ajkay Gyula nyugalmazott vármegyei árvaszéki elnököt, a sárvári Vörös Kereszt fiókegylet volt elnökét, dr. Angyal Béláné Hinka Ilonát, a dunaföldvári Vörös Kereszt fiókegylet elnökét, Bayer József Jungel Georginát, a zombolyavidéki Vörös Kereszt választmányi tagját, Kisbaczoni Benedek Sándorné Monó Luizát, a budapesti III. kerület Vörös Kereszt fiókegylet társelnökét, Berczeli Antal jogtudort, ügyvédet, a budapesti V. kerületi városi Vörös Kereszt választmányi jegyzőjét, Bezuk Lajosné Anton Karolinát, a zombolyavidéki Vörös Kereszt választmányi elnököt, Burchardt-Bélaváry Konrád főrendiházi tagot, a magyar szent korona országai Vörös Kereszt egyletének központi választmányi tagját, Csehgalamb József Lázár Laurát, a Pápa városi Vörös Kereszt választmányi elnököt, dr. Daitz Edéné Vogler Arankát, a tátraaljai Vörös Kereszt fiókegylet választmányi tagját, özv. Dávid Antalnét, a Kolozsvár városi Vörös Kereszt választmányi tagját, dubiczei Dubniczky László uradalmi számtartót, a tolnahogyézi Vörös Kereszt fiókegylet pénztárnokát, Eredics Ferenczné Taschler Jusztinát, a szombathelyi Vörös Kereszt fiókegylet elnökét, Feuer Sándort, a kiskunfélegyházi Vörös Kereszt fiókegylet titkárát, Fodor Józsefné Slavniczai Sándor Mariskát, a galgócvidéki Vörös Kereszt választmányi másodelnökét, Friedmann Mórné Lübeck Jozefint, a békéscsabai Vörös Kereszt fiókegylet alelnökét, Garancs Mihály miniszteri tanácsost, a Budapest I. ker. városi Vörös Kereszt választmányi elnökét, Gergő Samu orvostudort, nyug. m. kir. honvéd törzsvorost, körmenyi járásorvost, tiszteletbeli vármegyei főorvost, a körmenyi Vörös Kereszt fiókegylet elnökét, özv. Haba Józsefné Novák Zsuzsannát, a Miskolc városi Vörös Kereszt választmányi tagját, dr. Hankó Arthurné Burger Gizellát, a tátraaljai Vörös Kereszt fiókegylet választmányi tagját, Hetey Kálmán nyug. uradalmi műszaki tanácsost, a magyar szent korona országai Vörös Kereszt egyletének központi számvizsgáló-bizottsági tagját, Homola István evang. lelkészt, a Kassa városi Vörös Kereszt választmányi pénztárnokát, fekete-báthory és nagyszalontai özvegy gróf Horváth Tholdy Lajosné Bethleni gróf Bethlen Irmát, a kisküküllővármegyei Vörös Kereszt választmányi örökös tiszteletbeli elnököt, pándi Horváth Zsigmondné Fleissig Mariskát, a magyar szent korona országai Vörös Kereszt egyletének központi választmányi tagját, Horváth Kálmán polgármestert, a Selmeczbánya városi Vörös Kereszt választmányi társelnökét, dr. Jóhán Bélát, Baranyavármegyei tiszti főorvosát, a pécsi Vörös Kereszt fiókegylet választmányi tagját és orvosát, Kádas Kálmáné Mittelmann Ilonát, az Arad városi Vörös Kereszt választmányi alelnökét, Kertész Bertalan városi rendőrkapitányt, a Nyiregyháza városi Vörös Kereszt választmányi titkárát, Rétháti Kovácsics Lajos jogtudort, vármegyei aljegyzőt, a Temes vármegyei és Temesvár városi egyesült Vörös Kereszt választmányi volt jegyzőjét, László Dánielné Schmidl Ágnes, a Hódmezővásárhely városi Vörös Kereszt választmányi tagját, Lendvai Miklós tiszteletbeli vármegyei főjegyzőt, a Temes vármegyei és Temesvár városi egyesült Vörös Kereszt választmányi pénztárnokát, dr. Mangold Samuné Breuer Szidóniát, a Torontál vármegyei Vörös Kereszt választmányi tagját, báró Mannsberg Sándort, a magyar jelzáloghitelbank kolozsvári fiókjának főnökét, a Kolozsvár városi Vörös Kereszt egylet választmányi alelnökét, özv. Mayer Károlyné Barcs Ilonát, községi felső leányiskolai tanítónőt, a Szokolca városi Vörös Kereszt választmányi tagját, Medreczky István főgimnáziumi tanárt, az ungmegyei Vörös Kereszt fiókegylet jegyzőjét, Menczer Lipót nyug. megyei főpénztárnokot, a nagybecskereki Vörös Kereszt fiókegylet választmányi tagját, dr. Mihalovits Odónné Parlaghy Etelkát, a torontálmezei Vörös Kereszt választmányi tagját, Mojszer Józsefné Vanesáp Eleonorát, a Sümegvidéki Vörös Kereszt választmányi tagját, özv. Morgenbesser Jánosné Milosits Alizát, a perjámosi Vörös Kereszt fiókegylet elnökét, özv. dr. Perger Józsefné Kelemen Annát, az Orosháza városi Vörös Kereszt választmányi elnökét, dr. Pollák Ede járási orvost, tiszteletbeli vármegyei főorvost, a dettai Vörös Kereszt fiókegylet jegyzőjét és pénztárnokát, csikszentmihályi Sándor Jánosné borosjenői Tisza Annát, a Kisküküllő vármegyei Vörös Kereszt választmányi örökös tiszteletbeli elnököt, Simon Sándor rendőralkapitányt, a Szekesfehérvár városi Vörös Kereszt választmányi titkárát, özv. dr. Szontagh Miklósné dömsödi Magyar Ilonát, a tátraaljai Vörös Kereszt fiókegylet elnököt, erdődi báró Török Józsefné Dabberger Mária, a Pozsony városi Vörös Kereszt választmányi tagját, alsőköröskényi Thuróczy Károlyné zékelyi Tóth Erzsébetet, a nyitrai Vörös Kereszt fiókegylet társelnökét és Nemes Zakariás János orvostudort, a diósgyőri magyar királyi vas- és aczélgépgyár főorvosát, a Diósgyőr és vidéke Vörös Kereszt fiókegylet ügyvivő-alelnökét.

(—) A DMKE. Biharmegyében. Alig zajlottak le a hazai kultúregyesületek kongresszusának ünnepségei és tömörült szervezési egységgé eddigi kultúrtagoltságunk a megalakult Országos Közművelődési Tanácsban, máris terjeszkedő kulturumunka-lendülésnek hírt veszszük a vidékről. Mint értesülünk, a fiatal, de hatalmas arányokban fejlődő Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület Biharmegyében és Nagyváradon osztályt alakít. Az osztály egyszersmind a DMKE-nek egész terjedelmére kiható kereskedelmi góczpontja és szakosztálya is lesz. A DMKE. fáradhatatlan és agilis főtákará, Gallovich Jenő, a magyar kultúrára áldásos dolgot cselekedett, midőn a DMKE. működését Biharmegye erősen exponált területére is kiterjesztette és Nagyvárad széleskörű intellektuális társadalmi bizonyára kellő pártolással fogja ezt a dícséretes törekvést támogatni. A DMKE. elnöksége hártfai Glac Antal főispánt kérte fel az osztály ügyvezető elnökségére, amit az egészséges rokonszenvvel el is fogadott. A szervezés és agitáció munkájával Rátky Gyula hírlapíró, a DMKE. osztálytitkárát bízta meg a DMKE. elnöksége.

(—) A magyar görög-katolikusok Segélyező Egyesülete Szabó Jenő főrendiházi tag elnöklésével igen látogatott közgyűlést tartott, amelyen a budapesti alapító- és rendes tagok csaknem teljes számban megjelentek, a vidékről pedig Bihary Emánuel, Gönczy Antal és Ujhelyi Andor espereslelkészek, dr. Rabár Endre kir. közjegyző és mások vettek részt. A vezetőség azért hívta össze a egyesületi közgyűlést, hogy döntse el, nem volna-e célszerű a segélyezési ügyet az egyesületi forma helyett az egyházközösségi autonómiai szervezettel összpontosítani. A megjelent budapesti rendes tagok nagy lelkesedéssel kijelentették, hogy nem akarnak szabadulni az eddigi egyesületi tagdíjak fizetése alól s ezeket az egyházi adón felül jövőben önkéntes adomány címén be fogják szolgáltatni az egyházközösségnek. Kifejezésre jutott az a remény is, hogy idővel a segélyalap növelése végett sikerülni fog a vidékkel is megfelelő érintkezést létesíteni. A közgyűlés ezek után két szavazat ellenében túlnyomó többséggel kimondta a feloszlást, leírta a jelentékeny összegre felszaporodott tagdíjhátralékot s elrendelte, hogy a mintegy 15.000 koronájú egyesületi vagyon az alapszabályok határozata értelmében a budapesti görög-katolikus egyházközösségnek adassék át. Végrehajtó-bizottságot küldött ki a közgyűlés e határozat foganatosítására, de a csekélyszámu ellenzék egy tagja megfélebbbezzén a határozatot, ez csak a felelősség hatósági elintézése után lesz végrehajtható.

(—) Ápolónői tanulók felvétele. A Vöröskereszt-egylet ápolónői felvételi bizottság az Erzsébet-kórház tantermében megtartott ülésén tárgyalta azokat a kérvényeket, melyek a kitűzött időben az ápolónői tanfolyamra való felvételt íránt a központi igazgatósághoz beérkeztek. Az ülésen gróf Zichy Nándorné, szül. Zichy Livia grófnő elnököt és jelen voltak: özv. Adler Antalné, Horváth Zsigmondné és dr. Imrédy Béla bizottsági tagok, Argay József bizottsági jegyző és Honchard Ottó főnöksasszony. Felvételre huszonketten jelentkeztek. A bizottság a bemutatott bizonyítványok megvizsgálása után a budapesti ápolónői tanfolyamra a következő tizenhatot vette fel tanulóul: Bálint Erzsébetet, Bendli Ilonát, Fabik Mária, Fejes Emet, Horváth Mariskát, Jákosi Jozefint, Klein Józsefné szül. Pinkova Luizát, Kowitzky Ágnes, Mirgusz Erzsébetet, Nagy Ágnes, Schanl Rózát, Vazi Miklós szül. Szikszai Zsenit, Zimmer Emiliát és Zóhls Kornéliát. A felvett tanulók gyakorlati és elméleti kiképzését véget ért.

FŐVÁROS.

() Telekvétel iskolai célokra. A belügyminiszter jóváhagyta a közgyűlésnek azt a határozatát, amelyvel kimondotta, hogy Apáthy Gyulánának a X. ker. halom-utcai telkét a felső építménnyel együtt, iskolai célokra megveszi 149.423 korona 90 fillérért.

() Állathélyezés a sertésvásártéren. A főváros hatósága a vásárpénztárral kötött szerződésben arra kötelezte a vásárpénztárt, hogy a bélyegző-szolgálatot a sertésvásártéren még akkor is köteles teljesíteni, ha a vásárpénztár a sertésvásártéren még életbe nem léptette. A sertésvásártéren az idei április

hónap végéig magánvállalkozó teljesítette ezt a szolgálatot, aki már több kérvényt nyújtott be a szerződése meghosszabbításáért, de egyszersmind azt is kérte, hogy a bélyegző-díjat a főváros darabonként 10 fillérében engedélyezze. Julius hónap végéig ez a vállalkozó még elvállalta ugyan a bélyegzést, de ezt ezentul nem hajlandó teljesíteni. Minthogy a vásárpénztár augusztus elsejével a sertésvásártéren is köteles teljesíteni az állat-bélyegzést, azt kérte a tanácsból, hogy addig is, amíg a sertésvásárpénztár föl lesz állítható, ideiglenesen engedélyezzen — nem ugyan a magánvállalkozó részéről kért darabonként 10 fillérényi díjat, — hanem 8 fillért. A tanács ma délután foglalkozott ezzel az ügygel és a bélyegző-díjat, a munkabérek és a munkálathoz szükséges eszközök és anyagok drágulására való tekintettel, a 8 filléres díjban ideiglenesen engedélyezte és felhívta a vásárpénztárt, hogy a szerződésbeli kötelezettségének augusztus elsejétől fogva feleljen meg.

() Társaskocsi-közlekedés. A tanács a társaskocsi-vállalatnak városligeti és Nagy János-utcai végállomását a Hermina-utra helyezte át.

() Jelentés az önkéntes mentőegyesületről. A tanács tudomásul vette a Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület működésére felügyelő bizottságnak ma előterjesztett azt a jelentést, amely szerint az egyesület felszereléseit és vagyonmérlegét teljes redben találta.

Nyílt - tér

En rovatban közzétettéket nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Harsányi Jenő és Dr. Messinger Károly
hites szabadalmi ügyvivők, irodájukat
V., Váci-körut 78. sz.
alá helyezték át.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár igazgatósága.

ezennel közzhírré teszi, hogy részvényeseinek folyó hó 3-án tartott rendkívüli közgyűlésén hozott határozata értelmében a **társaság részvényloke 2 100,000 koronával**, tartaléktőkéi mintegy 2 800,000 koronával szaporítottak a következő módokat követve:

1. Kibocsátatik 3500 darab új, 600 korona értékű részvény.

2. A részvényesek az új részvényekre elővételi joggal bírnak és pedig asképen, hogy öt régi részvény után egy új részvény jár.

3. Minden új részvényt a részvénytőkére 600 korona és a tartaléktőkéik javára 800 korona fizetendő.

A befizetések következőképen teljesítendőek:
400 korona 1908 július 10-étől 20-áig,
500 korona 1908 szeptember 15-étől 30-áig,
500 korona 1908 november 16-ától 30-áig;
azonban egyszers több részlet is befizethető.

Az összes befizetések után a takarékpénztár a befizetés napjától 1908. december 31-ig számított 5% kamatot fog a befizetőnek előlekesen megéríteni.

A befizetés alkalmával részvényulványok fognak kiadatik, a melyek, ha az összes részletek a kitűzött időben befizetettek, 1909 márczius 15-étől kezdve részvények elnevezéssel bírnak.

A majdan kibocsátandó új részvények a régiekkel mindenben egyenlők lesznek, az 1909. év jövedelméből részesülnek és 1910 május 1-től jérő részvényekkel lesznek ellátva.

4. Részvényesek, kik önnél kevesebb részvény birtokában vannak, ha az elővételi jogot gyakorolják ötdörészvény-ulványokat kapnak, melyek önként egy részvényre becserelethetők.

5. Az új részvények után járó bélyegilletéket a takarékpénztár sajátjából fedezi.

Felhivatnak ennelőzva mindazok a részvényesek, kik az új részvényekre való elővételi jogot gyakorolni akarják, hogy részvényloket 1908 július 10-étől július 20-áig bezárólag, számszerint rendezett kimutatások kíséretében, az intézet értékpapírpénztáránál (Budapest, IV., Deák Ferencz-utca 7, földszint) délelőtt 9—1 óráig lebélyegzés végett mutassák be és az átveendő új részvényekre való befizetésekkel teljesítsék.

A ki az elővételi jogot a kitűzött határidőben nem gyakorolja és az első részletfizetést nem teljesíti annak elővételi joga megszűnik.

Az elővételi jogon alapuló minden jog megszűnik annak is, a ki a további részletfizetéseket meghatározott időben nem teljesíti s ez esetben a már eszközölt részletfizetéseket is elveszti s ezek a részletfizetések a nyereségnyitartalékok javára fognak fordítatik.

Felhivatnak továbbá az ötdörészvény-ulványok birtokosai, hogy ezeket az ulványokat részvényekre cserélve becserelezzék legkésőbb 1909. deczember hó 31-éig az intézet értékpapírpénztáránál, mert ellenes esetben a megfelelő részvény lozsdot arfolyamon el fognak adatik és az értük befolyó összeg a jogosultak javára mint takarékbetét fog kamatozni.

Budapest 1908. június 4.

Az igazgatóság

Ü

1/2 évre
Az „EGYETÉRTÉS”
1/2 évre

Figyelem!
az 1907.
véc, kép

TÖ

§ A szer

szertes t
get kötöt
felytán a
a szerzet
örökségi
szüksége,
5000 koron
kapja meg
gét. Hónap
Scholze T
hogy ezzel
a zárdafón
a szerzet
— semmifé
szegénység
5000 koron
Scholze T
hogy ha m
Mivel azon
Scholze T
rend nevé
ellen hitel
ügyben a
rásbíró elő
tevő rend
nem jelent
ügyészi me
napolta.

§ A hü

Vida Zs
csapongó
Kiss István
Azi Péter
s erre is r
kezdet H
Ennek a v
1908. év t
zel is tán
jobbba ma
vaszác rá
tőle. Ez a
borás na
dani. Vida
szerien a
ven Ször
hagyva sz
le, ha ez k
ban mégis
hogy a na
jár dolgoz
éjjel után,
várta a g
aki Nyiko
ntasította
varias kif

AZ ÜSTÖKÖS

a legjobb magyar vicclap

Hetente 20 oldal kacagató tartalom, színesen illusztrált politikai és társadalmi karikatúrák

Előfizetési árak:

1/2 évre (jul.—decz.) 6 k. 1/4 évre (jul.—okt.) 3 k.

Az „EGYETERTÉS” előfizetési részére:

1/2 évre — 4 kor. 1/4 évre — 2 kor.

kedvezményes előfizetés.

Figyelem! A ki most félévre 6 koronával előfizet, INGYEN kapja meg az 1907. évi teljes beköltött évfolyamot. (700 oldal vicc, kép stb.) **Czím: ÜSTÖKÖS — Budapest**

TÖRVÉNYSZÉK

§ A szerzetes pénze. A Szervita-téri zárda egyik szerzetes tagja néhány hónappal ezelőtt ismeretséget kötött egy elegáns hölgygel. Az ismeretség folytán az elegáns hölgy, Scholze Teréz, megnyerte a szerzetes bizalmát s azon ürügy alatt, hogy az örökségi perének megnyeréséhez pénzre van szüksége, kölcsönkérte a szerzetestől megtakarított 5000 koronáját. A szerzetes türelmesen várta, mikor kapja meg Scholze Teréz a 17.000 korona örökségét. Hónapok multával azonban megtudta, hogy Scholze Teréz örökségi pere csak arra volt jó, hogy ezzel az ő 5000 koronáját kicsalja. Időközben a zárdafenök is megtudta a kölcsönnyugyletet s mivel a szerzetes tagjainak — a rend szabályai értelmében — semmiféle saját vagyonnal bírnok nem szabad szegénységi fogadalmuknál fogva, a kölcsön adott 5000 koronát a szerzetes javára foglalta le. Beidézte Scholze Terézt s ez írásban kötelezte magát arra, hogy ha megkapja örökségét, visszafizeti tartozását. Mivel azonban a rend főnöke is rájött arra, hogy Scholze Teréznek örökségi ügye mese, megtette a rend nevében a büntető feljelentést Scholze Teréz ellen hitelezési csalás miatt. Mára volt kitűzve ezen ügyben a folytatatólagos tárgyalás dr. Baumann járásbíró előtt. A tárgyaláson azonban sem a panaszt tevő rend jogi képviselője, sem maga a vádlottó nem jelentek meg s így a bíró dr. Csikássy Jenő ügyészi megbízott indítványára a mai tárgyalást elnapolta.

§ A hűtlen asszony gyilkosa. Kaczér asszony volt Vida Zsuzsánna 28 éves gyári munkásnő, akitől kicsapongó életmódja miatt törvényesen elvált a férje, Kiss István kisújszállási földműves. Az asszony ezután Ázi Péter gázgyári munkással lépett vadházasságra s erre is ráunt s a mult év végén szerelmi viszonyt kezdett Harscsa Péter gyógyszerári laboránssal. Ennek a viszonynak tartama alatt — 1907. év végétől 1908. év tavaszáig — Harscsa Péter több ízben pénzzel is támogatta Vida Zsuzsánát, csak hogy minél jobban magához láncolja. Vida Zsuzsánna ez év tavaszán ráunt Harscsa Péterre is s szabadulni akart tőle. Ez azonban nem ment sehogy sem, mert a laboráns nagyon szerette s nem akart róla lemondani. Vida Zsuzsánna úgy segített magán, hogy egyszerűen a faképnél hagyta s nagy titokban hamis néven Ször Minálnénál bérelt lakást magának, meghagyva szállásadóknak, hogy Harscsa előtt tagadja le, ha ez keresné, hogy ott lakik. Harscsa Péter azonban mégis kifogott hűtlenné vált kedvesén. Megtudva, hogy a nagytemplom-utcai márványésizsoló-gyárba jár dolgozni, ez év június 9-én reggel, egy átlumpolt éjjel után, élesre töltött revolverrel a kezében, megvárta a gyárba siető Vida Zsuzsánát. Az asszony, aki Nyikos Erzsébet társaságában volt, ridegen elutasította magától Harscsát, aki erre nem éppen udvarias kifejezésekkel illette a csapodár asszonyt.

— Ne háborgasson bennünket, menjen a dögára! — szót rá Vida Zsuzsánna Harscsára, akit ezen szavak annyira feldühösítettek, hogy revolvert rántott elő s három lövést irányított az asszonyra. A golyók találtak s az asszony nyomban meghalt. A letartóztatott laboráns ellen a kir. ügyészség, tekintettel arra, hogy előzőleg tanuk előtt már több ízben hangoztatta, hogy Vida Zsuzsánát agyonlővi, gyilkosság büntette miatt indította meg a vizsgálatot. A lefolytatott vizsgálat után a vádtanács most Harscsa Pétert gyilkosság büntetéseért vád alá helyezte.

§ Egy esperes üzemel. Nagy feltűnést keltett annak idején Teaka Kornél ligeti oláh esperes szökése, aki a Padureána román pénzügyintézetnek volt mindenható vezérigazgatója s ily minőségben tönkretette az egész vidéket. A bank öt évi főnállása után harmincezer korona passzívával csödbe jutott. A törvényszék okirathamisítás, csalás és lopás miatt jogerősen harmadlévelű börtönre ítélte a bűnöst. Mivel pedig Teaka Kornélról azóta kiderült, hogy visszaélve a részvényesek és betevők bizalmával, százezreket gyártotta a hamis váltót és a pénzügyintézet számadását is rendszeresen meghamisította, a temesvári kir. ügyészség csalárd bukás s több rendbeli magánokirathamisítás és sikkasztás miatt újabb vádiratot adott be ellene. A temesvári törvényszék Teakát az ügyészi indítvány értelmében vád alá helyezte.

SPORT.

Magyar uszók fényes szereplése Angliában.

— Baronyi András második lett az angol mellúszó-bajnokságban. Toldi Ödön harmadik. —

Budapest, július 9.

Az angol olimpiai év első magyar sikerét meghozta a tegnapi nap, az 1908. évi angol mellúszó-bajnokság napja. A Manchesterben, a 25 yard hosszú Viktoria Bathban július 8-án délután lefolyt bajnoki meetingen ugyanis két fiatal — alig 16 éves — magyar mellúszó, Baronyi András és Toldi Ödön is résztvettek, még pedig igazán fényes sikerrel, amennyiben a győztes P. Courtmann mögött Baronyi pár czm-el lett csak második. Toldi jó harmadik volt. Baronyi és Courtmann között oly kicsi volt a különbség, hogy sokan holtversenyt láttak, úgy, hogy csak a czélibíró éles szeme volt képes a versenyt az angol uszó javára eldönteni. A verseny kezdettől fogva fej-fej mellett való, késhegyig menő élet-halál harc volt s a Courtmann által elért 2 p. 47²/₃ mp. is a legjobb eddigi bajnoki eredmény. (Itt jegyezzük meg, hogy az esti lapok által közölt 2 p. 47-es idő — téves.) Ugyanez volt Baronyi ideje is és nem messze volt tőle Toldié sem. Hogy az elért idő milyen jó, annak illusztrálására szolgáljon az az adat, hogy az angol rekordot 1904. október 17-ike óta tartja Robinson, ki Liverpoolban 2 p. 47 mp. alatt uszta le a 200 yardot 7 fordulóval. (A mostani táv is 7 forduló volt.) A világrekordot e távra magyar uszó, Fabinyi József (MAFC.) tartja, aki 1907. szeptember 29-én a Császár-fürdőben az első 200 yardos magyar mellúszó-bajnokságban 5 fordulóval, tehát jóval nehezebb körülmények között 2 p. 45²/₃ mp. alatt győzött. Baronyi 2 p. 47²/₃ mp-es ideje azonban így is nagyon figyelemre méltó, mert hiszen ő ezzel bebizonyította, hogy nemcsak a legjobb mellúszó flyerünk, hanem elsőrangú stayer is, hiszen most előfutamat és döntő közvetlen egymásután kellett usznia, mivel állóképességének erős bizonyosságát adta. Reméljük, hogy az olimpiai 100 m-es nyílt pályán épp így megtartja küzdőképességét, mert ez esetben helyezése biztos. Fabinyi, a harmadik olimpiai mellúszó, később érkezvén meg Londonba a többi magyar versenyzővel, a bajnokságban részt nem vett. A bajnokságban tizenketten indultak.

() Nyári korcsolyázás Dobsinán. A világhírű dobsinai jégbarlangban az évente szokásos nyári korcsolyázást e hó 19-én, vasárnap tartják meg nagy szabású ünnepség keretében. A versenykorcsolyázásban részt fog venni a két leghíresebb magyar korcsolyázó nő: Kronberger Lilly, és Tóth Angela

is. A nyári korcsolyázásra úgy a fővárosból, mint a külföldről igen sok vendéget várnak.

() Olimpiai versenyzőink már szerencsésen megérkeztek Londonba, hol átesvén az elszállásolás nehézségein, már megkezdték a komoly versenyt megelőző tréninget, ami különösen uszóinkra nézve fontos, mert nekik már a megnyitás napján július 13-án is erős munkájuk lesz és főleg ők vannak hivatva a sikeres szereplésre. A korábban kiutazott uszók, Baronyi és Toldi egyébként már megkezdték sikeres szereplésüket szerdán este, midőn az angol mellúszó bajnokság második és harmadik helyeit lefoglalták. Miről egyébként külön tudósításunk számolt be. Hivatalos tudósítás a versenyzőkről egyébként csak Drezdából érkezett, amelyből kiteszik, hogy eddig minden a legjobb rendben folyt le.

() Olimpiai lawn-tennis-verseny. Londonból érkező hírek szerint magyar lawn-tennis versenyzőink már a második fordulóban kiestek a versenyekből, ami egyébként előre várható volt a kitűnő angol és amerikai játékosok részvétele folytán. Az eredmények a következők: Férfi egyes: Második forduló: Powell (Kanada) győz 2:6, 6:0, 6:4, 6:1 Razny (cseh) ellen. Cerny (cseh) győz 2:6, 6:4, 6:3 és 6:0 Zsigmondy (magyar) ellen és Park (angol) győz Toth (magyar) ellen 6:1, 6:3, 6:2. Harmadik forduló: Brown (Kanada) győz Šlava (cseh) ellen 6:2, 6:1, 6:2. Férfi páros. Második forduló: Zborzil—Piepes (osztrák) ellenfele Ivánka—Lauber (magyar) nem állt ki. Harmadik forduló: Ritchie—Park (angol) győz Zsigmondy—Tóth (magyar) ellen.

() Pólójátékosaink győzelme Londonban. Az első londoni magyar győzelemnek ma hozta meg a hírét a táviró; a Budapesti Póló-Club csapata: Dom Miguel braganzai herceg, gróf Sigray Antal, örgróf Pallavicini György és Mister H. Ritch 9:2 arányban győzték le tegnap a Wimbledon Parkban megkezdődött olimpiai lovaspóló-játékban az angol Brigade of Guard csapatát.

() Amerikai atléták Londonban. A londoni olimpiai játékokra 85 amerikai atléta érkezett Londonba, közöttük több indián és néger. Rose, a súlydobás 201 cm. magas világbajnoka is közöttük van.

() Anglia atlétikai bajnokságai. Az Amateur Athletic Association mult szombaton rendezte az 1908-ik évi angol atlétikai bajnoki versenyét az olimpiai Stadionban, amely bizony nagyrészt az angol atlétáknak súlyos vereségével végződött. Még a szokottnál is nagyobb jelentősége volt ezeknek a viadaloknak, mert az olimpiai játékokra benevezett és már Londonba érkezett külföldi atléták is indultak és nem kevesebb, mint öt bajnokságot halásztak el az angolok elől. Az elért eredményeket a versenyen szakadt zápor igen károsan hátráltatta, mindazonáltal, az ugró-számoktól eltekintve, igen jók. Valóban kár, hogy jobb atlétáink nem indultak e meetingen, amelyen megismerkedhettek volna a világbajnoki pályával. A sok semmi szerepre nem jutható atléta helyett az igazán érdemeseket egy héttel korábban kellett volna kivinni s az így erősödő szereplésüknek bizonyosan nagyobb haszna lett volna az annyira hangoztatott „nemzeti dicsőségre”, mint a tömegesen — gyengébb szereplésüknek. Az eredmények egyébként a következők:

100 yardos síkfutás-bajnokság. 1. R. Kerr (Kanada) 10 mp., 2. R. E. Walker (Délafrika), 3. J. W. Morton (Anglia). — 220 yardos síkfutás-bajnokság, 8 elő- és két középfutás után, 1. R. Kerr (Kanada) 22.4 mp., 2. J. P. George (Anglia, védő), 3. L. J. de Red (Anglia). — Súlydobás-bajnokság. 1. Dannis Horgan (Anglia) 13 m. 54 cm., 2. Krickwood (Anglia, védő) 13 m. 40 cm., 3. H. K. Wieslander (Svédország) 12 m. 15 cm. — Magasugrás-bajnokság. 1. Con Leahy (Anglia, védő) 179.5 cm., 2. Hedenlund (Svédország) 177 cm. — Egy angol mértföldes síkfutás-bajnokság. 1. H. A. Wilson (Anglia) 4 p. 20.2 mp., 2. J. E. Deakin (Anglia). Wilson csak a napokban javította meg az 1500 méteres világrekordot. E versenyét is 25 méterrel könnyen nyerte. Butterfield, ki e bajnokságot 3 éven át nyerte, negyedik lett. — 120 yardos gátfutás-bajnokság. 1. V. Dunker (Délafrika) 16.2 mp., 2. O. Greonnigs (Anglia, védő). — Férfi angol mértföldes síkfutás-bajnokság. 1. S. H. Just (Anglia) 1 p. 58.2 mp., 2. Fairbairn-Crawford (Anglia, védő). — Távolugrás-bajnokság. 1. W. A. Bleaden (Oxford University) 6 m. 78 cm. 2. D. Murray (Anglia, védő) 6 m. 61 cm. — Kalapácsvetés-bajnokság. 1. S. P. Gillis (Ny. A. C. Amerika) 50 m. 90 cm., angol rekord, 2. T. R. Nicolson (Anglia, védő). — Négy angol mértföldes síkfutás-bajnokság. 1. E. R. Voigt (Anglia) 19 p. 47.4 mp., 2. A. E.)

Robertson (Anglia). Voigt ideje az eddigi bajnokságokban elérték között a legjobb. Voigt imponáló stílusban és könnyedséggel futott s ezzel a világbajnokság legvalószínűbb győztese lesz. A svéd Svanborg hatodik volt. — Rudugrás-bajnokság. 1. E. B. Archibald (Kanada) 3.66 m., 2. B. Söderström (Svédország) 3.61 m. — Két angol mértföldes bajnokság. 1. G. E. Lainer (Anglia) 13 p. 58.4 mp., 2. E. F. Webb (Anglia), 3. R. Harrison (Anglia, védő). — Egy negyed angol mértföldes bajnokság. 1. W. Halswell hadnagy (Anglia) 49.4 mp., 2. E. H. Montagne (Anglia, védő), 3. F. H. Ryle (Cambridge) holtversenyben.

Lawn-tennis. Football. Diabolo

Angol és magyar sport és nyári játékok. Lawn-tennis felszerelések. Hitelesített átló és sportzikkok. Tornaszerek. Uszók övek. Fegyverek és szöveggyűjtemények. Hinta és nyugvógépek. Nyaratokba és fürdőbe való szőkegiletű zikkok és szórakoztató játékok. Lampion magnesium stálya. Tombola. Arjegyzék ingyen

ERTÉSZ TÓDOB, BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR

KÖZGAZDASÁG.

A Kassa-Oderbergi magyar székhelye. A Kassa-Oderbergi Vasút egyike a legfontosabb nemzetközi vonalainknak, amelynek fejlesztésére az állam is nagy súlyt helyez. Legújabb nagy beruházásokat eszközölnék a vasuton s a magyarországi vonalain lefedtetik a második sínpárt is. A különben is túlnyomórészt magyar vasút üzemeltetése azonban — elég furcsa — eddig Teschenben, Ausztriában volt. Régi és jogos követelése volt tehát a vasút hivatalnokai karának és a magyar érdekeltségnek, hogy az üzemeltetés Magyarországra helyeztesse át. A dologról már általában úgy beszéltek, hogy az már a közel jövőben meg is történik. Annál meglepőbb tehát, hogy legutóbb mintha holtpontra jutott volna a dolog, egyszerre elesenedült minden s ma már sem a lapok nem írják, sem az érdeklők nem beszélnek felőle. Ennek oka — hír szerint — egy magasabb egyéni érdekből keresendő, amennyiben köztudomású, hogy a néhai Albrecht főherceg tescheni birtokait, ipartelepeit s házeit Szalvátor főherceg örökölte. Ez az uradalom az áthelyezés folytán érzékeny veszteséget szenvedett volna s háza is üresen maradt volna (?) Így tehát időre abban maradt minden. A sok magyar hivatalnok továbbra is osztrák területen marad, ahol akárhánynak gyermekei magyarul sem tudnak, miután német nyelvű iskolába kénytelenek járni, ez az érdek pedig a magasabb érdek mellett természetesen háttérbe szorul. Az üzemeltetésről tehát csak akkor álmodhatunk, ha a kassa-oderbergi is magyar állami vasút lesz; addig pedig sok víz fog még lefolyni a Hernádon. A dolog egyébként annyira hihetetlenül hangzik, hogy csak azért emlékezünk meg róla, mert Kassán egész nyíltan tárgyalják a felsőbb helyről — állítólag — gyakorolt nyomás ügyét.

Új vasúti beruházások. A nagy beruházási munkálatok előfutárjainak tekinthetők azok a pályázati hirdetések, amelyek a MÁV. vonalain eszközölnödő új építkezések tárgyában adattak ki. Ezek között leggyakrabban a magyar forgalmi gócpontok állomásainak kibővítése és jobb karba helyezése szerepel. Így megírtuk legutóbb, hogy Zimony, Nagy-kikinda és Debreczen állomások új villanyvilágítást kapnak. Most viszont Orosháza és Hódmezővásárhely kapnak villanyvilágítást, amelyek benedezésére a MÁV. már ki is írta a pályázatokat.

Bécs város kölcsöne. Bécs városa — miként Budapest is — kölcsönre szorult. El is határozta, hogy 150 millió beföldi kölcsönt vesz fel, melyet a bécsi bankkartellnek bocsátott jegyzésre. Az eddigiek szerint azonban a jegyzés nem sikerült, mert csak 104,533.100 korona névértékű jegyzés történt, ami nem igen tünteti fel rózsás színben a Kaiserstadt milliós urainak városuk iránt való bizalmát.

Bonyodalmak a szeszadótörvény körül. Az osztrák parlamentben még a nyári szünet előtt tárgyalni fogják a kontingens felosztásáról szóló törvényjavaslatot. Mivel pedig az osztrák parlament csak a jövő

hó végéig lesz együtt s azután a nyári szünet következik, ez alatt az aránylag rövid idő alatt aligha fogják a kontingens törvényjavaslatot letárgyalni, annál is kevésbé, mert a törvényjavaslatot az osztrák közvélemény nem nagy szimpátiával fogadta s előreláthatólag lényegesen módosítani fogja a parlament a javaslatot. Ez esetben az a különös helyzet áll elő, hogy a magyar törvényhozás által már elfogadott törvényt vagy módosítani kell az osztrákokéhoz hasonlóan, vagy pedig az osztrákoknak kell alkalmazkodniuk a már elfogadott magyar kontingens-törvény rendelkezéseivel. Arról értesülünk, hogy Wekerle pénzügyminiszter az esetre, ha Ausztriában provizórium lesz s a régi szeszadó- és kontingens-törvény hatályát szeptember elseje után meghosszabbítanák, az elfogadott törvényt nem lépteti életbe, hanem husz százalékos pótdóemelésrel segít a bajon. A pénzügyi hatóságok már most állítják össze a pótdókievetéshez szükséges kimutatásokat. A magyar szeszipari érdekeltség körében az az aggodalom merült fel, hogy a husz százalékos pótdókievetése mellett a magyar és osztrák szeszárakban 30 százalékos diszparitás áll be, aminek folytán a magyar szeszárak le fognak esni s nem lesz képes versenyezni a magyar szesz az osztrák szeszszel.

Katonák gazdasági kiképzése. Darányi földművelésügyi miniszter leiratot intézett több gazdasági együlethez, amelyben felkéri, hogy a katonaság mezőgazdasági oktatása ügyében tegyenek javaslatot. A Sopronmegyei Gazdasági Egyesület a honvédelmi részére tíz sorozatos gazdasági előadás rendezését tartja szükségesnek. Ezek az előadások június 4-én már megkezdődtek és augusztus 13-án fejezték be. Az egyesület javaslata szerint a 48. és 76. gyalogezred, a 9. sz. huszárezred és a 13. sz. tüzelezred legénységének 1909. január és februárban 40 ilyen gyakorlati gazdasági előadás lesz, felőle a gyümölcsstermelés, szőlőművelés, tejgazdaság, állattartás, köréből való és a kiscsászák fiait által a gyakorlatban értékesíthető gazdasági ismereteket.

A gabonatózsdéről. A mai üzemeltetés emelkedő áramlatban indult meg és valamennyi határidők — a zab kivételével — 15 fillérrel drágábban kerültek forgalomba. Októberi buza elérte a 11.50-es, októberi rozs a 9.70-es és májusi tengeri a 7.50-es kurzust igen élénk forgalom mellett. Délfelé azonban némi borulásra az irány egyszerre megváltozott és az egész mai emelkedés veszendőbe ment. A készáru-piacon nagy kínálat volt ó és új búzában; jó vételkedv mellett elkelt több mint 60 ezer métermáza buza; 6-áru 15—20, új-áru 5—10 fillérrel magasabb árban. Új rozs ma szintén nagyon keresett cikk volt. A helyi malmok júliusi rozsért 9 K 80—85 fillért fizettek. Ellenben az osztrák tartományok számlájára nem volt ezen árak mellett vevő. Tengeri 15—20 fillérrel lett drágább, zab elhanyagolt. Az utóbbi napokban a határidőpiacon 1 óra 30 perczkor záródott ár-folyamkülönbségeket ez a táblázat mutatja:

	10.90	11.10	11.17	11.30	11.35	+ —.05
Buza okt.	10.90	11.10	11.17	11.30	11.35	+ —.05
Rozs új okt.	8.99	9.19	9.29	9.55	9.52	— —.03
Zab okt.	8.36	8.49	8.45	8.46	8.43	— —.03
Tengeri jul.	7.06	7.12	7.17	7.37	7.39	+ —.02
Tengeri máj.	7.04	7.04	7.13	7.36	7.35	— —.01

Magánczégből — részvénytársaság. Mendel Lázár Fiai tordai sörfőzde, szesznyakkereskedő és likörgyáros cég legutóbb részvénytársasággá alakult át „Mendel sörfőzde és kereskedelmi részvénytársaság” czim alatt. A társaság alaptőkéje 750.000 korona, amely 1500 darab 500 koronás névre szóló részvényre oszlik. A társaság megalakulását már a tordai törvényszék is feljegyezte.

Magyar iparcikkék kivitele. A kereskedelmi kormány erkölcsi és anyagi támogatásával a Magyarországi Utazók Egyesülete Délországra, Törökországra európai és ázsiai részeibe, Romániába, Bulgáriába, Szerbiába, Görögországra, Montenegróba és Egyiptomba egy kereskedelmi utazót, egy szakavatott, kipróbált erőt, aki ez országokat már évek óta utazza be, küld ki üzleti összeköttetések létesítése céljából, de különösen avégből, hogy a magyar iparcikkéknek piacot szerezzen és biztosítson. Az emli-

tett országokba való kivitel iránt érdeklődő Iparvállalatoknak és kereskedőknek a Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete — Arany János-utca 29. — készséggel nyújt minden irányban felvilágosítást.

A bank-kartell ellen. Az aradi kereskedelmi és iparkamara Reinhardt Gyula alelnök vezetésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy sürgős felterjesztést intéz a kormányhoz, hogy igyekezzen a bank-kartell létrejöttét megakadályozni és ha a kartell mégis létrejönne, a fővárosi pénzügyintézetektől vonja meg az állami betéteket és helyezze el azokat vidéki pénzügyintézeteknél. A postatakarék-pénztárnál vezesse be a váltólezárszámítást, továbbá a földhitelintézetnek váltótárczáját a vidéki pénzügyintézetektől szereztesse be. A határozatot pártolás végett megküldik az összes vidéki kamaráknak. Utasították a kamara elnökséget, hogy a kartell létrejötte esetén a területen levő összes pénzügyintézeteket hívja össze a követendő eljárás megbeszélésére.

Az új bortörvény-javaslat. Emittettük már, hogy Darányi földművelésügyi miniszter legközelebb betejeszti a Ház elé az új bortörvény-javaslatot, melyet borkereskedők ellenzik a javaslatot. A Magyar Szőlő- és Erdészeti Egyesület álló szaktanácskozománnyal is letárgyalta. Legutóbb felmerült az a hír, hogy a gazdák Egyesülete ez okból megkereste az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet, hogy a gazdátársadalmi testületeket kérje föl a javaslat mellett való állásfoglalásra. Az O. M. G. E. felkérés folytán most valamennyi gazdasági egyesülethez felszólítást intézett annak érdekében, hogy azok felterjesztésben kerjék a földművelésügyi minisztert, miszerint a bortörvényjavaslatot eredeti és az ankét által ma letárgyalta alakjában a nyári szünet után közvetlenül terjessze a parlament elé. Az átirat szerint a javaslatnak mielőbb törvénynyé válásához a magyar borkereskedők nagy érdekei fűződnek. Ami pedig a törvény részleteit illeti, az új kiegyezési törvény értelmében Magyarország legalább is oly szigorú bortörvényt köteles alkotni, mint aminő az osztrák bortörvény.

A zsolnai cementszárny főtélepe — Budapest. A Zsolnai Cement- és Mészgyár Részvénytársaság 1901-ben alakult meg 350.000 korona alaptőkével és főtélepe — Zsolnán volt, míg gyártelepe Litvamezőn. A társaság legutóbbi közgyűlése azonban elhatározta, hogy a főtélepet Budapestre helyezi át és zsolnai főtélepet megszünteti. Ezt most már keresztül is vitték, mert a budapesti törvényszék tudomásul vette a „Zsolna főtélep” megszüntetését, illetőleg a cég székhelyének Budapestre történt áttételét bejegyezte.

Vegyészeti gyárosok ülése. A Magyar Vegyészeti Gyárosok Országos Egyesülete tegnap Rechtenitz Béla alelnök elnöklétével értekezletet tartott a munkásbiztosítás új ügykezelési rendje tárgyában. A budapesti munkásbiztosító-pénztár képviselőjében Kiss Adolf igazgató és Saly Endre jelentek meg az értekezleten. Az elnök kérésére Kiss Adolf igazgató tüzetesen ismertette az üzemek és alkalmazottak, valamint a balesetek bejelentésére vonatkozó új rendelkezések egész komplexumát. Az egyesület által is figyelemzett összes tagjait, hogy az üzembejelentéseket e hó 15-éig, az alkalmazottak bejelentéseit pedig e hó 31-éig kell teljesíteni.

Az Andrássy-emlék építője. Istmeretes, hogy az országos vízügyi bizottság elhatározta, hogy a tiszadobi határban faragott köből Andrássy-emléket állít fel. Ennek megépítésére kiírták a pályázatot s mint a legkedvezőbb ajánlattevő: Weisinger György budapesti köifaragó-mester lett megbízva az emlékek elkészítésével. 11.000 koronáért építi meg az emléket, de ezenkívül az alapozásért még külön 13 koronát kap köbméterenkint.

A temesvári-varjasi vasút megnyitása. A délvidéki vasúti hálózat egyik legfontosabb vonalát, a temesvári-varjasi vasutat, most adták át a közforgalomnak. Az új vonal Temesvár-Józsefváros állomásából indul ki s több népes és nagykiterjedésű községet érintve, csatlakozik a valkányi-varjasi vasútvonal Varjas állomásához. Az egységes kezelés biztosítása, a fontos kulturális és közgazdasági érdekek, valamint a forgalom könnyű lebonyolítása arra bírta a temesvári-varjasi h. é. vasutak üzemeltető államvasutakat, hogy az új vonalat a valkányi-varjasi vonallal egységessé téve, a forgalmat Temesvártól Varjason át egész Valkányig közlekedő vonatok-

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Szasználata valódi Aldás gyomorbajocoknak és szeszszorulásban szenvedőknek

Igmándi

keserűvíz

Az e rontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

kal bonyol
községek,
szes állom
meszárral,
galmu hely
Temesvárt
Torontát
új vasuta
építette.

Az Os
vetkezze
(—33,380.0
(+1,335.00
(—37,708.0
(+854.000)
55,121.000

Az am
(—615.000)
bankkésze
29,998.000
48,832.000
(—4,768.000

Afrán
3.-66,350.00
914,550.000
(—187,670.
28,776.000)
kincstár k
előlegek 5
mitóási jö
forgalom

A prá
Magyar E
nyí Endr
mét a kiá
zéseinek t
Bossányi
külön jelen

Takar
tették köz
ket, melye
nagy rész
lehet, az
zet, mind
padék, ell
Kedvezőt
ból és Stá
ból. A föl
takarmány
kosságána
sen a tak
dig nálunk
jó eleve f
mét arra.
tése által
Ausztriá

Árlejt
árlejtést
sleges ruli
dapesti F
meg is bi
értékű sz
rásbíroság
Kallós és
159.017 k

ház-épület
rői mene
adására,
zárólagos
Franklin-
ndért kap
volt a nap
hadapródi
tással a
r.-t. bizat

Az El
gyar Ált
havában
tási ajánl
biztosítási
lett elinté
rona töké
jesztve é
lett kiállít
zett halál
tökéről sz
31-ével 4
1,437.974
életbiztos
111,471.25
Életbiztos
korona le
1857.) az
összes h
473,589.39

kal bonyolítsa le. E révén tehát Varjas és Perjámos községek, valamint a valkány-varjasi vonal összes állomásai közvetlen összeköttetést nyernek Temesvárral, ami az új vasutvonalat a legelénkebb formájú helyi érdekű vonalak sorába emeli. Az új vonal Temesvárt és vidékét közvetlen összeköttetésbe hozza Torontól és Temes vármegyék északi részeivel. Az új vasutat Pállós Armin fővárosi építési vállalkozó építette.

Az Osztrák-Magyar Bank állása e hó 7-én a következő volt: Bankjegyforgalom 1.849.520.000 (—33.380.000) korona, érczkészlet 1.504.641.000 (+1.335.000) korona, leszámítolási tárcza 503.284.000 (—37.708.000) korona, lombardkölcsonök 73.693.000 (+854.000) korona, adómentes bankjegytartalék 55.121.000 (+34.715.000) korona.

Az angol bank állása. Össztartalék 26.466.000 (—615.000), bankjegyforgalom 29.751.000 (—225.000), bankkészlet 37.768.000 (—839.000), váltótárcza 29.998.000 (—6.350.000), magánosok követelése 48.832.000 (—2.365.000), kincstár követelése 4.883.000 (—4.768.000), bankjegytartalék 24.876.000 (—632.000).

A francia bank állása. Készpénzkészlet (arany) 3.663.350.000 (+23.138.000), készpénzkészlet (ezüst) 914.550.000 (—3.100.000), váltótárcza 798.789.000 (—187.670.000), bankjegyforgalom 4.823.808.000 (—28.776.000), magán számlán 598.957.000 (—58.694.000), kincstár követelése 131.231.000 (+8.500.000), összes előlegek 556.982.000 (—1.867.000), kamat- és leszámítolási jövedelem 1.785.000 (+688.000). A bankjegyforgalom aránya a készpénzkészlethez 84,60.

A prágai kiállítás tanulmányozása. Az Országos Magyar Kiállítási Központ megbízásából Bossányi Endre a múlt hetet Prágában töltötte. Fő feladatát a kiállítás műszaki berendezéseinek és építkezéseinek tanulmányozására fordította, amelyekről Bossányi az Országos Magyar Kiállítási Központnak külön jelentésben fog beszámolni.

Takarmányhiány Ausztriában. Ausztriában most tették közzé a termésbecslésre vonatkozó jelentéseket, melyekből kiderül, hogy az osztrák tartományok nagy részében az idén takarmányhiány lesz. Jóllehet, az utóbbi napokban lényegesen javult a helyzet, mindazonáltal sok helyen már nem használt a csapadék, ellenben sokat ártott a hőség és a szárazság. Kedvezőtlen hírek érkeztek Bukovinából, Dalmáciából és Stájerországból és Morvaország déli kerületéből. A földművelésügyi kormány elhatározta, hogy a takarmányhiány által leginkább sújtott vidékek lakosságának pénzügyi ad, hogy ily módon enyhítsen a takarmányhiány káros eredményein. Mivel pedig nálunk sincs bőséges takarmánytermés az idén, jó eleve felhívjuk a földművelésügyi miniszter figyelmét arra, hogy takarmánykivitel tilalom életbeléptetése által akadályozza meg a takarmánykivitel Ausztriába.

Árlejtési eredmények. A székesfehérvári tanács árlejtést hirdetett az összes szegényházaiban szükségessé ruhaneműekre. A legkedvezőbb ajánlatot a budapesti Freidiger Mózes és Fiai cég tette, amely meg is bizatott évenként mintegy 39—40.000 korona értékű szállítással. — Ismeretes, hogy Újpesten járásbírói és fogházi épületet építenek. Az építést Kallós és Koch budapesti építészek nyerték el, akik 159.017 koronáért építik meg a járásbírói és fogházi épületet. — A Máv. pályázatot hirdetett a zsebrenyi menetrend-könyvecskéik vállalkozó által való kiadására, valamint ezeknek az állomásokon való kizárólagos elárulási jogra. Ezért a legtöbbet a Franklin-Társulat ígért, amely mindezt 18.000 koronáért kapta meg. — Nagyobb cement-árlejtés is volt a napokban. Ugyanis a nagyváradi honvédtudományegyetem épületéhez szükséges cement-szállítással a budapesti „Walla József” cementárugyár r.-t. bizatott meg 122.152 korona értékben.

Az Első Magyar Biztosító forgalma. Az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál 1908. év június havában 8.031.592 korona tőkéről szóló életbiztosítási ajánlat nyújtott be, melyből 6.963.992 korona biztosítási tőkéről szóló ajánlat kötvény-kiállítás által lett elintézve. 1908. év január elsejétől 47.495.605 korona tőkéről szóló életbiztosítási ajánlat lett beterveztve és 40.401.906 korona tőkéről szóló kötvény lett kiállítva. A folyó év január elseje óta bekövetkezett halálesetek folytán 2.348.460 korona biztosítási tőkéről szóló kár lett bejelentve. Mult év december 31-ével 417.298.409 korona biztosított tőkéről és 1.437.974 korona életjáradékról szóló 119.692 darab életbiztosítási kötvény volt érvényben, amelyre 111.471.258 korona gyűjtött díjtartalék van kimutatva. Életbiztosítási károk címén az 1907. évben 4.140.193 korona lett kifizetve, míg a társaság alapítása óta (1857.) az évenként közzétett kimutatások szerint, az összes biztosítási ágazatban előfordult károkért 473.589.398 korona összeg fizettetett ki.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonatözsde.

A gabonatözsdeiről szóló tudósításunk a közgazdasági rovatban van.

A készáru piacon elkelt:

Buza. Tiszavidéki: 2000 mm. 81 kg. 24.80 korona, 150 mm. 78 kg. 25.60 korona, 100 mm. 78 kg. 25.30 korona, 1000 mm. 78 kg. 24.20 korona, 1000 mm. 78 kg. 24.— korona, 1000 mm. 78 kg. 24.— korona, 250 mm. 77.5 kg. 25.40 korona, 300 mm. 77.5 kg. 25.30 korona, 150 mm. 76.5 kg. 24.90 korona, 100 mm. 76 kg. 25.30 korona, 100 mm. 76 kg. 24.90 korona, 260 mm. 75.5 kg. 24.90 korona.

Fehérmegyei: 100 mm. 78 kg. 25.— korona, 1000 mm. 78 kg. 24.20 korona.

Pestvidéki: 1000 mm. 78 kg. 24.— korona, 2000 mm. 78 kg. 24.— korona, 1000 mm. 78 kg. 24.— korona, 1000 mm. 78 kg. 24.— korona, 1000 mm. 73.6 kg. 22.40 korona.

Hartai: 200 mm. 76.5 kg. 25.30 korona.

Bánsági: 1000 mm. 79 kg. 24.50 korona, 100 mm. 78.5 kg. 24.50 korona, 300 mm. 77 kg. 25.30 korona.

Bácskai: 500 mm. 78 kg. 24.20 korona.

Beeskerei: 500 mm. 80 kg. 24.80 korona, 500 mm. 80 kg. 24.80 korona, 4000 mm. 78 kg. 23.90 korona.

Verbászi: 100 mm. 79 kg. 24.80 korona.

Raktárból: 4500 mm. 77 kg. 25.40 korona, 3000 mm. 77 kg. 25.0 korona, 1000 mm. 76 kg. 24.80 korona.

Új rozs: 1000 mm. 1980 korona, 1000 mm. 19.80 korona, 500 mm. 19.75 korona, 500 mm. 19.60 korona.

Tengeri: 100 mm. 15.30 korona, 100 mm. 15.30 korona.

Zab: 100 mm. 17.30 korona, 100 mm. 16.90 korona.

Új káposztarepcze: 200 mm. 32.30 korona.

Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Buza				
Tiszavidéki	74	23.80—24.20	78	24.80—25.20
"	75	24.10—24.50	79	25.00—25.40
"	76	24.30—24.70	80	—
"	77	24.50—25.00	81	—
Fehérmegyei	74	23.50—23.90	77	24.20—24.70
"	75	23.80—24.20	78	24.50—24.90
"	76	24.00—24.40	79	24.70—25.10
Pestvidéki	74	23.60—24.00	78	24.60—25.00
"	75	23.90—24.30	79	24.80—25.20
"	76	24.10—24.50	80	—
"	77	24.30—24.70	81	—
Bánsági	74	23.70—24.10	78	—
"	75	24.00—24.40	79	—
"	76	24.20—24.60	80	—
"	77	24.40—24.80	81	—
Bácskai	74	23.90—24.30	77	24.30—24.70
"	75	24.00—24.50	78	24.50—25.00
Szerb	74	—	75	—
Rozs I.-rendű uj	—	—	—	19.50—19.70
" közepminőségű uj	—	—	—	19.30—19.50
Arpa takarmány I.-rendű	—	—	—	14.50—14.80
" II.-rendű	—	—	—	14.10—14.50
Köles	—	—	—	11.—12.—
Zab I.-rendű	—	—	—	17.—17.20
" II.-rendű	—	—	—	16.40—16.80
Tengeri belföldi uj	—	—	—	14.70—14.90
Repcze: káposztarepcze	—	—	—	—

A határidőpiacon kötött:

Délitölt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint): Buza 1908. októberre 11.43, 11.49, 11.50, 11.43, 11.33, 11.40.

Rozs 1908. októberre 9.65, 9.71, 9.63, 9.56, 9.64, 9.61.

Zab 1908. októberre 8.55, 8.37, 9.44, Tengeri júliusra 7.50, 7.48, 7.52.

Tengeri 1909 májusra 7.46, 7.51, 7.36, 7.41.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

októberi buza	11.35—11.36
októberi rozs	9.52—9.53
októberi zab	8.43—8.44
júliusi tengeri	7.39—7.40
1909 májusi tengeri	7.35—7.36

Budapesti gabonaforgalom.

1908. július 7-től július 8-ig.

	Erkezett	Elszállított
Buza	6287	—
Rozs	89	—
Arpa	310	—
Zab	1405	—
Tengeri	6535	1213
Liszt	10	12939
Korpa	—	2432

Értéktözsde.

Minden buzdítás hiányában ma a tőzsdén nagyon csendes volt a forgalom. Az előfordult kötések tartott árfolyamok mellett történtek s ma teljesen elmaradtak a különben némi élénkséget hozó bécsi vásárlások. A helyi piac szintén nagyon csekély forgalmat tüntet fel, kötés csak a Magyar általános takarékpénztár, a Hadfelszerelési és a Városi vasuti részvényekben fordult elő. A járadékpiacz hasonlóképpen teljesen változatlan. A többi befektetési értékekből ma néhány kötés volt egyes záloglevél-czimletekben. A valutapiaczon ma némileg magasabb árfolyamokat jegyeztek. Az Osztrák hitel 720-ról 720.75-re, a Magyar hitel 738-ról 739-re, az államvasut 693.75-ről 695.50-re javult. Forgalomba került továbbá: Leszámitoló bank 468.10 koronán, Rima 553.50—554.— koronán, Városi villamos vasut 262.50 koronán, Közuti 536—537 koronán, Drasche 452.— koronán, Egyesült fővárosi takarékpénztár 2120.— koronán, Salgó 572 koronán.

Flötözsde.

Előtözsde barátságos.

Kötettek: Osztrák hitelrészvény 620.25. Magyar hitelrészvény 738.—. Osztrák-magyar államvasut 693.75—695.—. Rimamurányi vasmű 553.50—554.—.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde javult.

Kötött: Osztrák hitelrészvény 620.75. Magyar hitelrészvény 739.——739.75. Osztrák-magyar államvasut —.—.—. Déli vasut 119.—119.50. Rimamurányi vasmű 553.75 554.50 Közuti vaspálya 537.— Városi villamos vasut 261.50—262.50. Magyar általános takarékpénztár 585.—. Magyar hadfelszerelési gyár r. t. 222.—224.—.

Utőtözsde.

Az utőtözsde teljesen üzletlen volt. Kötés nem fordult elő.

BÉCSI GARONATÖZSDE.

Bécs, július 9. (Az Egyetértés eredeti távirata.)

Az emelkedő ármozgalmak buzában, rozszban és tenzeriben ma is előhaladást tüz s e cikknek ismét 10 fillérrel drágultak. Az irányzat további megszilárdulását a szárazság okozta. Magyarországról is nagy esőhiányt jelentettek, hozzájárult ehhez, hogy az Egyesült-Államok mezőgazdasági hivatala hirt adott a buza állásának júniusban történt rosszabbodásáról, aminek következtében a buza aratási eredményét 660 millió bushelre becsülik, holott a múlt hónap elején 688 millió bushelt reméltek. Ez a várható buzaarítás még mindig 25 millió bushellel nagyobb, mint volt tavaly hasonló időszakban. Az Oroszországból érkezett jelentések is okot adtak az irányzat megszilárdulására. Az áremelkedésekkel szemben a konzum az itteni tőzsdén tartózkodóknak viselkedett, a kínálat is csekély volt s így az üzlet előkeretek között maradt. Csak elvétve fordult elő némi kötés, így például új rozsért prompt szállításra, még pedig elsőrendű tótfelvidéki áruért 10.50—10.60 koronát fizettek Bécsből. Zab ára változatlan maradt.

Jegyezett buza: tiszavidéki 13.20—13.55 korona, mosoni —.—.— korona, tótfelvidéki 12.80 13.25 kor., déli vasuti 12.70—13.20 korona, marchfeldi 12.65 12.95.

Új-rozs: tótfelvidéki 10.30—10.60 korona, csepeli 10.30 10.55 kor., pestmegyei 10.40—10.65, déli vasut 10.30 10.50 korona, különféle magyar 10.25—10.45 kor., osztrák 10.30—10.55 korona.

Arpa: morvaországi 7.25 7.60 kor., marchfeldi —.—.— kor., bécsvidéki —.—.— kor., tótfelvidéki —.—.— kor., csepeli —.—.—, győri —.—.— kor., déli vasuti —.—.— kor., tiszavidéki —.—.— korona.

Magyar tengeri: régi 7.80 8.—, új —.—.— —.— korona, cinquantin 8.25—8.70, új —.—.— korona.

Magyar zab: selejtes —.—.— kor., közepes 8.80 9.10 korona, elsőrendű 9.05—9.30 kor., válogatott 9.20 9.50 korona, cseh-morvaországi és alsóausztriai 8.55—8.85 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, július 9. Az üzlet a mai előtözsdeu nem öltött ugyan nagyobb mérvet, de az irányzat, mintán a parlamenti nehézségek eloszlottak, határozottan szilárd volt. A külföldi magasabb jegyzések is jó hatást gyakoroltak a tőzsdére. Alpesi bányá- és prágai vasmű tetemesen javultak. Államvasuti részvény is javult, de nem volt olyan élénk, mint tegnap. Az irányzat a déli tőzsdén is barátságos volt, de csak

vasértékek voltak élénkebbek. Később az üzleti tevékenység kissé megcsappant.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 620.50. Magyar hitel. 740.—, Länderbank —, Allamvasut 695.75 —, Elbavölgyi vasut 447.—, Déli vasut 119.76 —, Alpesi bányatársulat 667.50. Rimamurányi 552.50. Májusi járadék 96.80. Magyar koronajár. 93.—, Orosz érték 96.—, Török sorsjegy 188.50, Német márka 117.60.

1 óraker jegyeztek:

Osztrák hitel 620.25, Magyar hitel 740.—, Länderbank 438.—, Unio-bank 538.—, Allamvasut 695.50, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 119.—, Gőzhajó 1000.—, Alpesi bányarészvény 667.75, Májusi járadék 96.80, Magyar koronajár. 93.—, Török sorsjegy 188.25, Német márka 117.60, Elbavölgyi vasut 447.—, Rimamurányi 552.—, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, július 9. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2 százalékos papír-járadék 96.85, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.90, 1860-as sorsjegy 152.—, Osztrák hitelsorsjegy 472.—, Angol osztrák bankrészvény 295.25, Bécsi Bankverein 517.90 Osztrák-magyar bank 1750.—, Déli vasut 118.50 Dunagőzhajózási társ. 995.—, Dohány rész. 428.—, Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.58 Osztr. Lloyd 402.—, 4-2 sz. ezüst. jár. 96.80—95.—, Osztr. koronajár. 96.95, 1864-es sorsjegy 261.—, Osztrák hitelintézeti részvény 618.75, Union-Bank 539.—, Osztrák Länderbank 438.—, Osztrák-magyar államvasut 695.—, Elbavölgyi vasut 445.—, Alpesi részvény 667.50, 20 frankos 19.08, Londoni váltóár 239.72 Lipótkohó 404.—, Töröksorsjegy 187.25. Csendes.

Bécs, július 9. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 111.05. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 142.10, Magyar hitelbank részvény 737.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 466.—, Rimamurányi 552.50, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 401.—, Magyar koronajár. 92.95, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 93.05, Magyar nyer.-k. sorsjegy 185.—, Kassa-Oderbergi vasut részvény —, Magyar jelzalogbank 428.—, Magyar keresk. bank —.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE

Berlin, július 9. (Tőzsdei jelentés.) A kedvező new-yorki jelentések ma is jó hatást gyakoroltak az általános irányzatra. Bányáértékek részben 1½%-on túl emelkedtek, míg amerikai vasutak ¾%-ig terjedő emelkedést értek el és osztrák értékek Bécsre szintén emelkedtek. Bankértékekben szűk keretek között mozgott az üzlet. Osztrák hitelrészvények csekélységgel magasabban jegyeztek. Járadékok ma is szilárdak voltak. Zárlatkor nagyban realizáltak, miáltal az árfolyamok, különösen a bányáértékekéi, ismét lemorzsolódtak. A készpénzpiac iparértékei valamivel szilárdabb irányzatot követtek. Napipénz 2½%, magánleszámítási kamatláb 2¼%.

Zárlatkor jegyeztetik: 4-2 százalékos papírjárdék —, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 98.50, osztrák hitelrészvény 194.60, Déli vasut 23.—, orosz bankjegyek 214.40, 4 százalékos új orosz kölcson 78.50, Disconto Commandit 171.50, Dinamitruszt —, Harpeni 197.70, Unifikált török járadék 95.80, 4-2 százalékos ezüst-járadék 97.—, 4 százalékos magyar aranyjárdék —, Magyar koronajárdék —, Osztrák-magyar államvasut 148.60, Bécsi váltóár 84.95, Olasz járadék —, Alt. villamossági Edison 219.20, Gelsenkircheni 218.50, Laurakohó 204.20, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) július 9. 4-2 százalékos papírjárdék 99.50, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 98.60, 4 százalékos magyar aranyjárdék 93.40, Osztrák hitelintézeti részvény 134.70, Osztrák-magyar államvasut 148.50, északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 20.76, Bécsi Bankverein 199.60, Villamos részvény 145.—, 3 százalékos magyar aranykölcson 78.20, 4-2 százalékos ezüstjárdék 99.10, Osztrák koronajárdék —, Magyar koronajárdék 92.95, Osztrák-magyar bank 125.—, Déli vasut részvény 22.90, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.92, Párisi váltóár 81.15, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény —, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat.) július 9. 4-2 százalékos ezüstjárdék 98.90, 1860. sorsjegy 152.—, Déli vasut 22.90, 4 százalékos aranyjárdék 98.20, Osztrák hitelrészvény 194.30, Osztrák-magyar államvasut 148.50, Olasz járadék 103.90, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 93.30, Nyugodt.

London, július 9. Angol consol 87^s.

Páris, július 9. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 95.55, Osztr. aranyjárdék 98.75, Magyar

aranyjárdék 93.75, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 500.—, 4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 299.—, 5 százalékos marokkói járadék 505.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék —, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 92.—, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.27, 5 sz. Orosz kincstári utalvány 1904. 509.—, 4 sz. Szerb járadék 1907.—, 4 százalékos spanyol járadék 96.40, 4 százalékos unifikált török jár. 96.95, Török sorsjegy 179.25, Török dohányrészvénye 454.—, Osztrák földhitelintézet 11.15, Osztr. Länderbank 467.—, Magyar Jelzalogbank —, Banque de Paris 1444, Banque Ottomane 708.—, Osztr. magyar államvasut 740.—, Déli vasut 124.—, Meridional vasut —, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 538.—, Rio Tinto 16.28, Sucrerie d'Egypte 26.—, Tula 238.—, Thomson Houston —, Uríkányi köszén 149, Chartered 20.50, De Beers 264.50, East Rand 102.50, Jagersfontein 86.50, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 50.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.87, Váltó német piacokra (rövid) 123.25, Váltó Bécsre (rövid) 104.75, Váltó Belgiumra (rövid) ⁵/₁₆, Olasz aranyváltó (rövid) ¹/₁₆, Váltó Svájcra (rövid) pari. Csek Londonra 251.15, Magánkamatláb ¹⁵/₁₆, Nyugodt.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vágómarhavásár.

Budapest, július 9. (Braun József és fia jelentése az „Egyetértés” részére.) Felhajtott: 2822 darab Vágómarha és pedig 1634 darab magyar és tarka ökör, 66 darab magyar és tarka tehén, 13 darab bosnyák ökör, 70 darab bosnyák tehén, 168 darab magyar és tarka bika, — darab bosnyák bika, 90 darab magyar bivaly és — darab bosnyák bivaly.

Következő árak jegyeztettek métermázsánként élősúlyban levonás nélkül:

Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 66.—72.— koronáig, kivételesen —75.— koronáig, középminőségű 56.—64.— koronáig, silány minőségű 46.—54.— K.-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 72—86 koronáig, kivételesen 88 K, középminőségű 60—70 koronáig, silány 46.—58.— koronáig. Magyar paraszt ökör legjobb minőségű 54.—62.— kor.-ig, középminőségű — kor.-ig, silány 42.—52.— koronáig. Magyar tehén legjobb minőségű 44.—60.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig, Tarka tehén legjobb minőségű 44.—70.— koronáig, kivételesen 76.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Bika legjobb minőségű 58.—70.— koronáig, kivételesen 74.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőség 46.—56.— koronáig. Bivaly legjobb minőségű 32.—44.— koronáig, kivételesen 50.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Kicsontozni való marha 30.—40.— koronáig. Boszniai ökör legjobb minőségű — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Növendékmарha 42.—60.— koronáig. Mind 100 kilónként élősúlyban.

A felhajtás mintegy 600 drbbal nagyobb volt a múlt hetinél, miután a szükséglet még mindig igen gyenge, az irányzat lanyha volt, s az árak ismét hanyatlottak; gyenge minőségek és goromba mustarokkók még potom áron is nehezen voltak eladhatók.

Sertéskonzumvásár.

Budapest, július 9. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 245 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás 99 drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 952 darab sertés, 46 darab süldő, — darab malacz, összesen 1296 darab sertés, 46 darab süldő — darab malacz. Eladatott 817 darab sertés, 31 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 479 drb sertés, 15 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirtsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsúlyban 107—110 fillér, ételsúlylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig, 96—102 fillér, ételsúlylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — 110 fillérig, ételsúlylevonással 128—134 fillérig; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsúlylevonással 128—138 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsúlylevonással 130—138 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140—300 kgr.-ig —137 fillérig, ételsúlylevonással — fillérig. Belföldi süldő 110—120 fillérig, horvát süldő — fillér

Maiacz — fillérig. — (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élősúlyban értendők.) A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, július 9-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felül súlyban) 127—129 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 129—131 fillér Könnyű (páronként 250 kgr.-ig) 133—137 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül súlyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) — fillérig.

Sertéslétszám 1908. évi július 6. napján volt készlet 38719 drb., 1908. július hó 7-én felhajtott 294 darab, 1908. július 7-én elszállított 279 darab, 1908 július 8. napjára maradt készletben 38734 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: kellemes.

Bécsi szurómarhavásár.

Bécs, július 9-én. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai vásárra fölhoztak: 4414 darab borjut, 1950 darab fiatal sertést, 1237 levágott sertést, 136 darab levágott juhot, — darab élő juhot, 127 darab bárányt.

Eladási árak kilogrammonként: Levágott borju 69—89 fillér; elsőrendű 90—124 fillér; legeleje 126—132 fillér; élő borju 82—88 fillér; hizott hussertés 92—124 fillér; hizott sertés — fillér; levágott nehéz sertés I. rendű 116—136 fillér; II. rendű — fillér; könnyű sertés 138—140 fillér; elsőrendű süldő 116—136 fillér; levágott juh 84—104 fillér; bárány 28—36 korona bárány elsőrendű — korona páronként.

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, július 9. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 704 darab élő borju (közte 31 rugott) Fizettek: elsőrendű élő borjukért 66—72 fillért, kivételesen 74—76 fill., középminőségű élő borjukért 56—64 fillért, silány és rugott borjukért 40—54 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat lanyha volt, az árak 3—4 fillérrel kgr.-kint csökkentek.

Heti lóvásár.

Budapest, július 9. (Hiv. tud.) A Tattersallban ma tartott heti lóvásárra felhajtottak 389 darab I., 567 darab II. oszt. Összesen 956 darab lovat. Elkelt 437 darab ló. A székesfőváros megvevett 75 darab vágólovat 82—155 korona közötti váltakozó áron.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektroterapeutikai és Röntgen-Intézete. Elektronmágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102—39.

Gyógyítésmódszerek:

Elektromágneses gyógyítás.

Röntgen sugarakkal való kezelés.

Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).

Kék fényvel való kezelés.

Villamos hőfürdők (Elektrotherm).

Villamos fényfürdők.

Villamos masszázs (Vibratio).

Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.

Villamos vízfürdők.

Szénsavas fürdők.

Főbb javallatok:

Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).

— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig.

Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus

Idégyengességi állapotok

Almatlanság.

Műdésék (Paralysis).

Idegfájdalmak, Idegzsábák (Neuralgiák, Ischias).

Gerincvelősróvadás (Tabes).

Szívbetegségek.

Véredényelmeszesedés.

Köszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbetegségek).

Székrekedés.

Anyagcserebajok. (Elhízás, ozukorbetegség, vérszegénység).

Bőrbojok. Bőrvészkeletés.

Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszág.)

Aranyeres csomók.

Fodrászoknál az urak

miért követelik, hogy borotválkozás után valódi DIANA-SÓSBORSZESZ-szel fecskendezzék arcukat, vagy fejbőrüket bedörzsöljék, vagy hajukat megnedvesítsék?

- Mert mindenkinek többé-kevésbé ég az arca a borotválkozástól, ami rögtön elmúlik, sőt lehűti a tüzségét a bőrnek, ha borotválkozás után Diana-sósborszesz-szel bespricceltetjük.
- Mert nagyon gyakori, hogy borbélyoknál bőrbetegséget kapunk, ami teljesen ki van zárva, ha borotválkozás után Diana-sósborszesz-szel fecskendeztetjük arcunkat.
- Mert nem kaphat senki pattanást, ha arcát vagy nyakát borotválkozás után Diana-sósborszesz-szel beteccskendeztetjük.
- Mert hajhullása vagy korpa képződése nem lesz, ha fodrása Diana-sósborszeszt használ.
- Mert a haj őszülése megakadályozható, ha Diana-sósborszesz-szel dörzsöli haját.
- Mert kopaszfejű egyéneknél is erősíti hathatósan a fejbőrt és roppant kellemesen hűsíti az egész fejet, miáltal az embert frissíti.
- Mert meleg napokon a Diana-sósborszesz fejbédörzölés új munkakedvet önt a kifáradt egyéneknek.

A Dianarsósborszesz bevásárlásánál csak arra kell vigyázni, hogy minden üveg sárga burkolatu papirban van forgalomban, amely papíron kívül látható már e két szó:

DIANA-sósborszesz.

Postán szétküldi az egyedüli készítő:

Erényi Béla

DIANA-gyógyszertára

Budapest Károly-körút 5. sz.

Egy eredeti üveg ára 20 k.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése. 1908. július 9-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap szórványosan — leginkább az északi részekben — fordult elő kevés csapadék. A hőmérséklet egy-két fokot a normális alatt maradt; maximuma: Orsován 29 C°, minimuma: Rajeczfürdőn 7 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára

Meleg idő várható, helyenkint zivataros esőkkel.

Allomás	Legnagyobb hőmérséklet Celsius skálán	A hőmérséklet csökkenése	Szélirány és ereje	Kelhőzet	Csapadék mm	Hőmérséklet mín.
A. Szatmár	20.5	14.7	NE	8	4	11
Ungvár	19.5	14.6	NE	1	ny	13
Kősmárk	19.4	14.6	S	1	1	15
Kosmona	19.7	10.0	S	1	1	15
Bjvalla	18.8	18.8	SW	1	2	14
Budapest	18.0	20.3	NW	1	2	14
Udony	18.0	18.0	SE	1	0	13
Köszvény	18.0	18.0	SE	1	0	13
Pécs	17.7	17.7	NW	1	1	13
Zágráb	17.7	17.7	NW	1	1	13
Küme	17.7	17.7	NW	1	1	13
Szeged	17.7	17.7	NW	1	1	13
Pomogy	17.7	17.7	NW	1	1	13
Nagyvárad	17.7	17.7	NW	1	1	13
Kolozsvár	17.7	17.7	NW	1	1	13
Nagyszombat	17.7	17.7	NW	1	1	13
Szatmár	17.7	17.7	NW	1	1	13
Bécs	17.7	17.7	NW	1	1	13
Arvavár	17.7	17.7	NW	1	1	13
Solnocsbánya	17.7	17.7	NW	1	1	13
Komárom	17.7	17.7	NW	1	1	13
Magyar-Ovár	17.7	17.7	NW	1	1	13
Sopron	17.7	17.7	NW	1	1	13
Keszthely	17.7	17.7	NW	1	1	13
Békéscsaba	17.7	17.7	NW	1	1	13
Doboz	17.7	17.7	NW	1	1	13
Köcskémény	17.7	17.7	NW	1	1	13
Óroszlány	17.7	17.7	NW	1	1	13
Arad	17.7	17.7	NW	1	1	13
Zombolya	17.7	17.7	NW	1	1	13
Voronec	17.7	17.7	NW	1	1	13
Orsova	17.7	17.7	NW	1	1	13

VIZALLAS.

m é t e r		m é t e r	
jul. 8. jul. 9.		jul. 8. jul. 9.	
Ión	Bárding 1.48 1.88	Tizza	M.-Szeged 0.18 0.04
Uua	Passau 2.05 1.99		Tekeháza 0.17 0.93
	Linz 0.55 0.90		V.-Namény 0.48 0.63
	Bécs 0.71 0.71		Tokai 0.40 0.40
	Pozsony 1.15 1.07		Tiszafüred 0.50 0.49
	Komárom 1.54 1.50		Szolnok 1.15 1.16
	Budapest 1.07 1.05		Szeged 0.57 0.60
	Paks 2.01 1.91		T.-Bocsa 0.10 0.16
	Mohács 2.86 2.57		Titel 1.58 0.1
	Gombos 1.93 1.81	Ondava	Hoór 0.99 1.03
	Panceova 0.85 0.77		Bárfa 0.55 0.69
	Orsova 1.57 1.50		Bedrog 0.40 0.81
Horva	Morvafalu 0.17 0.10		Sajó 1.81 1.25
Vág	Zaolna 0.38 0.28		Hernád 0.18 0.17
	Trencsén 0.15 0.15		H.-Németi 0.21 0.84
	Szered 0.50 0.50		Berettyó 0.28 0.35
Itáka	Szt.-Gothárd 0.10 0.46	Körös	Csicsa 0.10 0.41
	Sárvár 0.10 0.18		N.-Várad 0.34 0.34
	Győr 1.82 1.78		Belényes 0.17 0.17
Dráva	Varasd 1.80 1.01		Tonka 0.25 0.25
	Zákány 0.15 0.15		Gurahona 0.60 0.62
	Bárc 0.31 0.16		Borosjenő 0.46 0.52
	Eszék 1.26 1.19		Békes 0.53 0.58
Hura	M.-Szerdah. 0.48 0.48		Gyoma 0.46 0.46
Száva	Zágráb 0.18 0.18	Háros	Gy.-Fehérvár 0.04 0.04
	Sziget 0.88 0.87		Branyicska 0.04 0.04
	Mitrovicza 1.04 1.02		Soborján 0.04 0.04
Szamos	Décs 0.46 0.52		Arad 1.84 1.84
	Szatmár 0.04 0.04		Makó 0.80 0.83
Kraszna	N.-Majtény 0.40 0.44	Temes	K.-Kostély 0.18 0.20
Latorosza	Munkács 0.28 0.10	Béga	Kiszáló 0.49 0.88
Laborea	Homonna 0.22 0.25		Tomosvári 0.89 0.82
Uuz	Pozrecsny 0.04 0.04		Bocskereki 0.80 0.84

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 9.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Pintér György váci járásbírósg telegkönyvvezetőt, jelenlegi alkalmazása helyén, a IX. fizetési osztályba sorozott telegkönyvvezetővé, Kovalcsik József beregszászi törvényszéki díjnokot a szerencsi járásbírósgához irnokká; a fiunei és magyar-horvát tengerparti kormányzó, mint a tengerészeti hatóság elnöke Arnold Jenő gépészt a X. fizetési osztály 3. fizetési fokozatába gépészsé; a nagyváradi főügyész Vékey Barna gyulai ügyészségi irnokot, mostani alkalmaztatása helyén, irodatízté; a nyitrai pénzügyigazgatóság Rédeky Imrét a nyitrai adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Pongrácz Olivér nagyszabonyi törvényszéki és Wagner János szentagotai járásbírósgai telegkönyvvezetőket kölcsönösen áthelyezte.

Alapszabály-látamozások. A belügyminiszter a Bácsfaluasi Első Keresztény Temetkezési Egylet és a Pozsonyi Gazdasági Kör alapszabályait látamozta.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Schönstein Miksa komáromi illetőségű dugarcsai lakos, valamint Miklós, László, Kálmán és Magda nevű kiskoru gyermekei családi nevének Zomborra, Schwarz Sándor budapesti illetőségű ugyanottani lakos saját, valamint kiskoru gyermekei Schwarz Zoltán és Schwarz Imre családi nevének Szántóra és Niki János Szt. Ferencz-réti szerzetes, budapesti lakos családi nevének Neszmélyre kért átvitotztatását megengedte

Pályázatok. A nagyváradi postaigazgatósághoz a Szilágy vármegyei Zoványban betöltendő postamesteri állásra augusztus 7-ig; — a tordai pénzügyigazgatósághoz a topánfalvi adóhivatalnál betöltendő pénztárnoki állásra két hét alatt; — a kassai posta- és távirdaigazgatósághoz a Zemplén vármegyei Gesztelyen betöltendő postamesteri állásra július 24-ig; — a kassai posta- és távirdaigazgatósághoz a Bereg vármegyei Beregsommon betöltendő postamesteri állásra július 24-ig; — a budapest-vidéki pénzügyigazgatóságához a monori adóhivatalnál betöltendő adótisztai állásra két hét alatt lehet benyújtani a pályázati kérvényeket.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: FAJOR MATYÁS

Dr. MITZGER

h. neves szakintézet
Budapest, Andrássy-út 51. I. emelet.

Ideg-, nemi-

bőr-, vérbetegségek, bñjakóros (siphilis) betegségek, fertőzések utóbajai és férfii gyengeségi állapotok, impotentia gyökereit gyógyításra. Tapasztalt biztos és gyors eredmények folytán a tisztelt díj teljes gyógyulás után fizethető.

BIZTOS

gyógyulást keresőknek

mind bármily nemi betegségben szenvednek,

mint hűgyes és hólyagbajok, hűgyescsőszűkület, vizelet zavara, éjjeli magömlések, sokok és bujakóros bántalmak (syphilis), az önterítőzések utóbajait, ideg- és kórak, korai férfierő elgyengülés, bármily bñkítések stb. nőknél ismertültség, méh bajok, alapos, gyors /s gyökereket gyógyításra szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógymodorjánál fogva legjobban ajánljuk

Dr. GARAI ANTAL

v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírv és a legregibb, 82 éve fennálló rendelői intézetét

Budapest, VI. ker., Andrássy-út 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült hűgyes és hólyag bajok vizsgálatára vilamos hűgyesbűrtör segélyével. Vidékiek levelekre kimoró választ és szakértői tanácsot nyújtok, gyógyszeréről gondoskodva lesz. Titoktartás biztosított.

Nőknek külön váróterem.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. csendorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít hűgyesbűrtör, hólyagbaj, sepeket, bujakórt (syphilis), bőrbajokat, elgyengült férfierő, idősebbeknél is, önterítőzések és annak utóbajait, ideg- és hágerincbaj, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 8-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2.

Levelekre választ, gyógyszeréről gondoskodik.

Levél útján is biztos gyógyulást.

Titkos betegségek

biztos és lelkiismeretes meggyógyítására ériani tapasztalata folytán legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvos tudor spozitálást.

Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a nemi szervek, hevony vagy idült humort, vizelet nehézségeket, hólyagbaj, fokélyeket, syphilis, ideg- és hágerincbaj és bármily női betegségeket.

Budapest, IV., Károly-körút 10. I. emelet.

Rendel d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.

Vidékieket levél útján is biztos eredménnyel gyógykozol és gyógyszeréről is gondoskodik. — Nőknek külön váróterem, külön kijáratt.

Buza	Kilós	100 kilogramm ára		Kilós	100 kilogramm ára	
		1917	1918		1917	1918
Magyarországi	75	24.30	24.70	5.20	26.00	
"	78	24.50	24.90			
"	77	24.70	25.10			
"	76	24.40	24.80			
fehérmegyesi	75	24.20	24.60	24.90	25.30	
"	78	24.50	24.90			
"	77	24.70	25.10			
"	76	24.40	24.80			
pestvidéki	75	24.10	24.50	25.40	25.80	
"	78	24.40	24.80			
"	77	24.60	25.00			
"	76	24.30	24.70			
bánási	75	24.00	24.40			
"	78	24.30	24.70			
"	77	24.50	24.90			
"	76	24.20	24.60			
bácskai	75	24.00	24.40			
"	78	24.30	24.70			
"	77	24.50	24.90			
"	76	24.20	24.60			

Egyéb gabonaneműek	Kilós	100 kilogramm ára	
		1917	1918
Rozs elsőrendű		19.90	20.10
" elsőrendű		19.70	19.90
" közelműveltségű		19.50	19.70
Arpa fakarmány, elsőrendű		14.90	15.20
" fakarmány, másodrendű		14.50	14.80
Zab elsőrendű		17.10	17.30
" közelműveltségű		16.50	16.80
Tengeri magyar		15.10	15.3
Repce káposztarepcse			

Burgonya	Fehér	Sárga	Koronától-koronáig	
			Kilós	100 kg
Dunántúli				
Felsőmagyarországi				
Nyírségi				
Érdéyi				
Bánási				
Pesti				

Különböző termények	Faj	Koronánként	
		Kilós	100 kg
dunántúli	budapesti	182	138
vidéki	vidéki		
szalonai	prima, légerszártott vidéki	109	110
"	városi légerszártott 4 drbos	117	118
"	8 drbos		
szilva készlet	boszniai, 1907. évi usance-min.		
"	1907. " " 100		
"	1907. " " 88		
"	szerbiai, 1907. " usance-min.		
"	1907. " " 100 drbos		
"	1907. " " 85	49	50
szilva készlet	szlavoniai, 1907. " "		
"	szerbiai, 1907. " "	81	31 50
Heremag	lucerna magyar 1907.		
"	vöröspapíros 1907.		
"	közepes 1907.		
"	nagy 1907.		

Allamadosság közkölcsönök		Kilós	100 kg
Magyar aranyáradek	4%	111.17	111.00
koronajáradek	4%	88.95	88.47
koronajáradek	4%	88.95	88.47
All. köl. Vaskapu célj. ar. 6. 80%		75.26	79.31
1870. nyetemény kölc. 100 fr		185.00	190.00
Horv.-szlav. reg.-kár. k. 1. 1/2%		85.25	84.25
M. földterherment. kölv. 4%		84.50	86.75
Horv.-szlav. " " " " " " " "		142.00	148.00
Tiszai szegedi nyer. kölc. 4%		101.00	102.00
Horv.-szlav. jelz. földk. kölv. 4%		99.00	97.40
Konv. osztr. adóm. koronaj. 4%		99.00	97.40
Egyes. osztr. jár. papír. 4 1/2%		99.00	97.40
exulsi 4 1/2%		99.00	97.40
Osztrák aranyáradek	4%	110.50	117.00
koronajáradek	4%	88.95	88.47
All.-sors. 1880. 1000 K 4%		100.25	104.25
1880-ból 20 K 4%		215.00	221.00
1884-ből 200 K		200.00	205.00
1884-ből 100 K		200.00	205.00
Bosz.-berc. orsz. k. 1885. 4%		88.70	89.70
vasúti 1885. 4 1/2%		88.70	89.70
1892. 4 1/2%		88.60	89.60
Bpest. székess.-föv. kölc. 4%		88.60	89.60
Bpest. székess.-föv. kölc. 4%		88.60	89.60
Orosz Államkölcsönj. 4 1/2%		88.60	89.60
Záloglevelek. Elsőbbségek.			
Belvár. t. r. t. 4 1/2%		88.50	89.50
Egyes. f. r. t. 4 1/2%		88.50	89.50
koron. ért. 4 1/2%		88.50	89.50
Kisbirt. orsz. földh. 54 év 5%		101.00	102.50
50/5 évre 5%		101.00	102.50
50/5 évre kor. ért. 4 1/2%		88.25	89.25
M. agrár-jár. b. szőlők. 4 1/2%		88.25	89.25
járadek. v. t. 4 1/2%		88.25	89.25
záloglevél kölc. 4 1/2%		88.25	89.25
M. áll. t. r. t. 50 év 4%		88.25	89.25
65 év 4%		88.25	89.25
Magy. földhitelint. 4 1/2%		88.25	89.25
65 év 4%		88.25	89.25
szab. és talajjav. 4%		88.25	89.25
M. jelz. nitelb. frt.-ban 4 1/2%		88.25	89.25
nyer. kötv. kor. é. 4%		88.25	89.25
60 év kor. é. 4%		88.25	89.25
60 év vt. 110 frt. 4%		88.25	89.25
60 év 100 frank 3 1/2%		88.25	89.25
nyer. kötv. frt. é. 4%		88.25	89.25
osztr. földh. 4%		88.25	89.25
nyer. kötv. kor. é. 4%		88.25	89.25
M. lezárt. p. v. t. 50 év 4%		88.25	89.25
65 év 4%		88.25	89.25
M. t. r. t. közp. jelz. 4 1/2%		88.25	89.25
65 év 4%		88.25	89.25
60 év vt. 110 frt. 4%		88.25	89.25
60 év 100 frank 3 1/2%		88.25	89.25
nyer. kötv. frt. é. 4%		88.25	89.25
osztr. földh. 4%		88.25	89.25
nyer. kötv. kor. é. 4%		88.25	89.25
M. lezárt. p. v. t. 50 év 4%		88.25	89.25
65 év 4%		88.25	89.25
P. hazal. t. r. t. közp. h. v. 4 1/2%		88.25	89.25
65 év 4%		88.25	89.25
100 K. n. e. nyk. t. r. t.		100.00	101.00
Pestü m. keresk. bank 4 1/2%		88.25	89.25
K. é. 4%		88.25	89.25
köz. kötv. vt. 110 frt. 4%		103.75	104.75
köz. kötv. vt. 105 k. 4%		103.75	104.75
Adria tengerhajóz. r. t. 4 1/2%		88.25	89.25
Bpesti közúti vasútja		88.25	89.25
Déli vasút 100 márká ért. 4%		111.00	113.00

Kassa-oderb. v. 1889. frt. é. 4%		Kilós	100 kg
1889 arany márká ért. 4%		88.50	87.50
1891 ezüst frt. ért. 4%		111.80	112.80
1891 arany márká ért. 4%		98.00	97.00
osztrák vonal frt. ért. 4%		111.80	112.80
M. folyam-ig. r. t. k. ért. 4%		98.50	97.50

Bankok részvényei		Kilós	100 kg
Angol-osztrák bank		294.00	296.00
Bucapesti bankkegyesület-r. t.		868.00	870.00
Első magyar iparbank 5%		150.00	152.00
Fiumei hitelbank 5%		150.00	152.00
Bpesti sörös és pénztár-egylet		150.00	152.00
Hazai bank r. t. k. 5%		278.00	273.50
Hermes magy. áll. váltóhitel		880.00	885.00
Magy. agr. és jár. b. r. t. 5%		440.00	441.00
M. áll. hitelbank r. t. k. 5%		719.25	720.00
M. jelzáloghitelb. r. t. k. 5%		429.50	430.00
Magy. kereskedelmi r. t. 5%		568.00	570.00
Magy. k. sz. osztályos r. t. 5%		590.00	592.00
M. lez. és pénzv.-bank 5%		468.50	470.00
Magy. k. sz. osztályos r. t. 5%		975.00	1000.00
M. t. r. t. közp. jelz. b. r. t. 5%		1080.00	1050.00
Magy. teleph. és par. bank		350.00	370.00
Osztrák hitelint. r. t. k. 5%		620.50	621.00
Osztrák-magyar bank 5%		1738.00	1745.00
Pesti m. keresk. bank 5%		3310.00	3320.00
Unionbank 5%		588.00	590.00
Takarékpénztárak			
Belvárosi tak. arkpénztár 5%		589.00	600.00
Budapest-Erzsébetvárosi tak.		184.00	208.00
Budapest-Lipótvárosi bank r. t.		158.00	183.00
Bpesti tak. sz. r. t. k. 5%		416.00	421.00
Egyesült pesti belvárosi t. r. t.		2120.00	2140.00
Magy. áll. takarékpénzt. 5%		595.00	595.00
Magy. orsz. központi takp.		1025.00	1040.00
Pesti hazai első takarékpénzt.		18020.00	18250.00
Biztosító társaságok			
Első magyar áll. biztosító		1700.00	1720.00
Fonctione pesti bizt. int. 5%		265.00	267.00
Magy. jég- és vízrendb. 5%		326.00	328.00
Nemzeti baleset biztosító 5%		210.00	225.00
Pannónia vízrendb. intézet		1175.00	1200.00
Gőzmalmak			
Concordia		175.00	180.00
Első budapesti		1400.00	1425.00
Erzsébeti		320.00	330.00
Lajza		278.00	285.00
Pesti hengermalom		315.00	320.00
Pesti molnarak és szőlők		840.00	865.00
Pesti Viktoria		625.00	635.00
Különböző vállalatok			
Bpesti-ázt.-léricszi tegyágyár		380.00	385.00
Egys. tégl. és cseménygyár 5%		177.00	180.00
Eszakm. egy. közs.-bánya 5%		205.00	207.00
Felsőm. banya és kohóüzem 5%		540.00	555.00
Kőbányai gőztégelygyár		1050.00	1100.00
Kőbányai és tegyágyár		450.00	451.00
Lechner r. k. tegyágyár		147.00	150.00
Magy. asztalt. r. t.		648.00	658.00
Magyar áll. közsönb. r. t. 5%		217.00	220.00
Magyar kerámia gyár 5%		571.00	575.00
Szilgolyári közsönbánya 5%		571.00	575.00

Ujlaki tégl. és mészégető		Kilós	100 kg
Első m. gazdasági gépgyár 5%		287.00	290.00
Danubius-hajógyár 5%		885.00	895.00
Fegyver- és gépgyár r. t. 5%		228.00	234.00
Ganz és társa vasöntő		2800.00	2810.00
Magyar béga fémpapgyár r. t.		964.00	964.00
Nicholson gépgyár részv. társ.		224.00	224.00
Rimamur. vasönt. j. k. 5%		138.75	140.25
Schlick-féle vasöntő		400.00	410.00
Weitzer J. gépgyár r. t.		883.00	883.00
Franklin-társulat		494.00	504.00
Brassócollulose gyár r. t. 4%		805.00	805.00
Bpesti áll. villamosgyár r. t. 5%		998.00	998.00
Első magyar petrontó		880.00	880.00
Első magyar gyapjamosító		780.00	780.00
Első m. részv.-szőlő		4500.00	4500.00
Első m. sertésbuzáló		120.00	120.00
Első magyar szálloda r. t.		475.00	485.00
Geschwind-féle szeszgyár		2800.00	2800.00
Hungaria műanyaggyár		1800.00	1800.00
Kőbányai polgári szőlő		840.00	850.00
Magyar cukoripar 5%		171.00	172.00
Magyar vasút forg. r. t. 5%		95.00	95.00
Magyar villamosági r. t. 5%		677.00	677.00
Mezzetk. villamos társ.		563.00	578.00
Szegedi kenderfonógyár r. t.		945.00	945.00
Adria tengerhajózási r. t. 5%		401.00	405.00
Bpesti közúti vasút j. k.		583.50	587.00
Bpesti vill. városi vasút 5%		500.00	505.00
Bpesti-újpest-rákosp. vill. vas.		62.00	62.00
Déli vasút j. k.		187.00	187.00
Dunagőzhajózási társ. 5%		118.50	119.00
Kassa-oderbergi vasút 5%		858.00	860.00
Magyar h. é. vasút		225.00	229.00
Magyar nyugati vasút		401.00	404.00
Osztr.-magy. Államv. j. k. v.		605.00	605.50
Pécs-barcsi vasút		415.00	420.00
Sorsjegyek			
Bazilika sorsjegy		18.00	20.00
Bécs. nyer. kölc. 1874. év		493.00	506.00
Budavári sorsjegy		210.00	220.00
Erzsébet szanatórium sorsj.		7.40	8.40
Jósziv sorsjegy		10.00	12.00

SZÍNHÁZAK

Pénteken, 1908. július 10-én.

Fővárosi nyári színház | Városligeti Nyári Színház

Varázskeringő

Operett a tevényásban. Irják Dörriann és Jacobsch, fordította Móra Adol. Zenéjét szerzelte Strauss Oszkár. Kezdeté fél 8 órakor. Műsor. Szombat: A komédiások. Vasárnap: d. u. A drótóstól. Este A Varázskeringő.

Berta panamája.

Énekes bohózat 8 felvonásban, írta Feld Mátvás, zenéjét szerzelte Barna L. Kezdeté fél 8 órakor.

BEKETOW CIRKUSZ Városliget

Ma este 7/8 órakor

Nagy szenzációs előadás

Mr. Tom Jack a lánozblíncs kitérő és az egész nagy új műsor.

AMERIKAI-PARK

TELEFON 4-49 UJ OS-BUDAVÁRA (gazdái: Friedmann A.)

Minden este

Havemann Rikárd

az állatszeliiditők királya

és a 41 számból álló óriási júliusi új műsor.

Belépőjegyek: este 9 óráig 60 fill. aztán 1 kor. Kedvezményes jegyek kaphatók minden lözsdében.

DELI étterem és kávéház

a Dunaparti korzon, Wurm-u. sarkán. Ma és mindennap délután 1/2-7-ig és este 7/8-10-ig kezdve az európai hírd.

CISKOVSKY

quartette hangverseny, fényes változatos műsor. Hídeg és meleg ételek. Rendes polgári árak.

IFJ. SCHULLER FERENCZ

nagyvendéglője. VI. kerület, Andrassy - ut 39. szám. A szalmaözegek legkedveltebb étterme. Mérsékelt árak! Kétféle kiszolgálás.

Építők Zsebkönyve

Szerkesztették: Lechner Jenő és Varga László. Ara bekötve 7.- kor. Singer és Wolfner kiadása Bpest, Andrassy-ut 10.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŐ ORAÚZLETE.

Advertisement for Brausweller Janos watches, featuring an image of a watch and text: 'ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással RÉSZLETFIZETÉSRE. Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.'

Butor

készpénzért és részletre 3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állandóan készön raktáron a legegyszerűbb kivitelől a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 60 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata. Budapest, Váci-körút 9. (Szerencsen-utca sarok).

Most jelent meg!

Az ifjusági egyesületek a népmívelés terén.

Írta dr. PETRI MÓR.

A Néptanítók (Népnevelők) Könyvtára 34. füzeté.

Ára 1 korona.

Kapható

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t.-nál Budapest, VI. ker., Andrassy-út 21. szám valamint minden könyvkereskedésben.

TENNIS-RAKET JAVITÓ

Tennis-pálya-készítő és fel-szerelő. Versenyjátékosok egyedüli raketjavítója. MACHER REZSO sportüzlete Budapest, IV., Koronaheroeg utca 3. szám (Az udvarban)

Most jelent meg! | Most jelen meg!

Advertisement for 'Kaland és egyéb elbeszélések' by Herczeg Ferencz, published by Singer and Wolfner. Price: 6.- korona.

Spanyolmeggyet kézzel válogatott nagyszeműt, cseresnyét ropogósít befőzni 3 koronáért szállít 5 kilónként Szilágyi M. szőlőtelepe Kiskőrös. 5574

UJDONSÁG!

GYULAI PÁL DRAMATURGIAI DOLGOZATOK Két kötet.

Ára tízve 16 korona. Diskótésben 22 kor.

Kapható LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t.-nál Budapest, VI., Andrassy-út 21 és minden könyvkereskedésben.

Advertisement for 'AZ ARANY POLGÁR' by Lovik Karoly, published by Singer and Wolfner. Price: 3 korona.

Rendkívül olcsó és kényelmes hajójáratok Budapest, Vác és Nagymaros között.

Az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. é. július hó 12-én azaz vasárnap rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest-Vác-Nagymaros között.

Table with departure and arrival times for routes: Bpest-Petöfi-térről, Batthyány-térről, Ó-Budáról, Vácra, Nagymarosra, Vácra, Nagymarosra, Vácra, Nagymarosra, Vácra, Nagymarosra.

Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjjal a következők Budapestről-Vácra vagy megfordítva I. hely 40 fillér, II. hely 30 fillér.

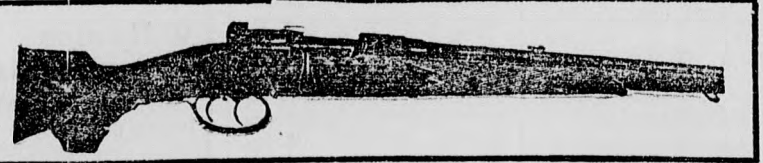
Budapestről Nagymarosra vagy megfordítva I. hely 1 korona, II. hely 70 fillér.

Vácra Nagymarosra vagy megfordítva I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér.

Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) a II. osztályon féláron a m. kir. állami és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon a II. osztályu jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térítjegyek adatnak ki és pedig: Budapestről Nagymarosra és vissza I. hely 150 fill. II. hely 120 fill.

Vácra Nagymarosra és vissza I. hely 90 fillér, II. hely 75 fillér.

Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzhajó közlekedik, melyen a közönség eső elől is védve van. A hajón jó vendéglő van polgári árakkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargózós közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha e járatokat bármily okból abban kellene hagyni, úgy erről a társulat idejekorán hirdetést fog közzé tenni. Budapest, 1908. A forgalmi igazgatósága.

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt és elismert egy és kétsövű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, céllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

árfelemlés nélkül szállít

Aufrecht és Goldschmied fegyveráruháza Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

É hirdetési rovatban minden szöveges beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETESEK

E hirdetési rovatban minden szöveges beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Sálvány-utca 6/C. 288

Vadászfegyver

gyűjtemény, részben örökségből származó egyenként is potom aron eladó. Közöttük Toplewer-kulesu Lancaster 20 forint, Előrefekvő lakatszerkezetű, modern Hammerles 35 forint. Grener-záru, Bücksliinte 40 forint. Schnelleres Mannlicher 28 frt. Drilling, valódi Krupp acélcsővel 65 frt. Winchester 35 frt. Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodoghamerles, ugyanitt Götz Zeiss, Voigtländer és más finom fényképezőgépek, egy perzsa-szönyeg és egy motorke-rekár nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám. Radonál. 49082

Kajszinbaraczk

nemespéldányok belőzésre vagy lekvárnak postakosaranként 1 frt. méterá-zsánként 12 frtért, zöld ringlő, zöldlődi, aranyalma, ribizke 1 frt., fejeskaposzta keményfejeknek száza 9 frt., zöldpaprika 2 frt., kovászos vagy saláta friss ugorka száza 2 frt. postakosaranként. Ugorka, tök, fejes- és keltkaposzta, vajbáb, kalarabé, zöldpaprika vegyesen vagy egyenként 1.40 frt. Vasúti rendelést csakis előleg beküldésével szállít Szabó Csongrádról.

Kajszinbaraczk

kézzel szedett, válogatott fajok befőzésre és lekvárnak, aranyalma, ribizli, zöldringlő, zöldlődi bármelyik postakosaranként 2.40 kor. Főzelék vegyese, tök, fejes- és keltkaposzta, vajbáb, kalarabé, zöldpaprika, ugorka postakosaranként 2.40 korjára szállítja Gyümölcskivitel Csongrádról.

Pótvizgákra

Pogári, gimnáziumi, kereskedelmi, real, mai gánvizgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hőjegyzék is.) Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyeget kérek. 27808

Kajszinbaraczk

válogatott legjobb példányokban, hegyi termést 5 kilogramonként 3 koronáért szállít Löwy Gyula mintagazdasága Gyöngyösön. 18763

Kitűnő likőrök

és rum készíthetők házilag olcsón esszenciáimmal. Egy liter készítéshez való üvegcsé ára 60 fillér. Készítési utmutatás mellékelve. 10 üvegnél bérmentve. Réthy Béla gyógyszerész Bekéscsaba

Kajszinbaraczkot

válogatott legjobb minőségben 5 kiló 3 korona, megyet nagyszeműt főzésre 2.50 koronáért szállít Szilágyi M. szállótelep tulajdonos Kis-Körös. 28770

Gépeszeket

cséplés idényre nayszintén gazdálkodókat és az összes gazdasági személyeket, szakértelmelem és józanbárgórt teljes felelősséget vállalok a hely adó urak részére teljes költségek és díjmentesen ajánl Erakauer Armin Budapest, Nagymező-u. 25. Telefon 94-67.

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesítgyakból is) Kolossvárra, Budapestre ugyszintén államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminárium, Budapest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsautca 44.)

Kajszinbara zkot

nagy válogatottakat 5 kilónként 3 koronáért. Cse-resznyét, meggyet, zöldlődiót köszmété 2.30 koronáért szállít Rottmann Hermin szállótelepe Kiskunhalason

Fenyőborovicska

(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYAR Felka, Szepesm 26973

Parketagyár

Gyöngyösön ajánlja gyártmányait. 27733

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Szepességi csemegék

BARTA-féle veresáfonya befőttet, malna, szamóca, csipkebogyózt, gomba- és huskonzerveket, pástétomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYAR Felka, Szepességi. Kérjen árjegyzéket.

BUTOR

árverésről, finom és egyszerű butor, hálósobák és garson szobák Szalon bőrtelűk, gyöngyűtök, diván, borszék, íróasztal, porzasszónyor és egyes darabok; Földes B. VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Hajfestő-fésű

egyedül fésűs állat fest és nagy vörös hajjal való szőke, barnára, vagy fekete! Teljesen ártalmatlan! Evesig használható! Kérlek használatban. Egy darab ára 5 korona. Székelydés SCHILLER J. Állat. Bécs, I. Kurzbauer-gasse 41k.

FARAGÓ J.

műbutorraktár, kárpitos és díszítő Bpest, Váci-utca 2. Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindenféle kárpitos- és díszítőmunkákat. 27881 Mintaraktár művészeti kivitelű butorokból, francia és angol szövetekből. Költségvetés díjmentes.

Magánnyomozó

törv. bejegyzett cég elvállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb kényes ügyekben teendő kutatásokat, személyek, lakások üzletek feltűnés nélkül megfigyelését a el-tűnt egyőnek és névtelen levelek íróinak kinyomozását, bel és külföldön. Barna Libor János, Budapest, Rákóczi-ut 6. L. 15. Telefon 103-52. 28587

A Falkogen

tűdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ara 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszer-tár, Budapest, VII. Rákóczi-tér 2. sz. 27-96

ELEKTRO-MOTOROK

minden nagyságban, Al-ladó nagy raktár Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlő-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és réz-butorokban. GROSZ SÁNDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Villamos világítás

saját dynamóval, lakóháznak, gazdaságok részére. Telefon és villamos czikkék árjegyzéke ingyen. Árjajánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

A legelőnyösebb részleltetésre zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedűt

készpénzbeni áron a legújabb rendszerű bank hitel után kizárólag csakis Reményi nagy magyar hangszertelepen. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-utca 58. szám.

30 forint. Varrógépek

egy új valódi eszaki Singer varró-gép zárazokronnyal 6 evi kózállás-nal osszita SINGER A. műgépészeti Budapest, Rákóczi-utca 55. Mindenféle varrógépek javítását legjutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Zalogcédulákat,

brilliansokat, ékszerket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyiért vették. SCHILLER LEIDOR, Síp-utca 8. 27133

Kajszinbaraczkot

legszebb, ananász fajból, postakosaranként négy koronáért bérmentesen szállít: Merz Nándor, Nagyvárodon. 5580

Butor

részletre is mélyen leszállított árban kapható a Butor-Udvarban Budapest, VI., Eötvös-u. 17. (Andrássy-ut sarokán) Árjegyzék ingyen

Stenográfia

Ingyenes gyorsirástani és teljesen díjtalan gépírás-oktatás. A Stenográfia országos gabelsberger gyors-és gépiró iskola az előző évek mintájára július elején teljesen díjtalan magyar, német gyorsirási és gépirási tanfolyamokat nyit, hogy a gyorsirást az a közönség minél nagyobb körében terjessze és ismeresse. Az egyes tanfolyamok olcsó tanárkönyvezése alatt állanak. Díjtalan és biztos állásközvetítés. Sokszorosított és másoló iroda. Jelentkezni egész napon át lehet az intézet helyiségeiben Váci-ut 33. Össze nem tévesztendő más hasonló hangzású írógépiskolákkal.

Telt kebel.

Telt kebel két hónap alattá Pilules Orientales (Kétféle pilulák) által, az egyedül-lek által, melyek a mellét fejlesztik, szilárdítják, helyreállítják a szűk mellnek gátló-rus telődést, kőlesztés, anélkül, hogy az egésznek ártaniának. Garantálva az eredménymentes Orvosi kiválóságoktól ajánlván. Abszolút diszkrét. Egy doboz használati utasítással frankó 4-5 korona előrebe be-küldése vagy 8-75 korona után-vétel mellett. Raktárak: Bécs, R. Praterhof-gyógyszertár, Singer-utca 10 Budapest, Török József gyógy-szeráró Király-utca 12

Kolozsvári

jogtudományi és állam-tudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legközelebbi idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vissza sikere-t biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Változójából speciális tanfolyam melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen oke-kelet díjazásal. Levél-beli érdeklődésekre ki-merítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2

Zalogcédulákat

veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 kor. költségmentesen kivál-tok és teljes értéket ki-fizetom. Singer Jakab ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utca sarokán

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetősége nyilvános versenytárgyalást hirdeti a Szeged-temesvári vonal 5370/5379 szelvényeiben Zsombolya-Gyertyámos állomások közti építendő »Klári« forgalmi kitérő magasépítmenyi munkáinak u. m. a szeged-orsovai vonal szabvány szerinti IV. o. felvételi építlet és melléképületei; szabadon álló árnyékszék. 1 drb. kettős altiszti laképü-let. 4 drb. váltóórtház és melléképületei; valamint 2 jelzőbódé létesítésére. A munka végzésére vonatkozó költségzámítás, munkaleírás, pályázati feltételek, ajánlati minta és szerződés tervezet, valamint az építési tervek a szegedi üzletvezetőség építési és pályafentartási osztályában (II. em. ajtó 9.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az építési tervek el nem árusítatnak, míg a leírás művelet példányonként a pályázni szándékozók 3 korona befizetése ellenében szolgáltatattik ki. Az ajánlatok legkésőbb f. évi július hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be az üzletvezetőség titkárságnál. Ajánlat Klári« forgalmi kitérő magasépítmenyi munkáira felrattal ellátott lepecsételt borítékban. Az ajánlat benyújtását megelőző nap, vagyis f. é. július hó 19-án déli 12 óráig mint óvadék 3.000 korona készpénzben, vagy letétre alkalmas értékpapirokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtő-pénztárába befizetendő. A posta útján benyújtott ajánlat levélben téríti vevény-nyel adandók fel. Letétjegy az ajánlatához nem csatolandó. Az ajánlatok 1 koronás, az ajánlat mellékletei pedig invenkint 30 filleres bélyeg-gel látandók el. Az üzletvezetőség fen-tartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül szabadon választásson. Szeged, 1908. év július hó. Az üzletvezetőség.

Magy. kir. államvasutak Üzletvezetőség Szeged 23627/908 szám.

Budapest, 1908. július hó Az igazgatóság.

(Utányomással nem díjaz-tatik.)

Ujdonság!!

NAGY LÁSZLÓ A GYERMEK ÉRDEKLŐDÉSÉNEK LÉLEKTANA. Ára 3 korona. Kapható LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI., Andrássy-út 21. sz. és minden könyv-kereskedésben.

INGYEN DRÁGABB, MINT NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP NAGYÍTÁSOK

ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁGÚ KÉPET 5 KORONÁÉRT DÍSZES PASZPARTUVAL 55-68 CCM. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINES OLAJKÉP ÁRA 10 KORONA. KÉPVISELŐH MINDENHÖTT FELVÉTELEK. SZAVATOSSÁG MINDEN IRÁNYBAN RAFAEL FÉNYKÉPNAGYÍTÓ ÉS PESZTÉSETTI MŰTEREM BUDAPEST, VII. ROTTENBILLE-R-0-40 KÜTÖNTETVE AZ 1908. ÉVI PÁRISI MŰMÉZETKÖZI KIÁLLÍTÁSON DISZKALEVÉL; KERESZTTEL ÉS ARANY-ÉREMMEL.

BUTOROK

háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezéssel rész- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol bőrgarnitúrák eladása és vétele. Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. szám I. emelet 269 Károly-utca sarok.

Részleltetés

porcellán szervizek, lámpák. Kérésre árlap ingyen, Ivánkovits Károly Szegeden Magyar kir. államvasutak 166851/908 szám

Pályázati hirdetmény

A magyar kir. államvasutak igazgatósága ezennel nyilvános pályázatot hirdet a jövő 1909. évben, illetőleg 1911. év végéig távirtdai papírszalagból felmerülő szükséglet szállításának biztosítására. A közelebbi feltételek és részletes módok, valamint az ajánlatul felhasználandó úrlap a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag és letár beszerzési A III. szakosztályánál (Budapest, VI., Andrássy-ut 78. sz. II. em. 44. ajtószám) a hivatalos órák alatt díjmentesen kaphatók. Az invenkint egy koronás m. kir. okmánybélyeggel ellátott sértetlen borítékban elhelyezett, lepecsételt ajánlatok ily felhívással: »Ajánlat a 166851/908 számhoz« 1908. évi augusztus 7-én déli 12 óráig az anyag és letárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, avagy posta útján beküldendők. Bántapénz gyanánt az ajánlott távirtdai papírszalag mennyiség egy évi értékének 5 száz ót százaléka készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban 1908. évi augusztus hó 6-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak főpénztáránál letendő. Budapest, 1908. július hó Az igazgatóság. (Utányomással nem díjaz-tatik.)

Ujdonság!!

NAGY LÁSZLÓ A GYERMEK ÉRDEKLŐDÉSÉNEK LÉLEKTANA. Ára 3 korona. Kapható LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI., Andrássy-út 21. sz. és minden könyv-kereskedésben.

INGYEN DRÁGABB, MINT NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP NAGYÍTÁSOK

ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁGÚ KÉPET 5 KORONÁÉRT DÍSZES PASZPARTUVAL 55-68 CCM. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINES OLAJKÉP ÁRA 10 KORONA. KÉPVISELŐH MINDENHÖTT FELVÉTELEK. SZAVATOSSÁG MINDEN IRÁNYBAN RAFAEL FÉNYKÉPNAGYÍTÓ ÉS PESZTÉSETTI MŰTEREM BUDAPEST, VII. ROTTENBILLE-R-0-40 KÜTÖNTETVE AZ 1908. ÉVI PÁRISI MŰMÉZETKÖZI KIÁLLÍTÁSON DISZKALEVÉL; KERESZTTEL ÉS ARANY-ÉREMMEL.

BUTOROK

háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezéssel rész- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol bőrgarnitúrák eladása és vétele. Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. szám I. emelet 269 Károly-utca sarok.

INGYEN DRÁGABB, MINT NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP NAGYÍTÁSOK

ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁGÚ KÉPET 5 KORONÁÉRT DÍSZES PASZPARTUVAL 55-68 CCM. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINES OLAJKÉP ÁRA 10 KORONA. KÉPVISELŐH MINDENHÖTT FELVÉTELEK. SZAVATOSSÁG MINDEN IRÁNYBAN RAFAEL FÉNYKÉPNAGYÍTÓ ÉS PESZTÉSETTI MŰTEREM BUDAPEST, VII. ROTTENBILLE-R-0-40 KÜTÖNTETVE AZ 1908. ÉVI PÁRISI MŰMÉZETKÖZI KIÁLLÍTÁSON DISZKALEVÉL; KERESZTTEL ÉS ARANY-ÉREMMEL.

„Ny matott a „Globus“ kiadvállalat részvénytársaság körforgógépein Budapest, Aradi-utca 8.